

Beseda, ki je potrebna:

Žive naj vsi naródi

Že večkrat je bilo videti in slišati, kako sta v soočanju različnih pogledov in mnenj dostojanstvo in zavest posameznikov ali skupin mlo rečeno, odpovedali. Upoštevaje vse razsežnosti, ki jih s seboj nosi družba in gospodarska kriza, se človek resno sprašuje, koliko časa bo še trajalo neodgovorno in nedopustno tveganje z nestrpnostjo in primitivizmom, ki gotovo dodatno otežuje že tako ali tako težak položaj, sprošča neosnovano vizijo prihodnosti, potiska v ozadje vzdušje za ustvarjalno — družbeno koristno delo, pušča globoke dvome in razočaranja...

Ob mnogih kulminacijah letošnjega marca smo bili priča vseh mogočih in nemogočih zapletov, katerih velik del energije se je sproščal ob programu in vsebini obeležitve letošnje štafete mladosti. O tem se je razlilo veliko črnih in tiskanih barv in kot kaže se je bo polilo še več, sodeč po brutalnosti prerekaj, ki so žal prerasla dimenzije »spornega plakata« in se kot kuga razširile v glave najodgovornejših predstavnikov jugoslovanske mladinske organizacije. Če se v posameznih neformalnih skupinah razbohoti degeneriranost, ignoranost kot posledica nepoznavanja zgodovinskih dejstev in njih razsežnosti, kot produkt vpliva različnih ideoloških kozmetik ali kot posledica nedela: to vsak pošten človek nekako »DOJAME« in zna ločiti zrno od pleva brez kakršnekoli predhodne psihološke »pomoči« subjektivnih sil. Dokaz za to so ne samo obsodbe, izrečene in sprejete na različnih forumih, pač pa splošno zavračanje nesprejemljivih prispevkov v 57. številki Nove revije in spornega plakata s strani vseh resnicoljubnih, poštenih delovnih ljudi in občanov. Toda, če se z isto vehemenco seje razdor in nacionalna nestrpnost zaradi »višjih interesov jugoslovanstva« s strani posameznikov najvišjega in najodgovornejšega vodstva Zveze socialistične mladine Jugoslavije, so to gotovo mnogo resnejša vprašanja, za katera kaže uporabiti gostejše sito pri ločevanju zrna od pleva.

Ob mnogih problemskih segmentih, ki so kot kaže postavili Slovenijo pod lupo, je več kot očitno, da so »dobro« služila institucionalnim mehanizmom dela našega političnega sistema, kot povod lažnega postavljanja posameznih njihovih predstavnikov na branik bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti.

V tej zavzetosti »mladega duha in idej« niso pozabili tudi na Prešerna in njegovo Zdravljico, ki preveč poudarja »boga« in je kot taka sporna za vključitev v program pričetka poti štafete mladosti... Samo politikantstvo najslabše vrste ali pa totalno nepoznavanje politične kulture lahko rodi te ugotovitve. Sam trdno verujem, da je v vsakem človeku nekaj dobrega, vendar se mi ob tem zdi skoraj ponižujoče zapisati, da je naš največji slovenski pesnik dr. F. Prešeren zelo tenkočutno, vizionarsko in politično angažirano vdihnil v tej isti sporni Zdravljici:

Enotnost, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo!
Otrók, kar ima Slava
vsi naj si v roke sežejo,
da oblast
in z njo čast

ko pred, spet naša bosta last!
Žive naj vsi naródi,
ki hrepene dočakat dán,
da koder sonce hodi
prepír iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak
ne vrag, le sosed bo mejak!

... in če dočakamo dan, ko bodo sedaj nad »jugoslovanstvom zaskrbljeni mladi funkcionarji« zasedli še odgovornejše družbene funkcije, bo sploh še dovoljena pesem in beseda v materinem jeziku?

Bo Prešernov verz iz Zdravljice... žive naj vsi naródi... označen kot politična provokacija?

Marjan Bolhar

Nedavna konferenca o varstvu okolja v Ihanu je privabila polno dvorano občanov, ki so želeli slišati, kakšna bo naša skupna ekološka prihodnost...

Posvet o energetiki v Domžalah:

Z enako energijo bi lahko storili več...

24. februarja 1987 je bilo v Domžalah vseslovensko posvetovanje o energiji, pravzaprav o varčevanju z njo. Energija je izredno draga, zato je smotno ravnanje z njo prva in največja naloga, ki jo moramo na področju energije uresničiti. Dr. Peter Novak, predsednik sveta za varstvo okolja pri RK SZDL Slovenije je namreč poudaril, da se v Sloveniji ogromno energije pri pretvarjanju iz primarne v sekundarno izgubi, zato pa je končni izkoristek le 44 odstoten. Dr. Novak je menil, da lahko ob enaki energiji, seveda zato tudi ob enakih stroških, ustvarimo bistveno več. Kako bi to dosegli, pa je bil predmet posvetovanja v Domžalah. Na posvetovanju so spregovorili tudi o drugih temah, denimo o delovanju občinskih in republiške energetske skupnosti, porabi goriv v Sloveniji in drugem.

Predstavnica republiškega komiteja za energetiko je na posvetu povedala, da smo v Sloveniji začeli z resnejšimi naporji za smotnejšo rabo energije leta 1977. V tem času je Slovenija privarčevala 10 odstotkov energije; vendar le v prvih nekaj letih.

Učinki so zdaj le minimalni. Ker lahko v Sloveniji proizvedemo le zadostne količine električne energije, vse drugo pa mora-

mo uvažati, bo po njenem mnenju treba najprej preusmeriti industrijo, in sicer v energetsko manj požrešne proizvodne programe. Kot primer je navedla kranjsko Savo, ki za Semperit izdeluje veliko gume, ki zahtevajo veliko vložne energije. Pri tem pa Semperit izdeluje le energetsko zahtevne gumarske izdelke. Na drugem mestu pa bi morali biti že energetsko varčevalni ukrepi.

Občinske energetske skupnosti — kakor kje...

Predstavniki republiške energetske skupnosti Slovenije je opozoril, da v Sloveniji energetika marsikje še ni tako razvita predvsem zato, ker v nekaterih občinskih energetske skupnosti niso dobili potrebnih soglasij za delovanje. To seveda pomeni, da niso sprejeli niti osnovnih planskih dokumentov. Zato so na posvetu predlagali ustanovitev ene same energetske skupnosti in sicer republiške.

Isti rezultat z manj energije je možen...

Dr. Peter Novak s Fakultete za strojništvo je dejal, da bo v tem srednjeročnem obdobju v slovenski bilanci ostalo malo denarja za preusmeritev gospodarstva oziroma naložbe v industrijo, če upoštevamo, koliko denarja naj bi vložili v energetiko, ceste in za obnovo škode v gozdovih. Sanacija stanja v Trbovljah, Ljubljani in Šoštanju bo namreč stala 240 milijard dinarjev, v energetske objekte naj bi vložili 279 milijard dinarjev, v ceste 320, za obnovo gozdov pa več kot 120 milijard dinarjev. Opozoril je še, da se razvite države čedalje bolj ukvarjajo s predelavo industrijskih ostankov, energetsko drago pridobivanje surovin (jeklo, aluminij) pa prepuščajo državam v razvoju. Po mnenju dr. Petra Novaka je povečevanje družbenega proizvoda ob enaki ali celo zmanjšani energiji možno in potrebno. To je bilo v svetu že dokazano.

Kaj pa ekonomski instrumenti...

Zanimiv predlog je dal Miha Tomšič z Inštituta Jožef Stefan. Po njegovem mnenju je moč doseči smotno rabo energije tudi z uvedbo ekonomskih instrumentov, kot je denimo energetska menica. Ta naj bi bila ekonomska kategorija, za katero pa ne bi smela biti administrativna kategorija.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ugledni strokovnjak — energetik in ekolog dr. Peter Novak nam je v lhanu s preprosto besedo orisal današnje stanje ter pokazal realno pot iz naših (zlasti energetskih) stisk...

(Nadaljevanje s 1. strani)

V zvezi z gradnjo elektrarn na Savi smo lahko slišali, da bodo začeli graditi najprej HE Vrhuvo, vzporedno z njo tudi HE Boštanj. Slavko Trgovac iz Savinskih elektrarn je menil, da bo zaradi 17 elektrarn, ki naj bi jih zgradili na Savi (skupaj bi dale 690 milijonov kilovatih ur elektrike na leto), v Smeltu treba ustanoviti oddelek za elektrogospodarstvo; tovrstnih strokovnjakov je za sedaj premalo.

Domžale so onesnažene...

Dušan Hrček s Hidrometeorološkega zavoda SRS je v svojem govoru povedal, da sodijo Domžale v tretje območje onesnaženosti in so torej le za razred boljše ob najbolj onesnažene Ljubljane in drugih večjih slovenskih mest. Povedal je še to, da zaradi onesnaženega zraka fasade odpadajo hitreje kot v čistejših krajih, žlebovi zdržijo le sedem in ne običajnih 20 let, v Celju pa je življenjska doba zaradi slabega zraka krajša za 5 let. Rešitev teh problemov je po njegovem mnenju najprej v varčevanju z energijo, preusmeritvi proizvodnje in uvedbi kotlarn na vrtnično plast (čeprav je od klasične dražja, je ekološko čistejša).

Predstavniki ljubljanske komunale — TOZD Dimnikarstvo je menil, da pri varčevanju z energijo ne bi smeli pozabiti na dimne naprave. Od 15 do 20 odstotkov energije bi lahko prihranili že, če bi zmogljivost kurilnih naprav prilagodili potrebam, le-ta pravilno vzdrževali in uporabljali primerno gorivo.

Govor je bil še o prihrankih pri gradnji cevovodov. Klasično polaganje cevi v betonske kinete naj bi namreč nadomestili z neposrednim polaganjem predizoliranih

cevi (prevlečene s poliuretansko zaščitno oblogo), kar pa bi bilo od 20 do 30 odstotkov ceneje kot polaganje cevi na klasičen način. In ne nazadnje zaskrbljeni bi morali biti ob dejstvu, da naši avtomobili porabijo tudi do dvakrat več goriva kot avtomobili iz razvitega sveta.

Ob koncu so pregledali naloge, ki nas na področju energetike čakajo.

— Potrebno bo prestrukturiranje proizvodnje v pridobivanju primarne energije ter doseči, da bomo z enako energijo storili, izdelali in pridobili več družbenega proizvoda

— Uveljaviti bo treba ekonomske instrumente, ki bodo na področju porabe energije v veliko večji meri vpeljali red...

— Morali se bomo drugače organizirati — tako v SRS kot SFRJ, da bi lahko omogočili te spremembe

— Doseči prednostno usmerjanje denarja v smotrno rabo energije; tako sredstva od naftnih derivatov, kot tudi od premoga

— Ker je sanacija energetike tudi sanacija ekoloških zablod, je rešitev energetike, varčevanja, vzorno povezana. Soodvisnost energetike z okoljem narekuje celo vrsto nujnih posegov v vprašanja porabe goriv, pridobivanja energije, tehnologije zgorevanja ipd.

Morda je bila zahteva, da smo v odgovorih ljudem na ekološka vprašanja bolj pošten, dosledni in nedvoumni kar pravšnja... Ni namreč vedno tako...

Sprejeti ukrepi za odpravo onesnaževanja okolja na Farmi lhan

Ena lastovka še ne naredi pomladi — prileteti pa vendarle mora

O onesnaževanju okolja, ki ga povzroča farma lhan je bilo zadnje čase v sredstvih javnega obveščanja že veliko napisane. Novinarje je namreč vzpodbudila k pisanju pobuda Republiškega sanitarnega inšpektorja družbenemu pravobranilcu samoupravljanja v Domžalah, da naj ta uvede ukrep družbenega varstva v Farmi, ker ta posluje v nasprotju s predpisi in s tem onesnažuje vodo in okolje. Družbeni pravobranilec samoupravljanja sicer pobude v prvotni obliki ni sprejel, pač pa je predlagal skupščini, da ugotovi, da TOZD Prašičereje lhan s svojim ravnanjem povzroča večjo škodo družbeni skupnosti ter da določi rok, do katerega morajo delavci Prašičereje odpraviti vzroke za onesnaževanje okolja.

Izvršni svet, ki je problematiko onesnaževanja v Farmi že pred tem večkrat obravnaval, se je s pobudo družbenega pravobranilca načelno strinjal. Že v letu 1984 je namreč opozoril na problematiko ter tudi bil pobudnik za sklenitev samoupravnega sporazuma o razrešitvi onesnaževanja v Farmi lhan med Agroemona TOZD Prašičereje, Čistilno napravo in samoupravno komunalno interesno skupnostjo Domžale. V letu 1986 je za spremljanje navedene problematike imenoval tudi posebno komisijo, izvajanje ukrepov pa smatral kot sanacijski program farme. Problematika je konec februarja prišla tudi pred delegate zbora združenega dela, ki se je na podlagi celotne dokumentacije in predlogov komisije za družbeno nadzorstvo, družbenega pravobranilca samoupravljanja, izvršnega sveta ter predsedstva odločil, da ukrepa skladno s 629. členom zakona o združenem delu, ter izda Farmi lhan odločbo o določitvi rokov za odpravo onesnaževanja voda in okolja v tej organizaciji združenega dela.

V odločbi se ugotavlja, da Farma lhan z živinorejskimi odpadki onesnažuje vodo in okolje do takšne stopnje, da je resno ogroženo ekološko ravnovesje ter s tem povzroča družbeni skupnosti večjo škodo. Da bi se onesnaževanje odpravilo, je Farma lhan v skladu s sanacijskim programom kot investitor dolžna zadevo sanirati. Določeni so tudi roki za posamezne faze saniranja, dokončna sanacija pa mora biti zaključena do konca leta 1990.

Tako se mora pričeti s pripravljalnimi deli za izgradnjo objektov reciklaže in separacije gnojekve do sredine maja 1987, do takrat pa mora biti pridobljeno tudi lokacijsko dovoljenje. Postavljen je bil tudi rok za izdelavo glavnega projekta za gradnjo reciklaže in separacije gnojekve ter gnojščica in sicer do konca junija 1987. Reciklaža in hidrotransport gnojekve do Centralne čistilne naprave morata biti zgrajena do konca leta 1987, separacija gnojekve na Centralni čistilni napravi pa bo dograjena do konca leta 1988. Zgrajeno bo tudi gnilišče na Centralni čistilni napravi in hidrotransport gnojekve do poljedelskih površin Agroemone na Pšati. Za to je določen kot rok konec leta 1988 s tem, da bo uporabno dovoljenje za vse objekte izdano do leta 1990. Zbor združenega dela je sklenil, da je izvršni svet dolžan spremljati uresničevanje nalog ter enkrat na leto skupščini o tem poročati, če pa Farma lhan teh določb ne bo odpravljala v rokih pa bo skuščina občine Domžale prisiljena sprejeti ustrezne začasne ukrepe družbenega varstva.

S tem so nekajmesečne vroče razprave, na razno raznih forumih dobile svoj epilog, rezultat pa bo, kot smo že navedli, viden

že tri leta. Ob tem pa moramo vseeno ugotoviti, da bomo morali na varstvo okolja gledati širše in problemov ne razreševati samo kampanjsko, kot smo bili priča pri Farmi lhan. Ena lastovka namreč še nikoli ni prinesla pomladi — je pa tudi res, da ena mora prileteti prva! Ekoloških problemov v domžalski občini je še ogromno. Z njimi se bodo delegati občinske skupščine spoprijeli na eni izmed naslednjih sej. Da pa je reševanje samo na nivoju občine preozko, pa je opozorila tudi komisija za družbeno nadzorstvo, ki ugotavlja, da Farma lhan ni edini onesnaževalec Kamniške Bistrice in da naj skupščina občine Domžale skupaj s skupščino občine Kamnik zagotovi, da se bodo sprejeli ukrepi za odpravo onesnaževanja tudi drugih onesnaževalcev na območju obeh občin. Opozorila je tudi na nerešen problem čiščenja težkih kovin v Centralni čistilni napravi in pri tem kot enega glavnih onesnaževalcev omenila kamniški Utok.

Orel

Naše ekološke zablode

Naše ekološke zablode. Mar bomo poginili v strupih in dimu?

Odvrženi avtomobili in drugi odpadki na vsakem koraku opozarjajo, kako majhna je naša skrb za čisto okolje. V največ primerih nam je pomembno le to, da imamo čisto okrog lastnega kroga.

Srečanje samoupravljalcev v Kragujevcu

15. in 16. februarja letos je bilo v Kragujevcu 17. srečanje samoupravljalcev Jugoslavije, imenovano Rdeči prapor. Srečanje Rdeči prapor, ki je vsaki dve leti, je organizirano v spomin na dogodke v Kragujevcu, ko so 15. februarja 1876 tamkajšnji livarji razvili rdečo zastavo, zastavo samouprave in jo nesli po mestnih ulicah v znak zmage na volitvah za občinsko upravo, kar je istočasno tudi predstavljalo prve delavske demonstracije v Srbiji. Zastava samouprave je simbolno predstavljala idejo neposredne demokracije, katere osnovna misel je bila: spreminjanje družbe v smeri osvoboditve delavskega razreda.

Od leta 1969 so srečanja samoupravljalcev Rdeči prapor organizirana kot oblika neposredne izmenjave samoupravljalških izkušenj, ustvarjalnega prenosa praktičnih in teoretičnih dognanj ter utrjevanja medsebojnih vezi.

Na dosedanjih spominskih srečanjih je sodelovalo že več kot 16.500 samoupravljalcev iz vseh krajev Jugoslavije in razpravljalo o važnih vprašanjih samoupravne prakse in teorije.

Letošnje srečanje Rdeči prapor se je delilo na dva programska dela; svečano otvoritev srečanja ter delovni del. Svečani začetek srečanja je bil pred domom samoupravljalcev, njegov osrednji del pa je predstavljalo dviganje rdečega prapora.

V delovnem programu sta bili dve plenarni seji — prva ter zaključna ter delo delegatov po komisijah.

Na prvi plenarni seji je bil osrednji dogodek uvodni govor, katerega slavnostni govornik je bil predsednik 17. srečanja Rdeči

prapor Andrej Marinc z referatom, ki je imel naslov in, ki je bil istočasno tudi moto letošnje manifestacije: **Razvoj združene dela z opiranjem na lastne sile in samoupravno združevanje.**

Slavnostni govornik je poudaril, da je potrebno vzpodbuditi vse tiste proizvodne sile in sredstva, ki so doslej slabo ali pa premalo izkoriščena; samoupravne odnose pa je moč ustvarjati samo na podlagi svobodnih ustvarjalnih idej, ki pomagajo k zastavljenim ciljem.

Srečanje se je nadaljevalo z delom po komisijah. Delegati so se lahko odločili za sodelovanje na eni od treh komisij, pri čemer je prva obravnavala temo Razvoj združenega dela z opiranjem na lastne sile, druga Osnovna oblika samoupravnega organiziranja združenega dela in samoupravne integracije v združenem delu ter tretja komisija temo Družbeno spodbujanje organizacij združenega dela pri ustvarjanju ciljev ekonomske stabilizacije.

Na komisijah je govorilo preko 120 udeležencev srečanja, ki so v svojih v naprej pripravljenih referatih ali pa sproti oblikovali misli in izkušnje iz svojih sredin.

Na zaključni plenarni seji so delegati sprejeli besedilo Sporočila 17. srečanja

samoupravljalcev Rdeči prapor in oblikovali odbor za naslednje, to je 18. srečanje, ki ga bo vodil Stanko Stojčević iz Hrvatske.

Iz Slovenije se je 17. srečanja udeležilo 38 delegatov, ki so s svojim sodelovanjem prispevali k aktivnemu delu samoupravljalcev.

V Domžalah je bila v okviru aktivnosti pred srečanjem v Kragujevcu organizirana razprava o aktualnih vprašanjih družbeno ekonomskih odnosov in samoupravne organiziranosti.

Z razpravo smo se v občini Domžale opredelili in na organiziran način poenotili izhodišča in usmeritve Republiškega sveta ZS Slovenije za začetek široke javne razprave o aktualnih problemih samoupravne organiziranja v združenem delu in uresničevanja programa Zveze sindikatov na tem področju.

Sprejeli smo ugotovitve in stališča ter ocenili, da izhodišča in usmeritve republiškega sveta ZSS pomenijo pomembno osnovo in pomoč osnovnim organizacijam Zveze sindikatov in drugim družbenopolitičnim organizacijam pri tem, kako ravnati pri spreminjanju in urejanju samoupravne organiziranosti in družbenoekonomskih odnosov.

Feliks Vodlan

Smeti v naših gozdovih kažejo na neodgovoren odnos do temeljnega okolja, ki nam daje zrak — gozda. Posnetek smo napravili v gozdu na Rovih.

Domžalski kino, ki je po novem vključen v podjetje Kinematografi Ljubljana, je za občane ob večjih programskih ambicijah zelo zanimiv, kar kažejo vrste pred njim.

S sodobno kinodvorano smo v Domžalah kot kaže pridobili več, kot smo domnevali sprva.

Vse ali pa vsaj veliko o novem domžalskem kinu, o kinu Radomlje in Mengeš

Razgovor s programskim vodjo ljubljanskih kinematografov Milanom Lindičem

To bi bil lahko intervju: mi postavljamo vprašanja, on — Milan Lindič — nanje odgovarja. Ker pa pravi intervju izhaja iz določenih predpostavk, da bo intervjuvanec dal PRIČAKOVANE odgovore, smemo reči, da torej to ni intervju. Kajti Lindič je hudo nepredvidljiv človek, zato zna biti ta verbalni ping-pong za naše bralce še posebej zanimiv, ker za deva NJIHOVE interese.

Kakšen je status kina Domžale in obeh dvoran, Radomlja in Mengša v okviru »Kinematografov Ljubljana«?

Takoj povem, da me pravne relacije in formulacije tega statusa pač ne zanimajo. Vse to je uredil referendum, potrdili samoupravni organi obeh strani in to je torej v redu. Drugo pa je — programski status, če ste imeli to v mislih. Predvsem moram takoj na začetku poudariti, da gre za programsko povsem enakopraven odnos med vsemi kinematografi: nova dvorana v Domžalah in obe dvorani v Radomljah in Mengšu bodo deležni enake repertoarne pozornosti kot dvorane v Ljubljani. Več: najbrž vsaj enkrat mesečno bomo v novi domžalski dvorani (predpremierno) predstavili kak nov, zanesljivo atraktiven film, česar si zadnje čase v nobeni ljubljanski dvorani nismo mogli privoščiti. Spremembe se kažejo torej predvsem v smeri AKTUALIZACIJE filmskega sporeda: gledalci v vseh treh dvoranah bodo tako za korak ali dva bližje evropskim repertoarnim zemljevidom. To pa je tudi odgovor na vaše drugo vprašanje: Z novogradnjo seveda

ne gre le za dvorano, ampak tudi za njeno »vsebino«, za programsko obogatitev?

Čemu bi v tej obogatitvi lahko rekli ATRAKTIVNO?

Atraktivna je predvsem prekinitev s »tradicijo«, namreč: s termini smo preskočili najmanj za leto dni naprej in bo tako večina premiernih filmov na domžalskem (deloma pa tudi radomeljskem in mengoškem) platnu iz lanske letošnje svetovne filmske proizvodnje. Atraktivno je brez dvoma, da je v teh dvoranah na sporedu svetovna uspešnica, ameriški film TOP GUN, ki je ta hip tudi še (vedno) na sporedu newyorških kinematografov, da o Evropi ne govorim. Tako bo tudi z nekaterimi drugimi filmi in v tem vidim atraktivnost novih programskih zasnov v kinu Domžale, Radomlje in Mengeš.

Kako je z ostalo ponudbo — tu mislimo predvsem na filmski spored za otroke in morda na nejasnosti, ki so se spletale ob programiranju filma POBESNELI MAX v počitniškem »paketu« domžalske dvorane?

Srhljiva je podoba otroškega filmskega sporeda. Jugoslovanski uvoznikom tujega filma smo že nešteto krat zagrozili, da bomo bojkotirali njihove uvozne filmske liste, če na vsakih deset filmov ne bo OTROŠKI FILM (zgodbica, risanka, tudi kakšna nova licenca itd.). Vse brez upa zmage! Letos smo v Jugoslaviji postali »bogatejši« samo za en sam otroški film, in sicer za celovečerno risanko ČUDEŽNI GOZD, ki je nastala v koprodukciji z Američani. Pa še te risanke zaradi prevelikih stroškov (blizu stare milijarde!) nismo dobili v sinhronizirani slovenščini, ampak z napisi na filmu. Si predstavljate: filmski junaki govorijo srbohrvaško, mi pa to podnaslavljamo v slovenščino, ker tako pač terja zakon o kulturnih dejavnostih. Vse drugo, kar prikazujemo otrokom, je iz REPRIZNEGA predala, predvsem pa domači filmi. Če dodam, da smo od domačih filmov dobili letos samo Hladnikov film ČAS BREZ PRAVLJIC (pa še tega bi ne bilo treba), potem je stanje glede OTROŠKEGA filmskega sporeda na dlani. Katastrofalno! Kar zadeva POČITNIŠKI spored in uvrstitev filma POBESNELI MAX III (Mel Gibson, Tina Turner) — nikar ne podcenjujmo mladine! Ta film množično obiskuje — tudi reprimi! — zaradi glasbe in petja, predvsem Tine Turner. Mislim, da je Zvezdico zaspanko mladina že malo prerasa.

Glede na estetski videz domžalske dvorane in glede na določen interes naših gledalcev tudi v Radomljah in Mengšu — razmišljate o morebitnih PREDPREMIERAH in o novih oblikah informiranja?

Predpremiere so najprej naša ljubljanska bolečina: predpremiere naj bi bila

zvezda stalnica v filmskem repertoarju in sploh v programski politiki kinematografa. Na predpremiere novih filmov (če bi bile res stalne) ljudje čakajo. Morda na 14 dni ali vsaj enkrat mesečno. Skupen projekt filmskih PREDPREMIER pripravljamo že za letošnjo jesenskozimsko sezono, kar pomeni, da bomo rednim predpremieram v kinu UNION priključili (seveda v istem terminu) tudi novo dvorano v Domžalah. Podobno obliko predpremierskega informiranja bomo skušali uresničiti tudi za obe dvorani v Radomljah in Mengšu.

Tudi Domžalčane, Radomljane in Mengšane zanimajo akcije, kot so n. pr. PULA PO PULI ali pa MINIFEST. Kaj boste storili v tej smeri?

Storili bomo vse, da bo katera od teh akcij »zajela« tudi vsaj domžalsko novo dvorano, čeprav pri tem nočemo zanemariti obeh dvoran v Radomljah ali Mengšu. Gre preprosto za to, da je morda interes za domači film malo bolj prisoten v strnjem naselju in si pri tem mislimo, da tudi relacije med Radomljami in Mengšem na eni in Domžalami na drugi strani niso tako velike. Konkretno: PULO PO PULI bi naslednji dan preselili v Domžale, nekatere (boljše in gledljivejše) domače filme pa bi ob istem času predstavili še kje drugje. Isto velja seveda tudi za MINIFEST, posebej pa še razmišljamo o organiziranju obliki filmskega gledališča, ki bi — v vseh dvoranah — vsaj enkrat mesečno (ob najnem uvodnem komentarju in primernem programskem listu!) predstavil katerega od antoloških del svetovne filmske literature: avtorje izjemnih scenarijev, režiserje, avtorje glasbe, glavne igrance in podobno.

Reči smemo, da se je z dograditvijo nove dvorane, pa tudi s spremembo statusa do neke mere spremenila gledalska struktura? Kaj menite glede osveščenja teh pretežno mladih gledalcev?

Predvsem mislim, da (dobrih) informacij ni nikoli preveč. Če parafraziram Lenina, bi dejal, da je dober in uspešen član družbe lahko le INFORMIRANI član družbe. Vaša domneva o »prestrukturiranju« filmskih gledalcev drži: najprej tehnično dobro urejena dvorana z dolby-stereo zvokom, udobnim sedežnim fondom in s »posodobitvijo« odnosa do gledalcev, pa s sprotnim izobraževanjem kinematografskih delavcev, zlasti tistih, ki imajo neposreden stik z gledalci — vse to bo v naše dvorane pripeljalo tisto novo »strukturo« gledalcev, ki so filmsko umetnost kratkoma prezrili. Ko bodo naši reditelji znali odgovoriti na vprašanje (bolj ali manj radovednega) obiskovalca, kakšen je film, ki si ga namerava nocoj ogledati po žanru, kdo je režiser, kdo je napisal scenarij ali če je dobil kakšno pomembno nagrado, ali je bil na FEST-u itd. itd., potem bomo smeli reči, da je pretok informacij dober ali prav dober in šele potem smemo pričakovati večji dotok teh »novih gledalskih struktur«. Dokler pa naša blagajničarka ali blagajnik niti tega ne ve, za kateri film prodaja vstopnice, kaj šele, da bi vedel za ime in priimek režiserja in druge podatke, bomo počasi izgubili še obstoječe »kino-strukture«. Osveščanje mladih gledalcev? Film je »medijska bomba« in tega termina si nisem izmislil jaz: njegova vplivnost je ogromna, moč takojmenovane identifikacije z junaki filma pa brezmejna, posledice pa včasih katastrofalne. Zato smo pri izbiri filmskega sporeda — velja posebej za Domžale, Radomlje in Mengeš! — še posebej previdni. In ta previdnost naj bi bila v premem sorazmerju s kvaliteto izbranega sporeda.

Reklama in propaganda je na področju Domžal, Radomelj in Mengša hudo skromna, da ne rečemo — slaba. Predvsem ni enotna. Zakaj?

Zato, ker sistemsko še ni urejena. Ljubljanski kinematografi imajo svoj reklamno-propagandni studio z vsega dvema (hvalabogu mladima) propagandistoma, kar je seveda premalo za uspešno in kakovostno pokrivanje celotnega ljubljanskega »bazena«. Zato reklama ni ne enotna, pa tudi preskromna je. Jasno je, da se trudimo, da bi stanje izboljšali in upamo, da nam bo to v najkrajšem času uspelo. Postavljamo lastni fotolaboratorij in začnemo z uporabo računalniške tehnike, kar se bo prej ali slej odrazilo tudi v dvoranah Domžal, Radomelj in Mengša.

In še zadnje vprašanje: film je živ organizem in nujno je prav tako živo, intenzivno in sprotno osveščanje gledalcev glede prihodnjega sporeda. Nam lahko obljubite kaj bolj konkretnega?

Pričujoči intervju je prvi korak v izpolnjevanju obljub. Drugi, tudi že dogovorjeni in tudi že v tej številki objavljeni prispevek o novih filmih je drugi korak. Če bodo vaši bralci in naši gledalci s tem zadovoljni, bi bilo to že pol uspeha.

Novi filmi v kinu Domžale, Radomlje, Mengeš:

Odslej boš, spoštovani bralec, redno informiran o tekočem filmskem sporedu v Domžalah, Radomljah in Mengšu. Čeprav je francoski režiser Marcel Carné nekoč nekje zelo poetično zapisal, da je »film evangelij za revne anđele«, je pri tem najbrž mislil povedati, da je film »množičen pojav«, torej medij za najširše množice, se nam zdi, da je prav, če so tudi te »množice« sproti obveščene o tem, kaj bodo videli na svojih domačih filmskih platnih. Tako torej začnemo z novo in — upajmo — tudi zanimivo filmsko rubriko, v kateri bomo skušali kaj malega tudi povedati o filmih, ki jih boste videli prihodnje dni.

Ameriški film »VRNITEV V PRIHODNOST« (Back to the Future) je po žanru (znanstveno)fantastična komedija in je delo režiserja Roberta Zemeckisa, zvestega učenca Stevena Spielberga, avanturističnega prekucuh ameriškega filma. Le spomnim vas, da je Zemeckis ustvaril tudi film »Lov na zeleni diamant«, pa vam bo marsikaj jasno. Film na zabaven način spregovori o »póti skozi čas«, ko se mladi Marty znajde v času pred svojim rojstvom, »ko je bil Ronald Reagan še filmska zvezda« itd. Seveda pa je bistveni izpovedno-sporočilni problem tega filma — medčloveški odnosi. Film je bil prikazan na lanskem FEST-u in sodi v zgornjo kvaliteto polovico. Skupni pro-

gramski svet kinematografov Slovenije mu je dal eno najvišjih ocen: PRIPOROČAJ!

Napovedujemo tudi filmsko uspešnico, **ameriški zgodovinski spektakel MISIJA (The Mission)**. Avtor originalnega scenarija je angleški pisatelj in scenarist ROBERT BOLT, dobitnik dveh »Oskarjev« za scenarije filmov DOKTOR ŽIVAGO in MOŽ ZA VSE ČASE. Napisal pa je tudi scenarije za filme »LAWRENCE ARABSKI«, »RYANOVA HČI« in »BOUNTY«, ki ju je tudi sam režiral. Režiser ROLAND JOFFE je pred MISIJO ustvaril svoj prvenec, izjemno odmeven film o kampučijški politični tragediji »POLJA SMRTI«, ki smo ga videli tudi pri nas. Film »MISIJA« si je na lanske letošnje mednarodnem festivalu v Cannesu prislužil ZLATO PALMO kot najboljši film, kandidira pa tudi za 12 letošnjih »Oskarjev«.

Pobudo za film »MISIJA« je dalo pravzaprav gledališko delo Fritza Hochwalderja »Sveti eksperiment«. V srcu Južne Amerike, sredi 18. stoletja pride do spopada med predstavniki jezuitskega reda, angažiranega za vpostavitve »božje države« med indijanskimi plemeni Paragvaj, ki jim je grozila iztrebitev in grabežljivih lokalnih politikov. Refleksni zakulisni politični intrigi v Evropi se na tem področju spreminjajo v oster in krvav obračun, ki presega

obeležja lokalnega zgodovinskega incidenta. Napori, da bi misijon ohranili, se končajo s krvavim pokolom. Če ob koncu omenimo še avtorja izvrstne glasbe, slovitega italijanskega skladatelja ENNIA MORRICONEJA ter nosilca glavne vloge, ameriškega igralca ROBERTA DE NIRO, smo podčrtali vse, kar je pomembnejšega v tem filmu. Ne moremo vam pa zaželeli prijetne zabave. Zakaj, boste že videli!

Za gledalce v Radomljah pripravljamo predpremierno **ameriškega filma SMARAGDNI GOZD (The Emerald Forest)** po scenariju Rospa Pallenberga in v režiji Johna Boormana (se spomnite filmov MEČ KRALJA ARTHURJA, ZARDOZ, OSVOBODITEV, POINT BLANC in drugih?). Bil je tudi na lanskem festivalu v Cannesu, prikazan lani na FEST-u. Gre za resnično sodobno zgodbo o dečku, ki so ga ugrabili amazonski Indijanci. Desetletno iskanje sina pripelje očeta v srce divjine in skrivnosti pragozda, do samih korenin življenja. Bo oče našel sina?

Gledalcem v Mengšu so obetajo vselejše ure ob premiernem gledanju domače komedije »ŽIKINA DINASTIJA II«, torej drugega dela ali nadaljevanja malo prismojenega jugo-humorja. Kdor je gledal prvi del, ve, kaj ga čaka v drugem. Vseeno: zabavajte se!

V čistilnih akcijah pokličemo na pomoč otroke, ki čistijo ostanke, odpadke in smeti ekoloških zablod odraslih. Že prav, ob tem se res osveščajo, vendar...

Stopnja civilizacije merimo menda po tem, koliko smeti na prebivalca ustvarimo. Očitno je, da smo po tem kriteriju zelo civilizirani, kolikšna pa je ta civilizacija, pa kaže posnetek na fotografiji.

Brez volje — stališča še niso dovolj

Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu, narkomaniji in ostalim zasvojenostim Predsedstva OK SZDL Domžale je v okviru aktivnosti meseca boja proti alkoholizmu skupaj s Klubom samoupravljalcev Domžale dne 11. decembra 1986 v prostorih Restavracije Slamnik organiziral Okroglo mizo o problematiki alkoholizma v občini Domžale.

Na seji so delegati družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev, krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela, Centra za socialno delo in Kluba samoupravljalcev občine Domžale ob uvodnih obrazložitvah tov. Zdenek Čebašek s centra za mentalno zdravje v Ljubljani in tov. Marine Vidali, socialne delavke z inštituta za tuberkulozo na Golniku ter predstavnikov Centra za socialno delo Domžale sprejeli naslednja stališča in sklepe:

1. V obdobju zaostrene gospodarske situacije mora združeno delo reševati tudi probleme, katere je še do nedavno puščalo ob strani. Eden takih problemov je tudi alkoholizem, ki s svojo široko razsežnostjo v vseh delovnih sredinah uničuje velika sredstva.
- Alkoholizem je s svojimi posledicami kompleksen družbeni pojav, ki zahteva najširše zasnovo družbeno aktivnost in dosledno izvajanje konkretno opredeljenih nalog zlasti na področju preventivnega dela.
2. S stališča združenega dela je alkoholik tista osebnost, katere prekomerno uživanje alkohola onemogoča uspešno izpolnjevanje delovnih obveznosti. Novejša spoznanja kažejo, da precejšen del problematike kažejo tudi posamezniki, ki še niso odvisni od alkohola, pač pa pijejo le občasno.
3. V združenem delu so še premalo seznanjeni s posledicami alkoholizma, zato so ukrepi, ki naj bi preprečili uživanje alkoholnih pijač zelo počasni in premalo uspešni. Obenem ugotavljamo, da ima gospodarstvo na razpolago le splošne podatke o manjši delovni storilnosti, o nesrečah pri delu in o neposredni gospodarski škodi, nastali zaradi alkoholizma. Zato bi morali v združenem delu preprečevanje alkoholizma razreševati enotno in organizirano. To pa pomeni, da bi morale to področje v sleherni delovni sredini spremljati ustrezno usposobljene službe (v večjih DO socialni delavci, v manjših kadrovske službe).
4. Večina organizacij združenega dela ima v svojih samoupravnih aktih naštetih ukrepe, ki naj bi preprečevali alkoholizem (kaznovanje vinjenosti na delovnem mestu, neopravičeni izostanki, zamujanje), vendar se ugotavlja, da je izvajanje določil samoupravnih aktov praviloma prepočasno in neučinkovito, saj so rezultati ukrepov navadno izguba zaposlitve, kar pov-

- zroča alkoholiku-bolniku in njegovi družini še dodatne probleme.
5. Preprečevanje alkoholizma bo uspešno le, če bomo na tem področju ukrepali preventivno in dovolj zgodaj. Preventivna dejavnost na področju preprečevanja alkoholizma bi morala postati sestavni del družbenih prizadevanj, mora pa biti proces, ki ga je potrebno začeti že v družini, nadaljevati pa v osnovni šoli, kot tudi vsem nadaljnjem procesu vzgoje in izobraževanja.
 6. Na osnovi podatkov Centra za socialno delo Domžale se kaže tudi precej velik vpliv alkoholizma na socialno stanje družine, iz katere alkoholik izhaja. Podatki kažejo, da je bilo samo v letu 1986 v občini Domžale registriranih 258 primerov alkoholizma. Največ alkoholikov je starih od 30—45 let, značilno in hkrati zaskrbljujoče pa je, da se starostna meja stalno znižuje. V porastu je tudi ženski alkoholizem.
 - Center za socialno delo je obravnaval 124 družin alkoholikov, v katerih je prizadetih 283 otrok.
 - Udeleženci predlagamo, da se v okviru Centra za socialno delo Domžale obravnava in pomoči tem družinam namenijo posebna skrb in pozornost ter da se v sodelovanju z Dispanzerjem za mentalno higieno in delovnimi organizacijami skuša kar največ alkoholikov napotiti na zdravljenje.
 7. Udeleženci ugotavljamo, da se v občini v razreševanje problematike alkoholizma preko koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu, narkomaniji in ostalim zasvojenostim največ vključujejo:
 - Zdravstveni dom Domžale
 - Dispanzer za mentalno higieno
 - Klub zdravljenih alkoholikov
 - Center za socialno delo Domžale
 - V okviru koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu, narkomaniji in ostalim zasvojenostim je bilo sprejetih že veliko sklepov, stališč, mnenj in priporočil za iz-

- boljšanje stanja na tem področju, vendar pa ugotavljamo, da ni zaželenih realizacij dogovorov, zato predlagamo:
- še tesnejše sodelovanje in povezanost organizacij združenega dela in dispanzerja za mentalno higieno ZD Domžale
 - pripravo konkretnih programov boja proti alkoholizmu v posamezni DO
 - predlaganje učinkovitih ukrepov za preprečevanje alkoholizma
 - objavljanje strokovnih člankov v glasilih delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in Občinskem poročevalcu
 - precizno opredeljevanje tega področja v samoupravnih aktih, da bo možno hitro, natančno in učinkovito ukrepanje, kamor v največji meri sodijo ukrepi za vzpostavitev reda in varnosti na delovnem mestu
 - stalno obveščanje in izobraževanje vseh delovnih ljudi in občanov v sodelovanju s službo medicine dela pa izobraževanje delovodskih in poslovnih struktur, pri čemer je naloge zlasti družbenopolitičnih in samoupravnih organov skrb za spremembo javnega mnenja v zvezi z uporabo alkoholnih pijač.
 - 8. Udeleženci predlagamo, da Center za socialno delo v svoj program predzakonskega svetovanja vključi tudi obravnavo problematike alkoholizma, kakor tudi da se uresniči sklep okrogle mize o vplivu alkoholizma na prometno varnost in se v programu rednega teoretičnega izobraževanja voznikov motornih vozil vključi tudi predavanje o alkoholizmu.
 - 9. Udeleženci predlagamo, da se v program usposabljanja varnostnih tehnikov in inženirjev vključi tudi ustrezno predavanje o preprečevanju alkoholizma in o njegovem vplivu na varnost pri delu.
 - 10. Raziskave kažejo, da se spodnja meja alkoholiziranosti med mladimi stalno znižuje. Mladinska organizacija preko različnih oblik usposabljanja oziroma predavanj za mlade po osnovnih šolah in srednjem usmerjenem izobraževanju skuša mladini predočiti vse oblike zla, ki jih povzročajo različne zasvojenosti, kakor tudi prepričati mlade, da je izhod iz različnih stisk sodobnega časa pravilno koriščenje preprostega časa.
 - 11. Na porabo in uživanje alkoholnih pijač morata obvezno vplivati ustrezna vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov. Vzgojno izobraževalne organizacije učence sicer seznanjajo s problematiko alkoholizma, še vse preveč pa so nemočne pri odpravljanju vzrokov. Več skrbi bi bilo potrebno nameniti tudi izobraževanju in vzgoji padagoških delavcev za to področje dejavnosti.
 - 12. Stališča in sklepi okrogle mize se objavijo v Občinskem poročevalcu.

Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu, narkomaniji in ostalim zasvojenostim

Doklej samo na papirju?

K razmišljanju me je vzbudila ena izmed števil našega glasila izpred 2 desetletij, ki prinaša članek o nujnosti boja proti alkoholizmu in njegovim posledicam. Nadaljnje gledanje posameznih števil me je prepričalo, da smo se proti alkoholizmu borili vztrajno in dosledno, in sicer s članki najmanj enkrat, včasih pa tudi večkrat letno ...

Različni podpisovalci teh člankov kažejo, da je aktivnost tega boja trajno prisotna, da se izmenjujejo njihovi »voditelji«, da pa pravih rezultatov ni. To je pokazala tudi okrogla miza na to temo, ki jo je organiziral Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji ob pomoči Kluba samoupravljalcev. Samo okrogla miza, katere zaključke tudi prinašamo, je pokazala, da nekateri, zlasti iz združenega dela, kjer tega problema očitno ni ali pa ga nočejo videti. Vendar so rezultati ene izmed raziskav, narejene sicer v širšem slovenskem prostoru, pokazali, da ima alkoholizem v Sloveniji že razsežnost epidemije, da pa to očitno trenutno nikogar ne prizadene, vsaj v praksi ne. V teh aktivnostih tudi naša občina ni nobena izjema, saj razen nekaterih redkih večina tega problema ne vidi oz. se prepričuje, da ga ni. Če pa pogledamo le podatek Centra za socialno delo naše občine, da je bilo v letu 1986 kot posledica alkoholizma v družini obravna-

vanih čez 200 otrok, potem nas to mora prepričati, da TO JE PROBLEM v naši občini, ki se ga bo potrebno lotiti in to TAKOJ.

Imamo KOORDINACIJSKI ODBOR ZA BOJ PROTI ALKOHOLOIZMU IN NARKOMANIJ, ki se že vrsto let, res je le z besedami, ki ne najdejo odmeva, trudi zmanjšati to zlo zlasti preko različnih izobraževalnih oblik za mlade, z različnimi priporočili in okroglimi mizami. Njihovi predlogi pa ne najdejo poti v temeljna okolja (TOZD, DO, delovne skupnosti, KS), ki so prva poklicana, da na tem področju kaj storijo. Dokler pa bo KO skupaj s Dispanzerjem za mentalno higieno, Centrom za socialno delo in Klubi zdravljenih alkoholikov vodil boj, v katerega se ne bodo v zadovoljivem obsegu vključevali tudi vsi ostali dejavniki (tu mislim zlasti na ustrezne službe v združenem delu), bo ta boj le boj z besedami, za katerega pa vnaprej vemo, da je izgubljen.

Čas je že, da vsi skupaj, zlasti pa tisti, ki nam ni vseeno, da pred našimi očmi iz dneva v dan propadajo zaradi alkoholizma

mladi in stari, njihove družine, posledice pa čuti širša družbena skupnost, odpremo oči in kopico besed, dobrih sklepov in predlogov začnemo spreminjati v konkretno preventivno in stalno akcijo proti zasvojenosti z alkoholom.

Ustanovljeno društvo nekadilcev Domžale

V torek, 10. marca je bilo v Domžalah ustanovljeno Društvo nekadilcev Domžale. Mnogi ste se morda nasmehnili (še posebno kadilci), člani pa so prepričani, da jih čaka pomembne in važne naloge. V društvu se bodo združevali nekadilci zaradi zaščite zdravja pred cigaretnim dimom, ki ga povzročajo kadilci.

Književnik Goethe je o kajenju zapisal naslednjo misel: »Kajenje je izraz nevljudnosti in netovarištva; kadilci onesnažujejo zrak in dušijo sebe in druge.

Izvilleček iz pravil društva nekadilcev občine Domžale

Člen 7

NAMEN DRUŠTVA JE: združevanje nekadilcev zaradi zaščite zdravja pred cigaretnim dimom, ki ga povzročajo kadilci.

NALOGE DRUŠTVA SO:

1. Propaganda proti kajenju in pridobivanje članstva ter vzgoja in preobrazba miselnosti kadilcev.
2. Skrb za zaščito nekadilcev pred vplivom cigaretnega dima.
3. Doseči prepoved kajenja v vseh javnih prostorih; v vseh drugih prostorih (hoteli, restavracije in podobno) pa doseči strogo ločitev prostorov za nekadilce od prostorov za kadilce s prednostjo za nekadilce.
4. Doseči absolutno prepoved kajenja v vseh javnih prostorih in objektih za šport in rekreacijo s posebnim poudarkom na planinske kočje in domove.
5. Doseči prepoved kajenja v šolah in vzgojno-varstvenih, dijaških in študentskih domovih.
6. Doseči prepoved kajenja vsem učencem in dijakom šol.
7. Doseči prepoved kajenja na delovnih mestih, če je izkazan upravičen interes oz. zahteva nekadilcev ter na sestankih, sejah in podobno.
8. Organizirati predavanja v vseh okoliših z namenom propagiranja proti kajenju in pridobivanja novih članov društva nekadilcev.
9. Povezovanje s komisijami za varstvo okolja in ohranjanje dobrega zraka.
10. Društvo se zaradi svoje dejavnosti povezuje z vsemi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.
11. Pri opravljanju svojih nalog najtesneje sodeluje z občinsko organizacijo SZDL Domžale in krajevnimi organizacijami SZDL v občini Domžale, KS in drugimi organizacijami in društvi.

Čitljivo izpisati!

PRISTOPNA IZJAVA

Ev. št. _____

Podpisani-a _____

rojen-a dne: _____

Ime _____

prilimek _____

dan mesec leto _____

v _____ javlja, da pristopa v članstvo Društva nekadilcev Domžale. Sem nekadilec — pogoji so mi znani.

Za evidenco članstva dajem naslednje podatke:

Bivališče: _____

št. pošte _____

naziv kraja _____

ulica in h. št. _____

občina _____

Telefon: _____

doma _____

v službi _____

Poklic: _____

Zaposlen pri: _____

Datum: _____

Podpis: _____

Članarino 200 din bom poravnal na prvem sestanku društva.

Na ustanovnem občnem zboru društva nekadilcev so se dogovorili o svojih aktivnostih za prihodnje.

Med glavne naloge društva so zapisali med drugimi propagando proti kajenju, predavanja med mladimi o škodljivosti kajenja, boj za prepoved kajenja na javnih prostorih in srečanjih, v šolah, VVO, na delovnih mestih, sestankih in sejah, športnih in kulturnih objektih. Prav tako so sklenili, da bodo od kadilcev zahtevali tolerantnejši in spoštljivejši odnos do nekadilcev, kar pomeni, da naj kadilci le tam, kjer ne morejo škodovati drugemu, kot samemu sebi.

Glavne točke programa v tem začetnem obdobju delovanja društva bodo usmerjene v pridobivanje novih članov, v propagando in razširjanje gradiva proti kajenju ter zahteve proti kajenju na javnih mestih in objektih.

Na ustanovnem občnem zboru je s svojimi škodljivimi izkušnjami v pogovoru sodeloval tudi predsednik Društva nekadilcev Ljubljana-Šiška tov. Stanko Hvala. To je bilo pravo slovensko društvo nekadilcev in trenutno šteje kar 1800 članov. Sprožena je tudi akcija, da se v aprilu 1987 ustanovi Zveza društev nekadilcev Slovenije, v katero se bo vključilo tudi domžalsko društvo.

Člani so za svojega prvega predsednika izvolili Marjana Gorzo, določili pa so tudi, da bo članarina za leto 1987 znašala 200 din. Menim, da bi se najbrž delu društva rad priključil še kdo, zato v Občinskem poročevalcu OBJAVLJAMO PRISTOPNO IZJAVO, s katero potrjujete svoje članstvo v društvu. Izjave pošljite na naslov: OK SZDL DOMŽALE, Ljubljanska 70, Domžale.

Cveta Zalókar-Oražem

V svetovnem toku — Toko enakovreden...

Tudi preko znatno bogatejše informativne dejavnosti v sredstvih javnega obveščanja je v zadnjem času moč slišati za obletnico — jubilej domžalskega TOKA. 65 let že marljive roke domžalskih galanteristov kakovostno izdelujejo in oblikujejo in vrhunsko izdelujejo, celo paletu izdelkov iz usnja... Ali je zato čudno, če smo se odločili za razgovor z direktorjem tovarne Petrom Kvasom ter vodjo razvoja v TOKU Francem Zupancem. Maršikaj zanimivega smo izvedeli iz pogovora z njima, del tega pa prinašamo tudi za naše bralce.

Kaj delajo?

Seveda je uvodoma najprej treba spoznati proizvodnjo, artiklo, delo. Normalno je zato, da za začetek razgovora zaokrožimo obseg izdelkov. Tole so, kar jih v TOKU izdelujejo: Potovalni artikli so kovčki, aktovke, mape, moške torbice, ženske torbice, v drobno galanterijo se uvrščajo rokavice, pasovi, denarnice; tu je tudi program kovčkov, ki pa jih trenutno ne izdelujejo, saj bodo to proizvodnjo nadaljevali jeseni. To je v kratkem TOKOV proizvodni program, to je delo ob katerem bodo te dni (točneje 21. marca 1987) praznovali v TOKU 65-letnico obstoja tovarne.

Pogled na gospodarjenje, tržne razmere

Usnjarsko predelovalna industrija ni tako akumulativna kot je to primer denimo s kemično ali elektronsko industrijo, zelo je

povezana s pogoji trenutnih tržnih potreb, z nihanji tega trga, kar vse se kaže tudi na gospodarskih rezultatih. Le-ti sicer niso slabi, v domžalskih okvirjih so po deležu akumulacije v celotnem prihodku nekeje v sredini. Res pa je, da se z osebnimi dohodki ne morejo pohvaliti — lanske poprečje je znašalo 102.000 din...

Kako je z izvozom?

Postalo je že navada, da so podatki o izvozu temeljna referenčna značilnost, ki govori o uspehu ali neuspehu kake delovne organizacije. V TOKU so — kar zadeva izvoz — med redkimi delovnimi organizacijami, ki več izvozijo kot uvozijo. Temu pravimo da so izvozno aktivni. Tako TOKO izvozi na zahodno — konvertibilno tržišče za milijon dolarjev, uvozi pa le za 40 odstotkov te vsote. Lani so devizno »stopnjo pokritja« kot se temu reče — celo povečali.

Ugotavljajo, da petina — 20 odstotkov delavcev dela dela za konvertibilno tržišče, za klirinško pa 25 odstotkov.

Ker v tujini z akumulacijo, ki jo dosegajo, ne morejo razvijati svoje dejavnosti in image-a, delajo za izvoz z uvoženimi materiali in lastno pametjo za konvertibilni izvoz pretežno »lon posle«. Za klirinški izvoz uporabljajo domače surovine. Ko se primerjajo s podobnimi tovarnami iste panoge, tedaj lahko ugotovijo, da so po podatkih o uspešnosti, ekonomiki poslovanja med prvimi.

Galanterijsko delo je specifično...

V TOKU docela obvladajo industrijsko tehnološko plat galanterijskega oblikovanja in dela. Oboje jih je uvrstilo v svetovni razred enakih, koder je njihovo mesto očitno in trdno. Vendar v TOKU poudarjajo specifičnost svojega dela, saj je dovršen del tehnološke poti do končnega izdelka v znaku precejšnega deleža ročnega dela.

To potrebno ročno delo, obrtno ročno večino, ki je v izdelku nujna, se ne da vračunati v ceno, čeprav je v svetu običaj, da je prav ročno delo najbolj vrednoteno.

Kljub temu, da te specifičnosti dela nikjer ne razumejo prav dosti, so se odločili, da bodo to branžo galanterije gojili in razvijali naprej, ugotoviti pa bo treba, katera smer je tista prava, ki bo prinesla ustrezne rezultate.

V TOKU zagotavljajo, da imajo moči za tisti usoden korak NAPREJ v kakovost in v tem smislu pomeni zanje to korak v novo prestrukturiranost, ki je še kako obetavna.

Sami namreč ocenjujejo, da so kar zadeva kvaliteto, še na preniknem kakovostnem nivoju. Želijo si, da bi dosegli tak status svojega dela, da bi ob vrednotenju kakovosti znali v naši družbi stimulirati izvoz izdelkov z mnogo vloženeja dela. Doslej je namreč velik vložek »ročnega dela« prinašal izgubo, zanj pa — četudi gre za izvoz — nihče ni zainteresiran.

Kljub vsemu dober občutek

TOKO je postala že velika tovarna. 850 delavcev ustvari letno 6 milijard celotnega prihodka, predela 25.000 m² usnja ter 120.000 m² umetnega usnja in tekstilij. To ni malo. Z dejavnostjo, locirano v Domžalah, v Mariboru (60 delavcev) ter v Žižki pri Lendavi (80 delavcev) prinaša čas že obetavne uspehe:

— na jugoslovanskem trgu so najboljši proizvajalci usnjene galanterije

Potovalna konfekcija pred dokončanjem...

— dosegli so priznano kvaliteto v državi in status edinega izdelovalca celotnega galanterijskega programa

— s tujino jih vežejo dolgoročne pogodbe s Samsonite, Bondstreet

— na konvertibilnem trgu ostajajo v vrhu najvidnejših proizvajalcev

— z veliko ugotovljeno močjo delavcev razvoja so sposobni uresničiti vse ideje in skrajšati pot do želja potrošnikov do uresničenja artikla.

Ob prazniku — urejajo muzej...

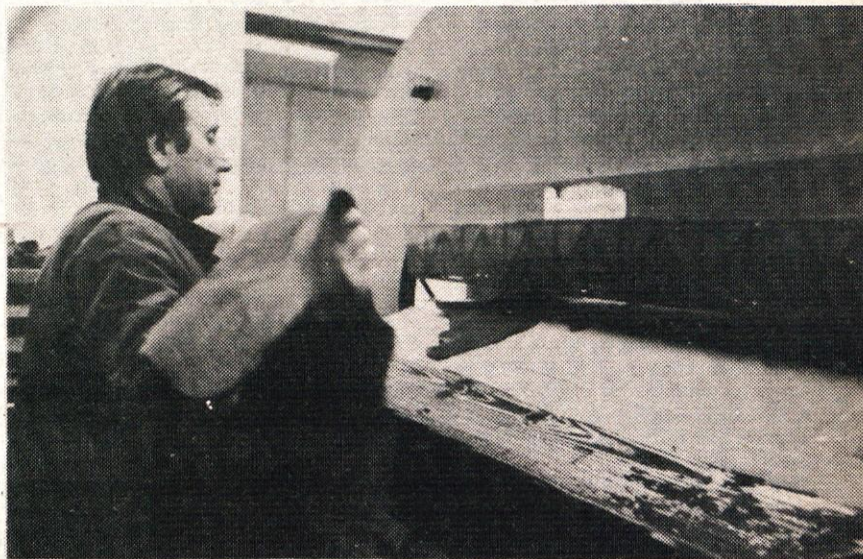
V TOKU so s posebno akcijo pozvali lastnike njihovih starih izdelkov naj le-te prinesejo v tovarno. Odziv je bil preko vseh pričakovanih. Kar 500 predmetov so občani prinesli. Med njimi so v TOKU za muzejsko zbirko, ki jo nameravajo urediti v tovarni, izbrali 17 torbic, 7 kovčkov, 10 kosov drobne galanterije, 6 potovalk in aktovk ter drugo... Obeta se zanimiv pogled v 65-letno zgodovino nastajanja izdelkov usnjene galanterije.

Praznovali bodo delovno

Tokovo praznovanje 65-letnice bo izrazito delovno. Ob udeležbi vseh TOKOVIH delavcev z vseh njihovih lokacij pripravljajo v soboto 21. marca 1987 delovno srečanje s podelitvijo jubilejnih nagrad. Na to prireditve bodo povabili tudi poslovne partnerje ter hkrati pokazali novo kolekcijo, ki jo je za letošnje leto pripravil Razvojni oddelek TOKA. Tako bo povezovanje obletnice povezano tudi z »dokončavanjem zaključevanja poslov«. Ob tem pa bodo izdali seveda tudi že nov katalog standardnih TOKOVIH izdelkov.

TOKO. Potovalna konfekcija. Delavci morajo v te izdelke vložiti mnogo ročnega dela...

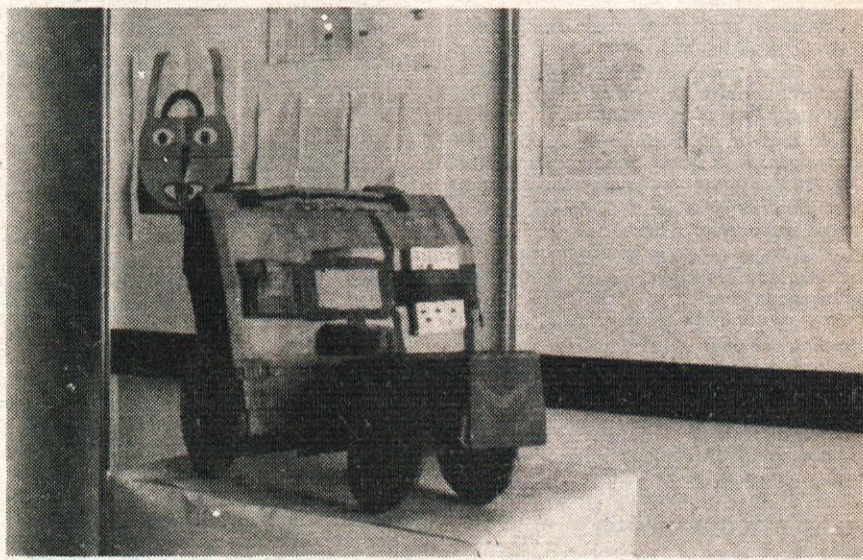
Pripravljenec usnja v usnjarni je le začetek zahtevnega procesa...

Delavka pri stroju v obratu TOKA na Savski.

Kovčki, torbice, potovalke, ki imajo »zgodovino«, so se naposled znašle na policah v TOKU, v nekaj dneh pa bodo dobile status muzejskega eksponata...

Slovenski šolarji so na razpis: »Kakšno torbico želim nositi« poslali kopico idej. Nekdo je poslal celo maketo.

Delo so zaključili udeleženci občinske sindikalne politične šole, ki je letos potekala po kvalitetnem programu, v njej pa so sodelovali strokovnjaki in družbenopolitični delavci, ki so skušali zadovoljiti pričakovanja sindikalnih aktivistov...

Delegacija sindikalne šole je obiskala Tekstil TOZD Filc v Mengšu, kjer si je pod strokovnim vodstvom vodje proizvodnje ing. Helene Breznik, tehnologinje Barbare Peterlin in predsednika sindikata Janeza Konecila ogledala zelo zanimivo proizvodnjo valjane in iglane polsti. Zatem pa so obiskovalce predstavniki Filca v daljšem pogovoru, v katerem je sodelovala tudi Jelka Zalogar, sekretarka OS ZSS Domžale, še podrobneje seznanili z delom, prizadevanji in uspehi v tej temeljni organizaciji, ki bo v letošnjem letu praznovala 50-letnico. V Filcu, kjer je zaposlenih 98 delavcev so povedali, da jim izkušnje in praksa ter strokovna znanja dajejo lepe rezultate.

Sami montirajo stroje, nekatere dele pa inovativno celo sami izdelajo. Imajo inovacijsko komisijo in izdelan pravilnik za nagrajevanje inovacij. Nagrade inovatorjem podeljujejo na slovesen način.

Z inovacijami in novo strojno opremo ter z izpolnjevanjem tehnoloških postopkov so uspeli razviti in še izboljšati kakovost proizvodov. Proizvodnjo razvijajo z lastnim znanjem, nekaj pa po tuji tehnologiji. Pravijo, da jih na razvojnem področju čaka še veliko nalog.

Proizvodnjo za znanega kupca in to specifične izdelke uresničujejo po naročilu, zato z nalogami nimajo težav. Delajo za domači trg, zlasti za usnjarsko in druge industrije, pri tem pa jim namensko industrija pomaga pri izvozu surovin, predvsem volne, ki je glavna surovina. Pri izvozu pa imajo v teh novih pogojih težave s kreditiranjem.

Za vrednotenje dela imajo skupno normo in skupni plan, rezultati, ki jih dosegajo, pa dokazujejo, da so uspešni.

Pripravljajo se na prehod na 40-urni delavnik, saj s tem v zvezi že pripravljajo nov pravilnik. Imeli smo občutek, da so dobro organizirani in kar je najpomembnejše, da gledajo daleč naprej. To dokazuje med drugim tudi skrb za dobro kadrovsko politiko. Nekaj delavcev obiskuje šolanje ob delu, v okviru Filca pa bodo izvajali tudi interno kvalifikacijo. Specifična proizvodnja v Filcu ima poslovne zahteve, zato že sedaj uvažajo nove mlade kadre, ki bodo nadomestili delavce, ki se bodo čez dve leti upokojili.

Na področju nagrajevanja pripravljajo nov sistem, pri katerem bodo uvažali tudi osebno oceno.

Povedali so nam, da sindikalna organizacija dobro dela, sodeluje veliko z mladino, pa tudi s krajevno skupnostjo. Vsak mesec imajo sejo političnega aktivna, kjer usklajujejo aktivnosti vseh družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Posebno je, pravijo, zaživel aktivno delo v mladinski organizaciji. Mladinci so izdelali operativni program dela, vključujejo se v izobraževanje ob delu, pripravljajo se za praznovanje 50-letnice, aktivno delajo v športu in kulturi, skratka v Filcu so prepričani, da bo mladincem uspelo. Delavci Filca se vključujejo tudi v tekstilijado in sodelujejo pri avtorstvu, ne pozabijo pa tudi na »tradicionalne« pozornosti (obiske upokoencev, izlete, ozimnico).

V občini so že znani gasilci iz Filca, ki so na mnogih tekmovanjih dosegli visoke uvrstitve. Zanimivo je, da imajo tudi kvalitetno žensko gasilsko enoto. Požarni varnosti in varnostni ter samozaščitni kulturi namenjajo veliko pozornosti.

Trenutno v Filcu nimajo stanovanjskih problemov. V prihodnje pa bodo imeli potrebe po stanovanjih za mlade delavce, zato se zavedajo, da bodo morali zagotavljati del sredstev za kredite tudi za nakup družbenih stanovanj.

V pogovoru s predstavniki Filca so obiskovalcem povedali, da je obveščanje v tej temeljni organizaciji v Mengšu kakovostno in redno. Ocenjujejo, da so medsebojni odnosi pri delu dobri tudi zaradi informiranosti in dobrega dela sindikalne organizacije.

Preko sindikata skrbijo tudi za preventivno okrevanje in vsako leto omogočijo, da gresta po dva delavca v zdravilišče. Kar dobro so preskrbeli s počitniškimi kapacitetami. Imajo tri priklopnice na morju in eno v Čateških toplicah. Poleg tega imajo dva počitniška objekta v Mariboru, enega pa v Omišlju. Veliko smo se izvedeli v pogovoru z delavci v Filcu.

Obisk v Filcu je dosegel svoj namen, spoznavati proizvodnjo, pogoje dela, novosti, probleme in uspehe v združenem delu, kar v veliki meri pripomore k izmenjavi izkušenj in k večjemu vrednotenju ustvarjalnega in proizvodnega dela.

Delavcem Filca se delegacija sindikalne šole lepo zahvaljuje!

Delegacija sindikalne šole

Domžalskim komunistom je nedavno v Slamniku predaval dr. Marko Kerševan.

Društvo v Domžalah — pridobitev za sladkorne bolnike

V Domžalah že nekaj časa deluje društvo za boj proti sladkorni bolezni. Ustanovljeno je bilo 18. oktobra 1986, bolnikom pa je prineslo veliko olajšanje, saj omogoča, da se ne bo več treba vključevati v ljubljansko društvo. Ob tem pa velja povedati, da je posvetovalnica za diabetike pri Zdravstvenem domu Domžale vpeljana že nekaj časa. V občini Domžale je ugotovljenih 720 diabetikov, v društvu pa je tačas vključenih 220 bolnikov. O delu društva smo se pogovarjali s podpredsednikom odbora društva Slavkom Piškom.

Ob tem, ko smo v Domžalah dobili društvo za boj proti sladkorni bolezni, se kažejo dobri obeti tako za sladkorne bolnike, kot tudi za preventivno delovanje.

Program dejavnosti društva obsega:
— kot stalno nalogo vključevanje diabetikov in ostalih občanov v vrste društva
— organizacijo zdravstvenih predavanj za člane društva, predvsem glede zdravljenja in prehrane diabetikov — (najmanj 2 predavanja letno)
— skrb za ustrezno prehrano diabetikov — da bodo na voljo živila v trgovinah in za prodajo Diemona prek Agroemone — Dietetike.

— naročanje in razpečevanje časopisa »Sladkorna bolezen«, ki jo izdaja republiška zveza Slovenije
— naročanje ustrezne literature in knjig za člane društva; knjig, ki jih bo izdala zveza in odbor za diabetes pri UNIVERZITETNEM KLINIČNEM CENTRU

— zagotovitev SOS obeskov za člane, ki prejemajo insulin
— skrb za socialno ogrožene člane društva ter predlaganje potrebnih članov socialnoskrbstenim organom za denarno pomoč

— organizacijo izleta oz. srečanja za člane društva
— ureditev vseh organizacijskih nalog za društvo.

Upravni odbor društva se je doslej sestel že na treh sejah. To je pionirsko delo na specifičnem področju, koder doslej nimamo izkušenj.

Ob tesnem sodelovanju z zdravstvenimi delavci in strokovnjaki, ki so pripravljeni sodelovati (omenimo naj dr. Kokalj-Limbek Bredo in sestro Anico Cotman, v zadnjem času pa se je vključil v te aktivnosti tudi dr. Janez Svobljšek).

S svojim delovanjem v delu društva nam odpirajo nove možnosti delovanja. Kažejo na specifične zdravstvene vidike ter pomagajo za učinkovito delo pri preventivnem delovanju, kot pomembni orijentaciji za delo društva. Bolniki se lahko vključijo v članstvo društva ob svojih rednih pregledih v diabetičnem dispanzerju, ki deluje v Zdravstvenem domu v Domžalah. Vse v zvezi z društvom lahko uredijo v torek, sredo, četrtek od 7.—8. ure zjutraj. Tam dobijo vse podatke, poravnava članarino, seznanijo se s programom društva, dobijo literaturo o sladkorni bolezni in podobno. Sicer pa ta diabetični dispanzer

deluje od 7.—13. ure v istih dneh. Društvo za boj proti sladkorni bolezni organizira predavanje za svoje člane in druge sladkorne bolnike o diabetični prehrani:

Predavala bosta dr. Janez Svobljšek in sestra Anica Cotman; predavanje bo 2. aprila ob 16. uri v prostorih zdravstvene doma. Sladkorne bolnike v društvu vabijo, da na predavanje pridejo in da se včlanijo v društvo v čimvečjem številu. Na omenjenem predavanju se bodo pogovorili tudi o programu društva in ga ob dobrih predlogih tudi obogatili.

Sladkorna bolezen je najbrž tudi najbolj razširjena kronična bolezen. Cenijo, da ima 3—6 % prebivalstva sladkorno bolezen. V Sloveniji na leto odkrijejo 3700 sladkornih bolnikov. V ljubljanski regiji je registriranih 25.000 sladkornih bolnikov, kar je 3,2 % prebivalstva. Več kot polovico bolnikov odkrijejo v dobi do 60. leta, t. j. v času najvišje delovne sposobnosti in produktivnosti.

Tudi Svetovna zdravstvena organizacija je spoznala pomembnost sladkorne bolezni za človeštvo in jo je vključila v svoj program potem, ko so bile zatrite klasične bolezni, ki so sicer ogrožale človeštvo.

Zgodnje odkrivanje sladkorne bolezni je pogoj za njeno uspešno zdravljenje. Bolezen pa ne prizadene le bolnika, temveč tudi njegovo širšo in ožjo okolico, t. j. družino in delovno okolje. Za uspešno zdravljenje je potrebno ne le pridobiti bolnika za sodelovanje, ampak je naloga vseh zdravstvenih in drugih delavcev, ki sodelujejo pri tem, da prosvetljujejo tudi bolnikove sorce pa tudi druge, ki bi bolniku ob nenadnih zapletih sladkorne bolezni znali ustrezno pomagati.

V Sloveniji imamo ustaljen način zdravljenja in registracije sladkorne bolezni v dispanzerjih, ki pa na svojem področju odpirajo že posvetovalnice za sladkorne bolnike. Posvetovalnice so strokovno in organizacijsko podrejene področnemu dispanzerju. Strokovni vrh diabetološke službe v Sloveniji predstavlja Dispanzer za diabetike v Ljubljani.

Ugotavljamo, da število registriranih sladkornih bolnikov v Sloveniji v zadnjih 20 letih vztrajno narašča, kar je deloma tudi

posledica dobro organizirane splošne zdravstvene službe. V domžalski občini je blizu 1000 sladkornih bolnikov, od tega jih je bilo 250 na novo odkritih v letu dni, odkar dela Posvetovalnica za diabetes.

Kriterije za ugotavljanje sladkorne bolezni je leta 1979 postavila Svetovna zdravstvena organizacija. Pri nas pa veljajo od 1. 1981 (VI. jugoslovanski simpozij o šečrni bolezni — ZAGREB).

Začetek sladkorne bolezni je lahko hiter (otroci) ali počasen (odrasli).

Najpogostejši znaki, po katerih spoznamo bolezen so: žeja, izločanje velikih količin urina, srbenje spolovila, hujšanje, občutek suhih ust, suh obložen jezik, slabši vid, utrujenost. Bolezen pa potrdi še laboratorijski izvid sladkorja v krvi in urinu.

Vsaakega novoodkrita sladkornega bolnika je treba čimprej seznaniti z boleznijo ter mu dodeliti ustrezno zdravljenje, s tem želimo preprečiti oz. odložiti razvoj komplikacij, ki prizadenejo ves organizem, zlasti pa velike in male krvne žile, živčevje, oči, ledvice itd.

V zdravljenju sladkorne bolezni se poleg zdravnika obvezno vključuje medicinska sestra, ki med drugim vodi zdravstveno vzgojo sladkornih bolnikov. Med najpomembnejše naloge spada razlaga diete za sladkorno bolne, uvajanje bolnika na zdravljenje z insulinskimi injekcijami, samokontrola sladkorne bolezni, šola za diabetike itd. Prav tako lahko sladkornemu bolniku posredujejo teoretično in praktično znanje še: patronažna sestra, dietetik, psiholog, sociolog, drug sladkorni bolnik.

Vemo, da potrebujejo sladkorni bolniki glede na obliko sladkorne bolezni — TIP 1 (od insulina odvisni diabetes) ali TIP 2 (od insulina neodvisni diabetes) — pogosto ambulantne preglede, ustrezna zdravila ter terapevtske pripomočke.

Bolniki se seznanjajo s svojo boleznijo ne le v dispanzerjih, posvetovalnicah, ampak tudi preko ustrezne strokovne literature, revij in drugih publikacij. V veliko pomoč pri zdravstveni vzgoji in pri reševanju zdravstvenih in socialnih problemov pa so sladkornim bolnikom tudi društva za boj proti sladkorni bolezni, ki se ustanavljajo vzporedno z dispanzerji oz. posvetovalnicami. Tudi v Domžalah je tako društvo.

Napredna zakonodaja socialnega zavarovanja omogoča sladkornim bolnikom več brezplačnih uslug kot jih prejemajo običajni zavarovanci.

Delo dispanzerjev, posvetovalnic pa tudi društev za boj proti sladkorni bolezni bo uspešno le tedaj, če se bomo zavedali sodelovanosti pri preprečevanju, odkrivanju in zdravljenju sladkorne bolezni, kakor tudi pri reševanju socialno-ekonomskih problemov, ki jih bolezen pogojuje.

Anica Cotman-Anžič

Problematika kmetijske zadruge Emona

Velike potrebe ob majhnem denarju

Aktualna vprašanja Kmetijske zadruge Emona Domžale niso niti majhna, niti od včeraj. Že dolgo časa ostaja eden od temeljnih problemov lokacija skladišča, trgovine, pereč pa je tudi problem poslovnih prostorov, saj je doslej poslovna dejavnost Kmetijske zadruge razseljena na več koncih, kar delu vsekakor ni v korist. Ta pereče vprašanja organiziranosti dela kmetijske zadruge zadevajo zlasti kooperante z Domžalskega. Na bližnjem območju Domžal deluje približno 800—900 kooperantov.

Težave z lokacijo obstajajo že kar nekaj časa, pravzaprav vse od tlej, ko se je pokazalo, da se morata iz centra Domžal (za trgovino Jugotehnika) preseliti trgovina KZ Emona in bližnje skladišče.

Kooperanti so preselili v Mengeš nasprotovale že od vsega začetka, saj so menili, da je Mengeš za to dejavnost preveč oddaljen, nato pa se je iskalo druge možnosti. Kam preseliti trgovino s škropivi, semeni, gnojili, orodjem in drugimi pribori za kmetijstvo? Naposled so se izoblikovale tri variante.

Po prvi naj bi se kmetijska zadruga Emona preselila v celoti v Jarše, po drugi varianti naj bi zgradili takojimovani »reprocenter« (kakšna beseda!) v Groblje, na prostor med železniško progo in današnjo trgovino; po tretji — deljeni varianti pa naj bi del dejavnosti preselili v Jarše, del pa bi ostal v Domžalah.

TEŽAVE DOGOVARJANJA

Z vprašanjem — kam s kmetijsko zadrugo — so se ukvarjali že v preteklih letih, nazadnje celo lani na novoletnem

skupnem zasedanju vseh treh zborov občinske delegatske skupščine. Po dolgotrajnem in zapletenem glasovanju se tedaj odločili, da se sklepanje o definitivni lokaciji opravi kasneje.

Od tedaj so potekale aktivnosti vse do sedaj, ko sta bila opravljena dva sestanka. Njun namen je bil, da se vsi dejavniki, ki so tako ali drugače povezani v kmetijstvo, dogovorijo o najboljši varianti.

Grobelska varianta se je ves čas kazala kot najzahtevnejša, najdalgotrajnejša, povezana z največjim vlaganjem denarja, ki pa ga tačas KZ EMONA nima kje vzeti. Kljub temu je bila ta varianta na tem sestanku celo izglasovana. Kooperanti se namreč kljub večurnemu dogovarjanju in razlaganju argumentov niso odločili za varianto 3, temveč za grobelsko varianto.

Šele na drugem sestanku je prišlo do odločitve, po kateri je bila upoštevana tretja — deljena varianta, ki je po mnenju kmetijskih in drugih strokovnjakov najustrenejša. Po tej varianti bo GP Beton Zasavje zagotovilo za porušen objekt v Domžalah nadomestno gradnjo v Jaršah in sicer v ustrezni kvadraturni protivrednosti.

Na jarški lokaciji bo GP Beton zgradil skladišče s prodajalno kmetijskega repromateriala, v objektu SPB-1 pa bo zagotovil manjši lokal (150 m²) za potrebe vrtničarjev, sadjarjev in rejcev malih živali ipd.

VERIFICIRANO NA ZADRUŽNEM SVETU ...

To varianto je bilo potrebno verificirati na ponovnem zadržnem svetu KZ EMONA. S tem so dokončno razrešene dileme, kje bo KS EMONA v prihodnje. Po tej rešitvi kmetijska zadruga samo pridobi, pa tudi njena vlaganja so po tej varianti prav nepomembna.

KAJ PA POSLOVNI PROSTORI?

Ob tem ostane še vedno nerešeno vprašanje poslovnih prostorov za normalno delo strokovnih služb, saj so doslej raztresene na treh lokacijah, ob tem da je na eni izmed njih nedavno izbruhnil celo požar. Na voljo je lokacija v okviru SPB-1 in sicer v dovolj veliki kvadraturi. Zadruga je za ta poslovni del postavljena pred dejstvo nakupa; za uresničitev tega načrta pa sama nima dovolj sredstev.

Tako bo nujna ne le pomoč kmetijske zemljiške skupnosti, občine, banke, pa tudi vseh tistih, ki o kmetijstvu in njegovem nujnem razvoju že dolgo samo govorijo, storijo pa ničesar.

Poslovno leto 1986 je KZ EMONA zaključila s pozitivnim finančnim rezultatom. Vendar je ta rezultat kakor pri vseh ostalih podobnih organizacijah predvsem posledica visokih obrestnih mer, s katerimi so dosegli pozitiven finančni uspeh. Po analizi bilance, ki je bila ravno zaključena, so v KZ EMONA ugotovili, da bo poslovanje v bodoče izredno zahtevno, ker zadruga pridobiva dohodek v trgovini s 6,5 % maržo, pri odkupu kmetijskih pridelkov od svojih kooperantov pa z 5,2 % maržo. To pa nikakor ne zadošča, da bi s tem dohodkom poskrbeli za večjo akumulacijo oz. kaj šele, da bi pridobili kakršnokoli investicijsko sposobnost. Ta je še kako potrebna v sedanjih okoliščinah reorganizacije, preseljevanja in težav, o katerih smo govorili.

B.

Društvo invalidov Domžale vabi:

PROSLAVA »MEDNARODNI DAN INVALIDOV« V HALI DOMŽALE

Vabimo delegacije društev invalidov gorenjske regije, delegacije pobratenih društev ter predstavnike političnih organizacij ter občinskih skupščin na:

Proslavo »MEDNARODNI DAN INVALIDOV, ki bo 28. marca 1987 ob 9. uri v hali Komunalnega centra Domžale

Po kulturnem programu bo družabno srečanje: za vzdušje bo poskrbel ansambel TINETA STARETA.

Dva dni pred proslavo bo otvoritev razstave ročnih del naših članic in članov v mali hali komunalnega centra. Razstava bo odprta 5—6 dni.

VABI VAS ODBOR
DRUŠTVA INVALIDOV
DOMŽALE

Občni zbor Društva invalidov

Že mnogo let Društvo invalidov, ki zajema blizu 1500 invalidov, uspešno združuje interese različnih invalidov širom naše občine, ki v pestrih aktivnostih društva najdejo kanček sreče in veselja. Tako je bilo tudi na letošnjem občnem zboru konec februarja ugotovljeno, da je DRUŠTVO INVALIDOV kljub nekaterim problemom uspešno delalo. Pri svojem delu je uspešno združilo tako izletniško dejavnost, kot različne športne aktivnosti, poseben poudarek pa je bil dan tudi gojitvi medsebojnih dobrih medčloveških odnosov, saj skoraj ni invalida, ki bi ga vsaj enkrat v letu ne bi obiskal nekdo od članov društva.

Tudi v letu 1986 so uspešno povezovali svoje delo z društvoma v Laškem in Izoli, saj kar ne morejo pozabiti medsebojnih uspešnih športnih srečanj, piknika na ribiški barki, srečanj v naši občini in podobno. To so svetli trenutki vsakega invalida, ki mu skozi vse leto olajšujejo njegov težki vsakdan.

Invalidi so pred svojo invalidnostjo po svojih močeh veliko prispevali družbi, ki se včasih po nastanku invalidnosti precej mačehovsko obnaša do njih, ne razume njihovih težav in jim premalokrat priskoči na pomoč. Pa si vendarle prizadevajo, da bi se tudi kot invalidi enakopravno vključevali v delo te družbe, ki bo morala več storiti zlasti na področju zaposlovanja mlajših in starejših invalidov, pri odpravljanju različnih prostorskih ovir, zagotavljanju mini-

malnih socialnih pogojev vsem, ki jih je narava ali pa delo in razmere, v katerih so delali, naredili invalide.

Na občnem zboru so obravnavali tudi program dela za letošnje leto, ki je podobno pester kot prejšnja leta. Tudi letos bo njihova skrb najprej usmerjena v primerno obeležitev mednarodnega dneva invalidov, ki bo konec marca v hali Komunalnega centra, ob tem pa bodo pripravili tudi razstavo ročnih del svojih članov in učencev Osnovne šole Olge Avbelj, s katero zelo uspešno sodelujejo. V njihovem programu je cela vrsta izletov, športnih srečanj, sodelovanj s sosednjimi društv, kakor tudi aktivnega vključevanja invalidov v dogajanja v okolju, kjer živijo in delajo.

V.

Društvo invalidov Domžale vabi:

ROČNA PRIDNOST IN IZDELKI

Društvo invalidov Domžale vabi na ogled razstave ročnih del članov društva, ki bo 26. marca do 1. aprila 1987 v predverju Hale Komunalnega centra v Domžalah. Otvoritev razstave bo 26. marca ob 10. uri. Razstava pa bo odprta vsak dan od 9. do 19. ure.

Obenem vabimo vse člane društva, da svoje izdelke prinesejo 25. marca 1987 od 10. ure dalje v predverje HALE.

Mednarodni odnosi in javno mnenje

V prispevku želimo ugotoviti, kako javno mnenje danes vpliva na mednarodne odnose, ki jih v okviru začrtane zunanje politike uresničuje SFR Jugoslavija.

Pri tem izhajamo iz ugotovitve, da so mednarodni odnosi družbeni odnosi in procesi v razvoju mednarodne skupnosti. Na drugi strani pa upoštevamo tudi dejstvo, da je javno mnenje bistvena sestavina sodobnega političnega procesa in temelj funkcioniranja demokratičnega odločanja v samoupravnih javnostih.

V času, ki ga živimo, se pred vso našo skupnost postavljajo različna vprašanja, na katera moramo odgovoriti kot posamezniki, kot krajin, delegati, predstavniki društev, kot funkcionarji. Ta vprašanja so različne narave in težavnosti. Vzemimo samo nekaj primerov, ki so nam blizu: vprašanje nove industrijske obrtne cone v Trzinu, vprašanje deponije za radioaktivne materiale, onesnaževanje vodotokov in podtalnice zaradi neurejene čistilne naprave itd. O vseh teh vprašanjih se prej ali slej oblikuje javno mnenje, ki naj bi v svojem bistvu ponudilo ali pomenilo rešitev odprtega vprašanja. Javno mnenje je namreč izrazitev mnenj, stališč in razpoloženj javnosti o vprašanih obsega interesa.

Že nekaj časa se v javnosti in na različnih republiških in občinskih nivojih govori o podružbljanju mednarodnih odnosov. Kljub temu pa lahko dobimo ob najnovejši »ribiški vojni« v Tržaškem zalivu občutek, da mednarodni odnosi in v tem okviru jugoslovanska zunanja politika, po mnenju nekaterih, še vedno ubira samosvoja pota, temu primerne pa so tudi odločitve. Tako se je praktično v nekaj dneh zbudil dvom o

primernosti rešitve ribolova v Tržaškem četverkotniku, čeprav se moramo zavedati, da so skupščine republik in pokrajin že dale soglasje k predlogu zakona o ratifikaciji sporazuma in da bi bilo ponovno odpiranje vprašanja o soglasju pravzaprav vprašanje o dokončnosti odločitve Skupščine SR Slovenije. S tem želimo opozoriti na to, da je treba idejo o tem, da Jugoslavija ne ratificira podpisane sporazuma, kar je po mednarodnem pogodbenem pravu sicer mogoče, presojati kompleksno in da pri tem seveda ni nepomemben ekološki moment, ki pa naj ne bi postal, tako kaže v tem trenutku, element na katerem bi se zgradilo javno mnenje in ki nekompromisno favorizira neratifikacijo sporazuma.

Ker je prav »ribiška vojna« izhodišče za naše razmišljanje pa moramo ugotoviti, da kar zadeva mednarodne odnose, pomen javnega mnenja zanje v preteklih obdobjih ni bil velik.

Seveda pa se stvari spreminjajo. Javno mnenje postaja pomembnejši dejavnik v mednarodnih odnosih z demokratizacijo zunanje politike in razširitvijo baze politike nasploh. Podružbljanje jugoslovanske zunanje politike pomeni večjo možnost vplivanja na diplomacijo in zunanjo politiko skozi javno mnenje, ki ni več element v borbi za oblast, marveč sredstvo za oblikovanje samoupravnih odločitev.

mag. Aleksander Čičerov

1. V. Benko, Mednarodni odnosi, Založba Obzorja 77, str. 184.

2. F. Vreg, Javno mnenje in samoupravna demokracija, Založba Obzorja 80, str. 9.

3. V. Benko, navedeno delo, str. 293.

Čebelarji se oglašajo:

Čebelarji se vključujemo v občinske kmetijske plane

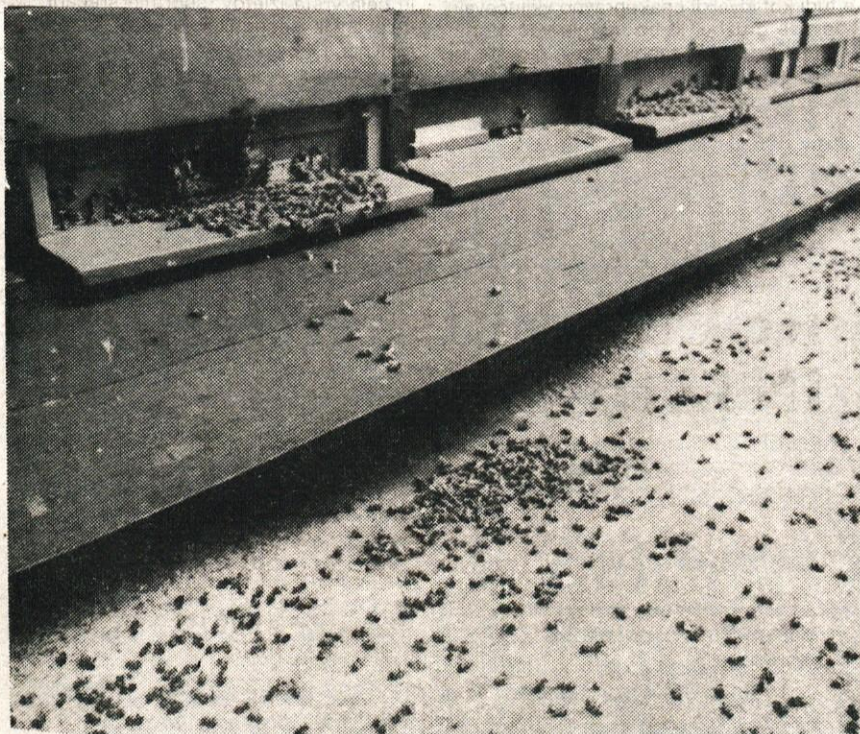
Čebelarsko društvo Domžale, ki vključuje 4 čebelar-ske družine (Domžale, Homec, Krtina in Lukovica) s 160 čebelarji z 2500 gospodarskimi panji in pokriva vso občino, razen Moravč, so se zbrali na svojem občnem zboru 31. januarja 1987 v Delavskem deomu Vir.

NEKAKO SMO V OZADJU

Tudi čebelarji imamo delovne programe, tako kot posamezniki, posebej pa še organizacija. Ta ima svoje srednjeročne in letne programe dela. Le-ti pa ne bi nič pomenili, če jih ne bi izpolnjevali.

Obračun tako vedno delamo na občnem zboru Čebelarskega društva; za preteklo sezono je bilo to zadnja sobota v januarju. Zbralo se nas je kar lepo število. Prijetno smo bili presenečeni da nas je z obiskom počastila predstavnica OK SZDL Domžale, tov. Zupanek Metka, saj se doslej še ni zgodilo, da bi se kdo od predstavnikov družbenopolitičnih organizacij menil za nas, čebelarje. Verjetno je bila presenečena nad našim prispevkom k razvoju čebelarstva in hkrati s tem h kmetijstvu v občini, saj nismo le ljubitelji, ki samo opazujemo letenje čebel pred panji; pa je na koncu ob pozdravnem govoru rekla nekako: »Vse lepo in prav, vendar kje ste, zakaj ste tako zaprti vase in aňonimni, da nihče za vas ne ve?« Toda: vsako leto vabimo na občni zbor vse pristojne občinske strukture, pošiljamo redno naše programe dela, vabili smo na našo veliko in uspešno proslavo ob priliki 65. obletnice organiziranega čebelarstva v domžalski občini, a razen predstavnika Kmetijske zemljiške skupnosti ing. Goršeta, ni bilo nikogar. Vemo, da imajo predstavniki DPO tudi druge obveznosti; nekoliko smo bili pa kljub vsemu prizadeti, da niti na tako pomemben jubilej ni bilo nikogar. Povrhu vsega pa še Občinski poročevalec s prispevkom ob jubileju, ki je dovolj obširno opisoval delo naše organizacije, ni došel do občanov.

Želimo in trudimo se pritegniti prav vse

Čebele pomenijo življenje. Ob današnjem prispevku čebelarjev prinašamo fotografijo panjev čebelarja Mateja Blejca iz Mengša. Škropiva in kemični pripravki so mu pomorili v panjih ogromno čebel. Mar bomo šli za čebelami ljudje?

čebelarje, tudi nečlane, saj se edino na tak način lahko uspešno borimo proti raznim nevšečnostim, ki danes pretijo čebelarstvu.

ZNANJE NA PRVEM MESTU

Kaj vse smo uresničili v okviru programa društva v l. 1986? Veliko skrb posveča izvršni odbor društva izobraževanja čebelarjev, saj skoraj ni drugih možnosti, kjer bi si pridobivali potrebna znanja. Brez znanja ne more biti uspeha na nobenem področju, tega se zavedamo tudi mi. Vsako leto priredimo vsaj 3 strokovna predavanja. Lansko leto so bila ta: o spomladanski pripravi čebel za paše, o zdravstveni zaščiti čebel ter o pripravi čebel za zimo. Posebej je bil organiziran 5 dnevni seminar za čebelarske preglednike, s čimer smo v društvu pridobili le novih čebelarskih preglednikov. Že letos februarja pa je bilo iz letošnjega programa izvedeno predavanje: »Tehnologija čebelarjenja doma in v tujini«, ki ga je zelo nazorno, z barvnimi diapozitivi podal ing. Franc Šivic. V marcu bo predavanje »Čebele bolezni in njihovo zdravljenje«, v jesenskem času pa še tretje predavanje.

V enem od poletnih mesecev bo organizirana strokovna ekskurzija, na kateri naj bi se čebelarji seznanili s tehnologijo pridobivanja drugih čebeljih pridelkov, kot sta matični mleček in cvetni prah.

Druga največja naloga

ZDRAVJE ČEBEL — NAJPOMEMBNEJŠE

Druga največja naloga, kateri izvršni odbor društva oz. še posebej komisija za zdravstveno zaščito čebel posveča največ pozornosti, je zdravje čebel. V komisijo sta poleg določenih čebelarskih preglednikov (po en iz vsake družine) vključena občinski veterinarski inšpektor in predstavnik Veterinarskega zavoda Kamnik-Domžale. Komisija organizira diagnostične preglede čebel glede na kužne bolezni; na osnovi tega ugotavljanja stanja na terenu, sprejema ukrepe za organizirano zdravljenje; seveda za bolezni, ki jih zakon posebej določa, predvsem, kot pomoč občinskemu veterinarskemu inšpektorju. Proti varoozi določa vrsto zdravil za zdravljenje, saj je zaradi prilagajanja parazita na vrsto zdravila potrebna menjava. V okviru društva nabavljamo zdravila, ki jih v zadnjem letu člani dobivajo celo z regresom, saj je tudi to eden od načinov, da bodo čebelarji (tudi manj osveščeni in s problemom manj seznanjeni) uporabljali prava zdravila. Kako pomembna je pozornost čebelarja pri zdravljenju čebel, nam dokazujejo podatki o ponovnih hudih padcih čebel zaradi varooze po celi Jugoslaviji, nekaterih področjih Slovenije in Italije v jeseni 1986, pomladi pa bo svoje še dodatno pokazala.

Ugotavljamo, da je stanje v domžalski občini glede tega v znosnih mejah. Padec čebeljih družin v zimi 85/86 med 25 in 30 odstotkov je čebelarje dodatno osvestil, zato se našim akcijam odzivajo v vse večjem številu.

ČEBELE NAM ZASTRUPLJAJO

Poseben problem so nam v preteklem letu povzročile zastupitve čebel s kemičnimi sredstvi. Nekatere domžalske kmetijske organizacije so proti škodljivcem škropljenju rastlin in sadnega drevja (Ur. l. SRS, 1954, 1966, 1977). Želimo, da bi probleme reševali skupno, saj mi potrebujemo njih, oni pa čebele za opravevanje.

Negativno na čebelarstvo vplivajo tudi melioracije. Kot je za sodobno kmetijstvo nujno kultiviranje zemlje, pa to ob tem odstranjevanje drevov in grmovnic povzroča veliko škodo čebelarstvu. O tem bi morali ohraniti ali nadomestiti vsaj del takega rastlinja (morda v pasovih v določenem redu), ki bi obenem koristno služil zadrževanju vetra, divjadi in čebelarstvu. Sicer bodo iz teh področij čebele izginile, kar bo zopet povratna škoda pojedelstvu. O tej drugi problematiki v čebelarstvu smo se dogovarjali tudi na sestankih: s predsednikom IS, Komisijo za kmetijstvo pri IS, Kmetijsko zemljiško skupnostjo, Kmetijsko zadrugo Emona. Naš program je vključen v občinske plane in tako upoštevan kot člen v verigi pridobivanja kmetijske hrane. Upamo, da bo boljše sodelovanje z vsemi udeleženci v procesu pridelovanja kmetijskih pridelkov vsaj ublažilo težave v čebelarstvu.

F. G.

Jernej Lenič, predsednik Skupnosti socialnega varstva govori rejnicam.

Rejništvo v naši občini:

Ljubezen brez računice...

Rejništvo v naši občini ima že bogato tradicijo, saj se to plemenito humano dejavnost v občini vodi že dalj časa. 280 rejencev in rejenk, kolikor jih imamo v občini, je prevzelo v nego 117 aktivnih rejniških družin. Ob tem pa obstaja tudi društvo rejnic, ki je zelo dejavno, saj je menda še edino preostalo aktivno društvo v Sloveniji. Pred dnevi so na Centru za socialno varstvo organizirali srečanje rejnic (predvsem jih želijo izobraževati) in ob tej priložnosti smo povprašali nekaj prisotnih občank, ki so tako ali drugače povezane z rejništvom.

Tule so njihovi odgovori:

JELKA MARKOVŠEK, Zgornje Loke pri Blagovici:

Sama imam že dva odrasla otroka, ki si ustvarjata vsak svoje življenje. Odločila sem se, da na stara leta ne bom sama, za rejenko. Deklico, ki je sedaj stara že 13 let, imam že šesto leto. Odločitve nisem nikdar obžalovala, rejenka je naša, ob vsem kar je moč za potrditev tega izreči. Naša. Sicer pa delam v društvu rejnic, kjer sem predsednica. Naše društvo ima 148 članov. Trudimo se zlasti za to, da bi kar največ storili na področju izobraževanja.

VIDA PER, Moravče:

Z rejništvom se ukvarjam že nekako 20 let, doslej pa smo imeli v reji — takole na pamet govorim 10—12 rejencev. Jaz sem bila vedno doma, rada sem delala zanje; sedaj mi je v veliko oporo mož, ki je v pokoj. Ker sem bila tudi sama rejenka, dobro razumem, kako je to.

Pri hiši imamo dva rejenca. Deklice, ki je prišla v hišo stara 6 tednov — sedaj pa je stara 14 let, ne damo! Zelo me ima rada, jaz njo. Ta zagotovo ne bo šla od hiše. Ko srce govori, ni računice.

PAVLA LAVRIČ iz Krašnje:

Pravzaprav sem v rejništvu začela. V reji imam dva fantka, komaj leto in pol sta pri nas. V tretji in četrti razred hodita. Mož hodi v službo, kmetija, čeprav manjša, pa tudi dá dosti dela. 6—8 glav živine imamo v hlevu, tako da dela ne zmanjka.

Otroka sta pridna, hodita v krašensko celodnevno šolo, ki jo moram izredno pohvaliti. Vse je v redu, čeprav je v rejništvu težak začetek.

VLASTA ROZMAN, socialna delavka za področje rejništva:

Temu področju posvečamo na Centru veliko skrb, marsikaj pa skušamo urediti tudi preko društva rejnic. Poudariti želim uspeh našega dela, ki se kaže v sklenjenem samoupravnem sporazumu z drugimi občinskimi skupnostmi o financiranju rejencev. V domžalski občini je namreč tudi 30 rejencev iz drugih občin.

Temeljni problem rejništva v občini so slejkoprej prenizke rejnine. Malo se je to sicer že uredilo, vendar še ne docela.

MARINKA ZALAZNIK iz Doba:

Tri rejenke, tri punčke imam v reji. Ena je stara 16 let, ostali dve pa enajst. Z rejništvom se ukvarjam že dvajset let. Ob treh svojih otrocih sem vzgojila tudi precej rejčenk. Spominjam se prvih let, ko sem se začela ukvarjati z rejništvom. Bilo je leta 1967. Težko je za nekatere mamice z novorojenčki. Nimajo kam iti, družina, starši jih nočejo, sramujejo se jih. Jaz sem jih nekaj vzela pod streho. Ni mi žal.

Vesela sem, če rejenke vzgojim v poštene ljudi.

IVANKA GRILJ, Dole pri Moravčah:

Z rejništvom se ukvarjam že zelo dolgo, celo pred poroko sem že vzela v nego rejenca. Poročena sem že 32 let, to pomeni, da sem si na tem področju pridobila že precej izkušenj. V zadnjem obdobju imam 3 rejenke in sem v delu z njimi prav zadovoljna.

To delo rejnice prinese ustrezen status, zavarovanje, tako, da je sedaj za nas, ki se s tem ukvarjamo, bistveno boljše urejeno. Moram pa povedati, da se človek zgrozi, ko pri takem delu — večkrat kot bi sicer — vidiš, kakšni so nekateri starši. Nekateri mojih prvih rejencev so že odrasli, pa se vendar radi vrnejo in mi izrečejo priznanje. Beseda »mama« iz njegovih ust je nagrada za naše delo, ljubezen in trud.

Brojan

Priznanje ob prazniku, vendar...

Občinska konferenca SZDL in Občinski svet ZSS Domžale sta na pobudo Sveta za družbenoekonomski po politični položaj tudi letos pripravila srečanje najaktivnejših žensk samoupravljal, delegat in družbenopolitičnih aktivistk, ki so jih s prisrčnim programom najprej razveselili učenci člani Šolskega kulturnega društva Osnovne šole Josip Broz Tito, ki so pod vodstvom tov. Metke Pichler doživeto predstavili nekaj pesmic in recitacij na temo MATI.

Osrednja tema srečanja je bila tokrat ŽENSKA DRUŽINA DRUŽBA, v katero je vse prisotne udeležence (bližje 70 jih je bilo) uvedla tov. Gabi Čačinovič Vogrinčič, predavateljica na Višji šoli za socialne delavce v Ljubljani.

Že z uvodnimi mislimi je vse udeležence vzpodbudila in povabila k razpravi o vprašanjih, ki jim v naši družbi namenimo premalo pozornosti. Tokrat to ni bilo »visoko« razmišljanje o ženski, njeni enakopravnosti, njeni pomembni vlogi za razvoj naše družbe, temveč je tako sama uvodna razprava kot tudi vsebinsko pestra razprava tekla v smeri vloge ženske v družini. Ženska, ki sebi nič ne dá, težje dá tudi svoji družini, svoji okolici, je bila le ena za nekatere izmed udeleženk verjetno tudi grenka resnica. Še nekaj takih resničnih trditvev je bilo nadrobiljenih med razmišljanjem, ki je izhajalo iz praktičnih izkušenj, iz vsakodnevni srečanj z ženskami, materami in tudi ostalimi družinskimi člani. Ne le mati, pa tudi samo oče ne, niti otroci ne glede na njihovo starost niso vsak zase družina, vsi skupaj v medsebojnem sožitju, medsebojni pomoči in razumevanju so naša družina. Pa velikokrat ni tako. Kot je že zapisano, se tokrat nismo spuščali v razpravo o vprašanju enakopravnosti, saj je tudi sama razprava utemeljila tezo, da smo žen-

ske toliko enakopravne, kot si želimo biti in toliko, kot si tudi naši ostali družinski člani želijo, da so sami enakopravni. Enotno pa je bilo tudi ugotovljeno, da smo si v družinah preveč odtujeni, da tudi današnji hitri tempo življenja in borba za čimboljše (včasih samo ustrežnejše) življenje povzroča, da se v naših družinah skoraj ne pogovarjamo. Ne pogovarjamo se o čisto vsakdanjih stvareh, ki jih prevečkrat jemljemo kot same po sebi umevne, ne pogovarjamo se tudi o intimnih problemih vsakega izmed družinskih članov posebej. Tako velikokrat prav zaradi nepoznavanja tegob posameznega družinskega člana prihaja do problemov celotne družine. Predstavljenih je bilo tudi nekaj izsledkov raziskovalnih nalog, ob katerih naj tudi vam v razmišljanje navedem le en primer. Ste že kdaj vsi družinski člani pripravili seznam del, ki jih je treba opraviti v stanovanju ali v hiši okoli nje? Če ne, pripravite ga in ob vsakem opravilu napišite (po resnici, seveda), kdo ga opravlja, prepričana sem, da boste enako kot so bili raziskovalci in njihovi sogovorniki tudi vi presenečeni. Pa ne le nad številom del, temveč tudi nad tem, kdo jih opravlja vedno, kdo običajno, kdo pa le redko ali nikoli.

Namesto običajnih sklepov in stališč pa tole!

Mati, ženska, tudi dekleta! Zamislite se, vzemite čas zase, pogovorite se v svoji družini in upoštevajte mnenje, ki smo ga zapisali v začetku tega sestavka, naredite najprej nekaj zase, potem bo za druge lažje! Čeprav je 8. marec že mimo, čeprav so rože, ki ste jih dobile, že ovenele in je posoda, ki so vam jo v nedeljo pomili otroci, zopet umazana, lahko same zase, s tem pa celi svoji družini, poklonite najprimernejše darilo. Storitve nekaj zase, že danes, takoj zdaj! Boste videle, kako je vaše življenje lahko še lepše, čeprav morda mislite, da ne more biti. Poizkusite!

V.

**VABI VAS
IN SE PRIPOROČA
CVET LIČARNA**

»ERIKA«

**GORJUP »RADOMLJE«
ŠKRJANČEVO 1**

DELOVNI ČAS:

OD 13^h—18^h

OB SOBOTAH

OD 9^h—14^h

TEL.: (061) 722-468

mi, mladi

Kviz »Mladi in kmetijstvo«

V soboto, 14. 2. 1987, so si lahko ljubitelji kmetijstva v delovskem domu na Viru ogledali občinski kviz »Mladi in kmetijstvo«. Organizator je bil aktiv mladih zadružnikov, vodila pa Anemarija Cerar.

Za tovrstno tekmovalstvo je pri nas vse premalo zanimanja, kar kaže že samo število gledalcev. Bilo jih je le okoli petdeset. Na kvizu so sodelovale štiri ekipe in sicer iz Lukovice, Moravč in dve ekipe iz Domžal. Posamezno ekipo so sestavljali 3 člani, vendar lahko le dijaki srednjih šol. Tako so v ekipi Lukovice tekmovali: Košnik Sašo, Budnar Marija, Klopčič Roman; v ekipi Moravč: Klopčič Janez, Javoršek Matjaž, Capuder Marjan; v ekipi Domžal: Vilar Martin, Flis Polona in Seljak Peter. Ekipo Domžale 2 pa so sestavljali: Smolnikar Rado, Dremelj Primož in Slovnik Mija. Komisija s člani: Stepec Anton, Irena Zlotnar,

Anton Brezovar in Janez Ocepek, pa je preverjala pravilnost odgovorov. Vprašanja so bila razdeljena v tri težavnostne stopnje. Vsaka stopnja je imela svojo temo.

Kviz je bil od samega začetka razburljiv in napet. Najprej je za to poskrbela samo kvalitetno znanje tekmovalcev in pa neodločnost komisije. To zadnje bi lahko najbolj »izpostavili« iz celotnega kviza, saj so s svojo lahko rečem resnostjo do zadnega dela (kajti o strokovnosti ne moremo dvomiti) pripravili tako gledalce kakor tekmovalce do napetega in nezadovoljivega vzdušja...

Že po prvem krogu je bilo razvidno, da bo boj neodločen do konca. Za zmago sta se najbolj borili ekipi Moravč in Domžal. Toda tudi preostali dve ekipi sta se uspešno borili in sta bili vseskozi tik za petami vodečima oziroma vodeči ekipi, kajti do samega »konca« je bila v vodstvu ekipa Moravč, ki je vodila. Toda komisija se je na zaključku domislila, da je ekipa Domžale 1 prikrajšana za točke in tako se je potem boj nadaljeval. Dodatna vprašanja so tekmovalce iz Moravč zmedla, kajti po tretjem krogu dodatnih vprašanj je nekemu koncentracija morala popustiti in ekipa Domžale 1 je postala zmagovalka.

Seveda je bilo tudi nekaj razburjenja in vroče krvi in to tudi upravičeno, saj si komisija na takem strokovnem nivoju zmešnjave ne bi smela dovoliti... No, ekipe sta potem predsednik komisije in predsednik OK ZSMS Domžale Tone Dragar obdarila z obilnimi nagradami. Pokrovitelji so bili OK ZSMS Domžale, KZ Emona in Kmetijska zemljiška skupnost. Organizatorji so tudi pripravili kratek kulturni program, ki je potekal hkrati z kvizom in je tako vsaj malo miril razburjene duhove. V njem so sodelovali: Tanja Zajc s citami, Judita in Mirjam Jerab s petjem in orglami, Milan Resnik s harmoniko in pa seveda moravške mažoretke. Kviz je vodila Jožica Jerman.

Kaj naj še napišem za zaključek? Karkoli že, zmagovalca smo dobili: to so Martin, Polona in Peter in lahko jim samo še zaželimo uspešno regijsko tekmovalstvo v Ribnici 28. februarja 1987.

Nataša Velkavrh

V Dobu ob 8. marcu

Šolsko kulturno društvo OŠ Martin Koželj Dob je skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi krajevnih skupnosti Dob pripravilo tradicionalno srečanje žensk ob 8. marcu v tej KS.

V pestrem kulturnem programu so se predstavili tako najmlajši s svojimi recitacijami, kakor tudi starejši pionirji, ki obiskujejo oddelke Glasbene šole Domžale v Dobu, predstavil pa se je tudi pevski zbor pod vodstvom tov. Zdenke Krečan. Po pozdravnem govoru, v katerem je tov. Maks Jeran morda za nekatere na neobičajen način predstavil »ženska vprašanja« in bil deležen velike pozornosti vseh prisotnih, se je predstavila tudi folklorna skupina Prosvetnega društva Jožef Virk, ki je zaplesala venček gorenjskih plesov.

Kljub ne najboljši udeležbi žensk je srečanje lepo uspelo.

V.

Moravški pevci vabijo:

Vabilo k sodelovanju

Mešani pevski zbor društva upokojencev Moravče vabi k sodelovanju pevce in pevke, predvsem tenoriste in basiste, ki jih poleg izvajanja domačih, narodnih in umetnih pesmi veseli tudi zahtevnejše ljudsko petje.

V svojem enoletnem delu je zbor nastopal na več javnih prireditvah v domačem kraju in izven njega.

Lansko leto je imel zbor v šestih mesecih šest samostojnih zborovskih nastopov, v letošnjem letu pa že deset. Na željo svojcev ali predhodno željo pokojnika-upokojenca se bodo pevci udeležili tudi pogreba in zapeli.

Svoje želje sporočite na naslov Društvo upokojencev Moravče, Trg svobode štev. 5, 61251 Moravče ali pa pridite na pevske vaje, ki bodo vsako drugo in zadnjo sredo v mesecu v večernih urah v društvenih prostorih pod vodstvom pevovodje Lojzeta Štegana iz Moravč. Odločite se za sodelovanje upokojenci in pomagajte okrepiti mešani pevski zbor.

Jože Novak

Domžalski osnovnošolci na preizkusu:

Vredni imena šole...

Uspeh učencev osnovne šole Josipa Broza Tita v kvizu »ZNANJE MLADOSTI«

Občinska konferenca ZSMS Domžale je 10. marca 1987 v prostorih Skupščine občine Domžale v okviru odhoda štafetne palice iz Slovenije pripravila kviz »Znanje mladosti«, katerega so se udeležile:

- OŠ Janko Kersnik Brdo
- OŠ Vencija Perka Domžale
- OŠ Jurij Vega Moravče
- OŠ Josip Broz Tito Domžale
- OŠ Edvard Kardelj Trzin
- OŠ Martin Koželj Dob

Domžalski osnovnošolci na preizkusu

Največ uspeha so imeli učenci osnovne šole Josip Broz Tito iz Domžal, ki so tekmovali v sestavi: Jure Bon, Niki Byrne in Petra Jeretina. Ekipa je zbrala 325 točk in prepričljivo zmagala pred drugouvrščeno (OŠ Martin Koželj Dob 301 točk) in tretjeouvrščeno (OŠ Edvarda Kardelja Trzin 280 točk) ekipo. Vprašanja so obsegala vsesplošno znanje učencev osmih razredov osnovnih šol. Odgovoriti so morali na 44 vprašanj iz zgodovine, matematike, kemije, fizike, biologije, prve pomoči, športa, književnosti in vprašanj ZAKAJ?

Zmagovalna ekipa osnovne šole Josip Broz Tito iz Domžal je zmagala in se bo v sredo 18. marca 1987 v Ljubljani udeležila predfinalnega tekmovalstva — izvajalec je

Medobčinski svet ZSMS Ljubljanske regije.

Tretji del kviza pa bo na festivalski dan, 26. marca 1987 v Litiji.

Na festivalski dan bo v naši regiji gostovala štafetna palica, ki bo v Litiji. V ostalih občinah naše regije pa se bodo odvijale sekcijske razprave s katerimi bomo poskušali jugoslovanski javnosti pokazati s čim se mladina ukvarja oziroma kakšne probleme ima. Sekcijske razprave, ki jih bomo izvedli v naši regiji so: vprašanje domilnega principa (Litija), izobraževanje (Ljubljanske občine) in razvoj malih proizvodniških enot (Domžale).

O ugotovitvah in sklepih sekcijских razprav pa v naslednjem Občinskem poročevalcu.

ZS

VABILO

Občinska konferenca ZSMS Domžale vabi na sestanek **Osnovne organizacije ZSMS Simona Jenka**, vse mladince, ki so pripravljene delovati v mladinski organizaciji.

Sestanek bo v **sredo, 1. aprila 1987 ob 18.00 uri** v prostorih Krajevnih skupnosti Simona Jenka (AMD Domžale) Domžale.

Mladinski ZDRAVO!

VABILO

Občinska konferenca ZSMS Domžale vabi na sestanek **Osnovne organizacije ZSMS VENCILJA PERKA**, vse mladince, ki so pripravljene delovati v mladinski organizaciji.

Sestanek bo v **četrtek, 2. aprila 1987 ob 19.00 uri** v prostorih Krajevnih skupnosti Vencija Perka Domžale.

Mladinski ZDRAVO!

Mladina je naša bodočnost

(ali pa smo tudi dovolj storili zanjo?)

Toliko je trpljenja in moralnega propada na svetu! Tehnični napredek je čudovit, toda kdo bi mogel trditi, da je moralni vsaj približno v sorazmerju z njim...

In današnja mladina, ki je naša prihodnost? V prvi vrsti s(m)o ga polomili, ko s(m)o ukinitili horo legalis, ker še vedno velja, da prilika stori tatu. Ukiniti horo legalis pri šolski mladini in je ne hkrati pospešeno vzgajati v odgovorne osebnosti, je usodna, težko popravljiva napaka. Horo legalis bi bilo po mnenju prenekaterih potrebno ponovno uvesti, razen morda ob petkih in sobotah, ker naslednji dan ni pouka... Ali pa ob angažiranju vseh psiholoških sposobnosti najti drugačno rešitev... da bi namreč mladi sami sebi, brez direktive od zgoraj, postavili mejo še prenesljivega brez škode za zdravje, moralo in ustvarjalno svežino pri šolskem pouku.

Če žal izgubljam posluh za etiko, bi že zaradi upadanja socelovalne vedrine pri pouku, morali prisluhniti obstoječim nemajhnim problemom, s katerimi se sooča današnja mladina. Kvaliteta sodelovanja pri pouku namreč zelo šepa v primerjavi z včasih tudi zaradi nespočitosti in neprepanosti učencev. Šepa pa tudi kvaliteta pouka s strani učnega osebja, morda tudi zaradi premajhne plačanosti za težko in odgovorno delo. Potrebno bi bilo zahtevati večjo kvaliteto pouka, učenim močemo omogočiti večjo plačo in povečati ustrezen brezkompromisen nadzor.

Tudi odnos med dijaki oz. učenci in učnim osebjem je nasploh preveč sproščen in tako pouk ni vedno na ustreznih vi-

šini. Učenec ne more bit nikdar nad učiteljem ali njemu enak. Ob preveč tovarškim odnosu med učencem in učiteljem raste tudi nedisciplina pri pouku.

Odnos mladine do materinščine tudi ni na najvišji ravni. Kako naj tudi bo dosti drugačen, če se še nismo dokopali do enotnih jezikovnih pogledov na nekatere jezikovne probleme, pravim enotnih, pa čeprav je jezik živ organizem.

Naše šole so predvsem učne ustanove, vse premalo pa vzgojne, razredne ure pogosto odpadajo, ker jih zamenjujejo z učno snovjo. Kje naj se mladi naučijo ljubiti sočloveka in kje naj prisluhnejo njegovim problemom, če so starši povečini po službah in obremenjeni z drugimi stvarmi. Če je mladina naša bodočnost, kar je neštetokrat poudaril maršal Jugoslavije Josip Broz Tito, bo treba nekaj storiti v tem smeri... Pesnik Weber je zapisal: »Kdor se ne navadi odreči se raznim željam in ugodim vsaki stvari, je velik sovražnik samega sebe«, zavedajmo se tega.

Danes lahko človeštvo z lahkomišelnostjo pogubi sebe... Prav zato, ker so se ljudje po hudih izkušnjah naučili ločiti upanje od iluzije, ideal od glasnikov se mora v ljudeh, torej v nas vseh, utrditi moč razuma, temeljitosti in človečnosti, da bomo pravilno usmerjali in vnovčevali najprej sebe v blagor sotrudnikov in pa nenazadnje — mlade moči.

Prisluhniti je treba vsaki dobri ideji, pa naj pride od koderkoli...

Ivček Kepić

Na rob praznovanju dneva žensk

Človeštvo je v vsem svojem dolgem potovanju skozi čas izoblikovalo nešteto materialnih dobrin in vrednosti, ki jih enostavno ni možno spraviti v ropotarnico pozabe. Kljub večkratnim poizkusom uresničenja vsega naprednega, so se velike ideje ohranile tudi za današnje rabo. Zato ni nič presenetljivega, da moderna industrijska družba srka svojo vitalnost iz mnogih in mogočnih korenin zgodovine, črpa svojo ustvarjalnost v fizičnem in umskem delu rodov, ki so vztrajali in izginjali v vseh preteklih stotletjih.

Ob vsej tej nenehni medsebojni povezanosti pa se le zdi, kot da sedanost potiska svetovno zgodovino in v njej pomemben delež hoja delavskega razreda na zatožno klop. Zdi se, da sedanjost dan ni naklonjen človestvu, moralnim vrednotam in izročilom preteklega časa... in v tem srečanju zgodovinskega z ritmom jutrišnjega sveta, ki s svojo tehnološko znanstveno revolucijo, z novim racionalizmom in funkcionalizmom že sedaj spreminja vse dosedanje modele bivanja, ustvarjanja, mišljenja, se nekje na obrobju temeljnih eksistenčnih vprašanj nahaja tudi mednarodni praznik žensk z vso svojo zgodovinsko utemeljenostjo; vendar postavljen v današnji čas z močno resignirano in prevrednoteno obliko in vsebino.

Kakšna naj bo našemu času primerne oblika in vsebina praznovanja dneva žensk se sprašuje mnogi, med njimi tudi ženske same?

Že dolgo časa in vztrajno se »ponujajo« modeli in priporočila: od tega, da bi prav ta dan izkoristili za pogovore in ocene o prispevku naših žensk k razvoju naše stvarnosti. Najuspešnejši bi ob tej priliki podelili priznanja, organizirali bi okrogle mize in javne tribune na temo emancipacije, sprejeli naj bi akcijske programe o nujnosti večjega vključevanja in vpliva žensk v vse pore družbenega življenja; povabili bi pevski zborček (po možnosti še isti dan) iz najbližje osnovne šole, da bi zapel našim ženskam, lahko pa bi bila to tudi priložnost, da jim omogočimo obisk in ogled kulturnega utripa Cankarjevega doma, gledališča, opere...

Na rob tej pestrosti priporočil kaže pribiti neizpodbitno dejstvo, da večina izmed uradno ponujenih oblik praznovanja dneva žensk ne pride na program »prazničnega repertoarja«. Izjema v tem pogledu so samo samonikle lokalne proslave po krajevnih skupnostih z večjo ali manjšo udeležbo mamic in očkov, večinoma torej tistih, katerih otroci poskrbijo za kulturni program. Vsekakor pa je tudi ta »izjema« plod prizadevanosti posameznih zanesenjakov, v katerih še gori zdrava ideja po ohranitvi in negovanju tistega, kar je vredno ohraniti tudi za naslednje rodove. Vse to početje kulturnih samorastnikov pa se pravzaprav skoraj neopazno odvija v senci pompa, katerega »zganja« medijski propagandni stroj z vso svojo sugestivno močjo. Od ponudbe nabave dopoljenih knjige »Vse v kuhinji«, do izredno ugodnega in izjemne (za priložnost) praznično-kulturno elitne pogače, ki vsebuje ogled Dunaja z obiskom njihove državne operne hiše in ogledom »Straussove opere« »Kavalir z rož«. To pa še ni vse: vsaka obiskovalka dobi brezplačno kolekcijo šampona za suhe in mastne lase. K vsej tej skromni pozornosti (kar se za tak praznik tudi spodobi), pa sodi tudi spominček za partnerja: eau de cologne »Zagrebačka noč«. Mar se v tej subtuturi izraža značilnost zgodovinskih idej, ali pa oporekanje uniformiranim in preživelim predlogom družbenopolitičnih struktur? Kakorkoli že: to je sedanost, z njo je pač treba računati, kajti upanje v prihodnost ne more nastajati zgolj samo iz toge zaverovanosti v preteklost, čeprav slednjo velikokrat zanemarjamo, je ne poznamo in ne razumemo. Kako naj si razlagamo mnenja, da je 8. marec in vsa v njem vsebovana izročila, sedanjost že zdavnaj prerasel. Sprejete politične usmeritve leta 1910 o skupni borbi vsem oblikam izkoriščanja in vojnini nevarnostim bojda niso več aktualne za sedanjost? Če kaj, potem moramo vedeti in razumeti preprosto resnico, da svetovne zgodovine, njene pridobitve in nasprotni ideji ni možno ukinjati. Preprosto so tukaj, prepuščene naši zavesti, kot odprta in nikdar nedokončana knjiga, v katero pišemo in jo bodo pisali zanamci in njihovi potomci...

Gotovo je, da se nam mnoga praznovanja in tudi dan žensk močno nagibajo pridobitniško potrošniški sferi. Samo brezčutnost, hladnost v medsebojnih odnosih lahko med mnogimi banalnostmi »ženskega dneva« zredurca uradno praznovanje na podlitzelne vrednostnih bonov. Pravim »uradno« marsikje. Stevilka na koncu pa je različna, odvisna od tega, kje je kdo zaposlen. Privatno pa gre vsak po svoje v gostilniški direndaj... Odvisno od okusa, možnosti in

potreb... privatna stvar je to, privatna! Ob dnevu žensk se najraje spomnim svojih otroških let. Na ta dan sem vedno prinesel mami droben šopek prvih spomladanskih zvončkov. Sam sem jih nabral in še skoraj iz snega so kukale njihove glavice.

Vem, da jih je bila vesela, bolj kot najdragocenejšega darila. V nekaj dneh so se razprostrli. Beli cvetovi so bili nežni kot nedolžne otroške oči in mehki kot materino srce...

Marjan Bolhar

Kdaj odpis davkov od zemljišč, uporabljenih za obvoznico Dragomlja

V Občinskem poročevalcu štev. 3, str. 7, sem spregovoril o prometu nedorašlem dragomeljskem ovinku in posebej omenil tvegano izpeljavanje na obvoznico predvsem stanovanjcev tistih stanovanjskih objektov, kjer je krivinski polmer ovinka največji, čeprav je tudi izpeljavanje ostalih prebivalcev ob omenjenem ovinku — od bratov Grad pa tja do Kokaljevih oziroma Snojeve — bilo rečeno, vse prej kot brezskrbno. Dalje sem opozoril, prav gotovo ne samo v svojem imenu, na ponovno na-

mestitev pri gradnji obvoznice izgubljenih mejnikov.

Tokrat pa želim prav tako mirno in brez hrupa predramiti pristojne in odgovorne občinske organe, da že vendar odpišejo davke za zemljišča, katerih namembnost je bila spremenjena za gradnjo dragomeljske obvoznice. Bil bi res že skrajni čas! Kdaj torej odpis davkov? Za kaj bi posebej drezala krajevna skupnost Dragomelj-Pšata v tisto, kar je ali bi vsaj moralo biti samo po sebi razumljivo?

Ko pišem te vrstice, ne morem, pravzaprav niti ne smem mimo besed drugega človeka Jugoslavije: »Socialistično samoupravljanje, se pravi pravica do samoupravljanja, je nedvoumno velika pravica, toda hkrati tudi velika odgovornost, ker mora v sistemu samoupravne demokracije vsak človek imeti vso odgovornost tudi za uso-

drugega človeka. Zato se v naši socialistični samoupravni družbi svoboščine in pravice človeka in občana uresničujejo samo v medsebojni solidarnosti ljudi ter z izpolnjevanjem dolžnosti in odgovornosti vsakega od vseh in vseh od vsakega oz. vsakdo mora spoštovati svoboščine in pravice drugih in je odgovoren za to.« (Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, str. 113).

Pa se ob tej priložnosti vprašajmo, v kolikšni meri izpolnjujemo Kardeljeve besede v odgovornosti vsakega od vseh in vseh od vsakega.

Ivček Kepić

Podpora adaptacije gasilskega doma ne pa tudi gradnji kulturnega doma na Žejah

Tako se je opredelilo Predsedstvo KK SZDL Krtina ob obravnavi informacij, ki jo je pripravil Razvojni Zavod Domžale, o investicijski vrednosti in možnosti financiranja gradnje predlaganega objekta.

Predsedstvo je (po podatkih informacije) ugotovilo, da GD Žeje načrtuje gradnjo objekta v skupni površini 610 m², — od tega je 80 m² adaptacija dosedanjega gasilskega doma, ostalih 530 m² pa novogradnja.

Namembnost prostorov so namenili takole. Nadstropje — mansarda (200 m²) je namenjena za stanovanje, dve sobe za goste, predavalnico in društveni prostor ter hodnik, stopnišče. Pritličje (340 m²) so namenili za dvorano, garderobo, čajno kuhinjo, vinotok, garažo, gasilsko sobo in stolp ter hodnik. V kleti je 72 m² površine, kazere namembnost v informacijski ni opredeljena.

Za pridobitev gradbenega dovoljenja in sam začetek gradnje (po podatkih informacije) pa potrebujejo samo še potrdilo SDK o zagotovljenih finančnih sredstvih.

Predsedstvo KK SZDL Krtina je podalo vso podporo adaptaciji gasilskega doma v Žejah. Gradnjo kulturnega doma so po predloženem programu pa je zavrnilo.

Navzoči so grajali postopke vodstva GD Žeje, s katerimi izsiljuje gradnjo kulturnega doma, kljub temu, da je bil ta predlog že v času obravnave srednjeročnega plana ocenjen — kot nerealen in za potrebe kraja, v predlaganem obsegu, nepotreben. Ob sprejemanju srednjeročnega plana (njegove dopolnitve), pa je bil ta predlog zavrnjen. S srednjeročnim planom je predvidena le adaptacija gasilskega doma v Žejah.

Na seji predsedstva je bilo ponovno poudarjeno, da gradnja objekta po predlaganem programu ni niti družbeno niti ekonomsko upravičljiva. Ni namreč realno pričakovati tako intenzivnosti uporabe prostorov, ki bi zagotavljala vsaj minimalne ekonomske pogoje za skrbno gospodarjenje z objektom.

Prikazana finančna konstrukcija je na seji Predsedstva ocenjena za nerealno in neobjektivno. Načrtovalci predvidevajo investicijsko vrednost objekta v znesku 14 starih milijard. To pomeni okoli 23 starih milijonov za m². Težko je verjeti, da bi v letu 1987 bila (lahko) cena za m² nižja od 40 do 50 starih milijonov.

Načrtovani investicijski znesek pa bi (po podatkih informacije) zagotovili krajsani s prispevki in prostovoljnimi delom v znesku 10 starih milijonov. Gasilsko društvo Žeje 500 starih milijonov.

Preostalih nekaj manj kot 3 stare milijarde, pa bi bila sredstva Kulturne skupnosti, občinskega propačuna in drugih skupnosti.

Ob upoštevanju, da je na območju, ki ga pokriva GD Žeje — le okoli 50 domačinstev, ni mogoče verjeti, da so podatki o prispevku krajanov realni in resnični. V razpravi na seji Predsedstva KK SZDL Krtina so udeleženci poudarjali, da gre le za navidezna sredstva (prispevki krajanov in sredstev GD Žeje), v skupnem znesku okoli 11 starih milijard. Tudi v tem primeru gre za družbena sredstva — so poudarjali. Razlika je le v tem, da so že ali pa bodo, ta sredstva zbrana izven rednega samoupravnega postopka — po liniji poznanstev. To

metodo zbiranja in angažiranja družbenih sredstev pa Predsedstvo KK SZDL Krtina ocenjuje za družbeno nesprejemljivo.

Odgovornost za družbenopolitične posledice takega zbiranja in angažiranja družbenih sredstev pa ne bo mogla biti, v nedogled, samo na vodstvu GD Žeje. Del te odgovornosti bodo (preje ali kasneje) morali prevzeti tudi družbeno nadzorni organi in drugi družbeni ter družbenopolitični dejavniki, kot tudi odgovorni posamezniki, ki kakor ravnanje tolerirajo.

Dokončno presojo o upravičenosti oz. neopravičenosti gradnje načrtovanega objekta je Predsedstvo KK SZDL Krtina prepustilo družbeno politični skupnosti s poudarkom, da morajo biti razpoložljiva družbena sredstva prednostno angažirana za gradnjo objektov, ki so predvideni s srednjeročnimi družbenimi plani.

A. Smolnikar

Glede na objavo zgornjega članka se je uredniški odbor na svoji seji dne 10. marca 1987 odločil, da ob njem hkrati objavi tudi sklepe delovnega sestanka, na katerem so se vsi prizadejni dejavniki dogovorili za nadaljne aktivnosti v zvezi z gradnjo na Trojici:

1. Vsi prisotni so si bili enotnega mnenja, da obstoječi prostori ne zagotavljajo normalnih pogojev za delo krajanov s področja Žeje—Trojica—Dobovlje.

2. Ugotavlja se, da je bil predlagani program adaptacij, ki jo je izdelal Biro Karlovšek v septembru 1986 predimenzioniran za potrebe predela Žeje—Trojica—Dobovlje upoštevajoč število stalnih prebivalcev, kot tudi nerealna finančna konstrukcija glede deleža sredstev krajanov.

3. Do 15. marca 1987 Gasilsko društvo Žeje—Trojica pripravi nov koncept večnamembnosti posameznih prostorov; osnova za pripravo novega koncepta je predvsem adaptacija obstoječih površin z minimalnimi odmiki od letih.

4. Po predaji novega koncepta bo Izvršni svet občine Domžale sklical sestanek, na katerem se:

- preveri skladnost novega koncepta z odgovori na sestanku z dne 13. februarja 1987
- določi investitor objekta
- skuša zapreti finančna konstrukcija

Dobljeni, ali vam je bilo tega treba?

Žalostna žalost

Ali veste kaj je to žalostna žalost? Težko si je to predstavljati, saj žalost že samo na sebi občutimo kot globoko potrto, prizadetost ali celo skrušenost človeka, ki jo doživlja. Poznamo pa tudi vzvišeno ali majestetično žalost, ki človeka sicer prizadene, jo pa duševno kaže ali celo s ponosom prenese. Žalostna žalost je torej nekaj strašnega in bi človeku v civilizirani družbi zlasti v mirnem času morala biti tuja.

Pa vendarle pred našimi očmi nastaja in se bohoti to nevarno vedenjsko stanje. Res je, da človeka ne prizadene neposredno, vsaj zaenkrat še ne. Če pa bomo dopuščali, da se stanje širi in pogloblja, bodo prizadeti naši potomci bolj kakor si je mogoče zamišljati. Če hočete torej doživeti žalostno žalost, pojdite v Dob, kjer so lansko leto zgradili novo mrliško vežico.

S prostorom pa so gospodarili kakor svinja z mehom in tudi tam, kjer to ne bi bilo potrebno zemljo odpeljali in nasuli gramoza. Sredi idilične vasi, kjer zelenje še ima svojo domovinsko pravico, je nastala majhna puščava ob čustveno najbolj občutljivem objektu — pokopališču. Ko žalosten spremljaš svojega dragega na njegovi zadnji poti, ta žalost na mah postane še bolj žalostna, kot bi v resnici lahko bila, skratka — spremeni se v žalostno žalost. Nočem hvaliti Kamnika, ki ima čudovite žale, saj tudi domžalske v ničemer ne zaostajajo. Dostojno so to rešili celo v Radomljah. Sprašujem pa se, kako so včasih, ko še ni bilo toliko različnih strokovnih služb, občinski možje tako zlahka doumeli, da je pokopališče in mrliška vežica za živega človeka nekaj kar je vredno posebne pozornosti. Spomnim se, ko smo nekje leta 1962 obsajali novo mrliško vežo v Domžalah, kako globoko človeško prizadeto so o tem govorili ljudje z občine. Pa kasneje v Kamniku, ko so žale bile že vzorno obsajene, pa je prišel občinski arhitekt in pobaral za nasvet, kako bi vendar z zelenjem zastrli, da pokojnikom ne bi gledali v pete. »Tako žalostno je to!« je ugotovil. Potem smo v peščeno povr-

šino zasadili polkrožni lok iz zimzelenih tuj, pa še tri vesele breze vmes. Takoj je žalost dobila druga obeležja, spremenila se je v majestetično žalost, ki jo kakor rečeno, laže prebolimo.

Kako je s tem danes, dobrih 25 let kasneje? Ali smo zares že tolikanj otopeli, da pridigamo eno, delamo pa drugo? Ali zares levica ne ve več kaj dela desnica? Morda se motim, toda Dob me zares strašansko vznemirja. Kako mi ravnamo s svojim naravnim bogastvom — zemljo ne morem in ne morem dojeti.

Ekonomska logika sicer opravičuje takšna dejanja, saj razgledani interesi zemljo takoj pokupijo, gramoz, ki ga nasujejo gradbena podjetja pa tudi ni zastoj. Logika pa še ne pomeni, da je početje pravilno. Da bi se ustvarilo ravnotežje, bi po ekonomski logiki Krajevna skupnost morala gramoz spet posneti, napeljati zemljo in poskrbeti za pomembnosti objekta ustrezno ozelenitev. To pa je nesmisel, za katerega Krajevna skupnost nima denarja. Zarek upanja sicer cika na regulacijo potoka, ki teče tam mimo. Gotovo pa bo to, če je sploh izvedljivo, spet samo slabo opravičilo za brezobzirno in neživiljsko ureditev zdaj idiličnega potoka. Bojim se, da bo žalostna žalost kar ostala, ne samo v Dobu, ampak še marsikje drugje. Nočem reči, da mora biti človekova zadnja pot lahka in brez ovinkov. Nisem pa prepričan, da mora biti tisti, ki ga na tej poti spremlja, bolj žalosten kakor je potrebno. Prav to pa nam sodobni oblikovalci takšnih objektov vsiljujejo.

Sploh pa, ali nismo zlasti naši vasi dolžni posvetiti največjo pozornost? Zakaj bi tudi tam uvajali veleumestne metode uničevanja prostora? Naši dedje so tisočletja z znojem in ljubeznijo kultivirali skopo zemljo, da so ji vdihnili življenje, ki mu pravimo — rodovitnost. In vendar to zemljo nismo podedovali, da bi lahko z njo počeli kar se komu zljubi. Imamo jo v najem od naših potomcev, ki bodo tudi imeli pravico živeti. To sicer vemo in na ves glas razglajamo, ravnamo pa drugače.

Na vas bi torej smeli spustiti le tiste gradbene izvajalce, ki ne poznajo zgolj ekonomske logike, temveč zlasti in predvsem zgodovinski, naravni in kulturni razvoj kraja, katerega sestavni del je človek tudi, ko je mrtev. Če tega ne bo, se bo žalostna žalost spremenila v katastrofo, ki bi pri današnjem stanju človekovega razvoja bila nerazumljiva in nepotrebna.

Miha Ogorevc

Franc Blejč

Pepca Blejč

Janez Škerlep

Franc Zabret

Pavle Kosec

Nekaj utrinkov starih godbenikov:

Starejši Mengšani so povedali...

Na prireditvi Pod menško mareljo so nastopili tudi štirje starejši Mengšani, peti pa je pismeno prinesel nekaj zanimivih anekdot, in ker vsega gradiva sploh ni bilo možno objaviti, ne na javni prireditvi, ne v radijski enačici, je verjetno prav, da se zapišejo, sicer bodo pozabljene za zmeraj. Prispevali so jih Franc Zabret, Janez Škerlep, prof. Pavle Kosec, Pepca Blejč in Franc Blejč. Prav gotovo bodo zanimivosti pritegnile pozornost tudi vseh tistih, ki niso uspeli dobiti vstopnic za prireditev, zato Mengeška godba za prihodnje leto v resnici obljublja šest predstav, saj je prireditev že zdavnaj prerastla občinske okvire, pa čeprav v nekaterih krogih ne naletava samo na odobravanje.

Franc Zabret je povedal: »Pri godbi sem bil 42 let. Vstopil sem takoj po končani 1. svetovni vojni, leta 1919. Tedaj je Mengeška godba štela nekaj čez dvajset članov.

Zanimivo je bilo, ko smo odhajali na gostovanja. Seveda z vozmi, oz. z enim samim vozom. Na enem samem vozu je sedelo vseh dvaindvajset ali petindvajset glasbenikov, zraven pa smo imeli seveda tudi instrumente. Konja sta komaj vlekla. Posebno v klance je bilo težko. Tedaj smo kajpada poskakali na tla. Prespali pa smo kar na senu. Zjutraj pa smo igrali, nato pa spet domov. Tako smo se zamudili za eno samo igranje kar dva dni. Tempo življenja je bil tedaj pač drugačen.

Zanimivo je tudi bilo, kako so telovadci vadili na našo glasbo. Mi smo igrali v godbenem domu, okna smo imeli do kraja odprta, zunaj, na travniku, pa so telovadci telovadili na našo glasbo. Na nastopu v drugem kraju, na primer v Gornjem gradu ali kje drugje, so telovadili tudi drugi telovadci ali samo drugi, toda vsi so bili seznanjeni, na katere skladbe. Torej je šlo tudi brez ozvočenja, vse v živo in množično.

Mengeški godbeniki so kupili po 2. svetovni vojni Kebravo posestvo in na njem postavili svoj godbeni dom, ki pa je zdaj že odslužil svojemu namenu. Precej nenavadno pa je bilo, kako so godbeniki dokupovali instrumente. Nekajkrat se je namreč zgodilo tako, da so preprosto odprodali gradbeno parcelo — ko se je začel Mengeš silovito širiti — godba pa je nabavila za tisti denar nov instrument.

Nekaj časa je bilo izredno pomanjkanje glasbenikov. Tako se je zgodilo, da je moral celo kapelnik igrati v godbi in to na boben. Z eno roko je tolkel na boben, z drugo pa je dirigiral. Torej je bila stabilizacija že takrat na pohodu.

Janez Škerlep je bil v godbi več kot polovico njenega obstoja torej čez pol stoletja. Ker se vedno rad zaigra kakšno na svoj bas, smo načrtovali, da nam bo na prireditvi vsaj eno tudi sam zaigral, a se je vmes lažje ponesrečil, tako da je moral zbrati vse moči, da je sploh lahko nastopil, sicer pa so ga godbeniki takoj po javnem nastopu peljali domov, počivali. Kljub temu pa je Borisu Kopitarju povedal prenekatere veselice:

»Nekoč so na vajah hoteli igrati skladbo Gorenjska, toda nekdo je silno »zafuhal«. Ko je kapelnik ustavil vajo, so šele ugotovili, da ima predsednik

upravnega odbora note za drugo skladbo, za Planinsko. Ker ga niso mogli prepričati, da igra narobe, so vsi z njim vred zaigrali Planinsko in godba je bila spet uglasena pravilno.

Janez je bil kot basist neobhodno potreben skoraj pri vsakem javnem igranju, ker je basist običajno manjkalo. Zato mu je doma prenekatokrat namočilo seno. Še dobro, da ima razumevajočo ženo, ki je imela dober posluh... za godbo.

Zgodilo se je tudi, da so nekoč zadnji hip prihiteli na pokopališče, da bi pokojniku zaigrali v zadnje slovo. Toda ker sta bila hkrati dva pogreba, so igrali pri napačnem odprtem grobu. To so ugotovili šele, ko je bil prvi že svečano pokopan.

Prenekatokrat je moral Janez iz svojega basa izliti ob dežju tudi po dva, tri litre vode, tako je včasih deževalo. Ko je šel nekoč po šilce kačje slinice k bližnjemu kmetu, da se ne bi prehladil, je bil ta tako škrt, da mu je ni hotel dati. Ko pa so mu godbeniki ponudili denar, ga je le zapekla vest in je prinesel kar cel liter. Vodo so tako preganjali z ognjeno vodo.

Na veselicah so včasih igrane samo godbe, pozneje pa tudi godbe in manjše glasbene skupine. V kraju pod Kamniški planinami se je pred 2. svetovno vojno zgodilo, da so od štirih popoldne do desetih zvečer ves čas igrali samo eno skladbo, v dvočetrtinskem in v tričetrtinskem taktu. Seveda se je je do bo zapomnil. Še danes jo zna zaživeti in tudi zaigrati na harmoniko. Ko bo popolnoma ozdravel, jo bo komu zaigral, da se ne bo popolnoma pozabil. V Mengšu jo morda pozna samo še eden... »

Prof. Pavle Kosec je bil v našem časopisu že predstavljen, seveda pa ima kot soustanovitelj glasbene šole, kot dolgoletni glasbeni pedagog in predvsem kot nekdanji Veseli planšar veliko povedati znova in znova:

»Še pred začetkom ansambla bratov Avsenik so igrali po veselicah in ohceti podobni ansambli, le da so imeli navadno zasedbo: trobenta, kontrabas, saksofon, harmonika in klavir. Prav klavir pa je bil velika težava za igranje, saj ga je bilo težko prenašati. Vilko Ovsenik je igral celo skupaj z njim na sestrični poroki, vmes pa si je ves čas nekaj zapisoval. Morda je prav v Mengšu dobil idejo za takšno zasedbo, s katero so pozneje Avseniki tako uspeli.

Ko je bil v Mengšu dograjen Kulturni dom, nekaj let po vojni, so bili Mengšani tako veseli, da so se veselili kar ves teden. Nekateri so plesali kar bosi, za kosilo in za plačilo glasbenikov pa je bilo tedaj dovolj pol klobase.

Z Veselimi planšarji je prekršil skoraj vso Evropo, dobro so jih sprejemali po vsej Jugoslaviji, v Sloveniji pa je bila nasploh velika norija. Tako so imeli včasih tudi po pet koncertov na dan, takoj po jutranji maši, potem ob desetih nato ob dveh, ob petih popoldne in še ob sedmih zvečer. Včasih se je tako zavle-

klo, da je bil zadnji koncert z enournno ali še večjo zamudo.

Nekje v Prekmurju je bila taka gneča, da Veseli planšarji sploh niso mogli priti na oder. Organizatorji so se znašli tako, da so jih spravili s pomočjo lestve skozi okno na oder.

Pepca Blejč že 47 let vleče svojo frajtonarico, 17 let igra pri Folklorni skupini DKD Svoboda Mengeš, igrala pa je tudi že na več kot dvestotih ohceti. Zaigrala je »popevko o slabih časih«, ki je iz leta 1933, »paše« pa tudi v naš krizni čas.

»Doma je v zadnji hiši v Jugoslaviji, v Lomu nad Trzinom. Hodila se je učiti harmoniko k nekemu učitelju v dolino, dve uri dol in tri ure nazaj domov. V začetku je oče sploh ni pustil, zato je odhajala na učenje na skrivaj, skozi okno, ponoči. Korajžna kot je, se ni nikogar bala.

Popevko o slabih časih jo je naučil njen učitelj. Rekel ji je, da je ne sme nobenemu natančno povedati. Pod Mengeško mareljo jo je prvič zaigrala širšemu avditoriju. Besedila pa se seveda še vedno ne more nihče do potankosti zapomniti.

Ko je to popevko lani jeseni igrala našim političnim delavcem na Gospodarskem razstavišču, z obrazložitvijo, da je iz predvojnih kriznih časov, so ji veselo zaploskali in dejali: Pa je res aktualna popevka. Še danes. Zmeraj bolj.

In kaj je narobe prav? (Uganka za napovedovalca Borisa Kopitarja) Brazda pri oranju. — In še lep pozdrav, z vrisom vred: Živjo, Mengeš!

Franc Blejč, dolgoletni poveljnik mengeških gasilcev, je prinesel gradivo kar v pismeni obliki, seveda le tisto, kar se je zgodilo tako godbenikom kot gasilcem.

»Mengeški godbeniki so že praznovali stoto obletnico, gasilci pa so tik pred njo. Pokojni kapelnik godbe Anton Mehle je nekoč dejal: Vam, gasilcem, je lahko. Enkrat se naučite gasiti, pa znate vse življenje, mi pa moramo vaditi vsak teden, drugače tako »fušamo«, da nas še mengeški mački ne prenašajo.

Godbeniki in gasilci se srečujejo vsako leto na nogometnem derbiju. Pred časom so gasilci poškovali predsednika godbe tako močno, da je tri tedne nosil mavce na roki. Bila pa je tudi sreča v nesreči: Godbenik sploh ni mogel zmerjati gasilcev, ker je tudi sam hkrati gasilec.

Med nogometnim derbijem zaigrao godbeniki-navijači vedno vesel marš, če dajo godbeniki gol, če pa gasilci, žalostinko. V zadnjih letih so na nogometnih tekmah večkrat igrali žal žalostinke, kakor da bi bili na levem bregu Pšate, ne na desnem.

Gasilci vneto varujejo prireditev Pod Mengeško mareljo s precej obširnimi moštvom. Pravijo, da raje poslušajo Mareljo po štirikrat, kot doma stabilizacijske ukrepe po radiu.

Sodelovanje med godbeniki in gasilci se pozna tudi po tem da imajo godbeniki vedno lepe, očistične instrumente. Sicer pa je v Mengeških družinah običajno tako: Oče je gasilec, sin godbenik, mati pa čistilka — za obema.

Sodelovanje med godbeniki in gasilci bi se lahko dobro obneslo tudi pri gradnji skupnega doma, a kaže, da bo treba mareljo obrniti nazvoj, da bo vanjo priletelo kaj z neba, drugače ne bo z domom nikdar nič.

Veliko podrobnosti je še ostalo za drugič. Ker gre za zanimivosti, ki lahko odidejo z ljudmi za vedno, smo sklenili, da bomo s podobnim konceptom nadaljevali tudi prihodnjic, pa tudi prireditve ni samo veselicega značaja, kot ji oporekajo nekateri iz središča. Žal jim s triletnim uspešnim delom še vedno nismo dokazali nasprotnega. To so trdi!

Ivan Sivec

»Mogočni prstan« pravljica igra F. Miličinskega je zahtevala od KUD Franc Kotar Trzin in od režiserja Ivka Ručigaja tudi ne dosti manj mogočno ustvarjalnost na mnogih področjih, kot jo pravljica igra zahteva.

Nova premiera trzinskih gledališčnikov:

Kakršen prstan — takšen napor

KUD FRANC KOTAR TRZIN POD VODSTVOM IVANA RUČIGAJA JE USPEŠNO UPRIZORILO PRAVLJIČNO IGRO F. MILČINSKEGA »MOGOČNI PRSTAN«

V petek, soboto in nedeljo, 6., 7. in 8. marca 1987 so dejavni trzinski gledališki navdušenci uprizorili pred trikrat polno dvorano zahtevno dramsko delo, pravljico igro »Mogočni prstan«. Režiser Ivan Ručigaj se je lotil obsežnega teksta v 4 dejanjih in 5 slikah, ne da bi režiserski obsežje posegeli v besedilo.

Osnovno, kar v vseh pogledih zahtevni uprizoritvi obiskovalcu ostane ob presoji dramske uprizoritve, je ogromen ustvarjalni napor, ki je za uresničevanje takega teksta potreben. Obseg, zahtevnost in količina dela, ki jo zahteva tako delo sta v nasprotnem sorazmerju z amatersko ljubiteljsko naravo društva, kakršno je trzinsko. Kdo bi si mislil ali mogel dojeti, da je kraj, kakršen je Trzin, sposoben zbrati 60 ljudi vseh starosti za uresničevanje pravljice igre. Od najmlajših, pa do najstarejših amaterskih dramskih navduševalcev se oblikuje veriga nastopajočih. Očitno gre za dobro vpeljano kontinuiteto dela z mladimi, začeti s šolo, kar že daje očitno lepe rezultate.

Triurno predstavo, ki so jo nekoliko motile predolge, vendar razumljive in upravičene pavze, so pod vodstvom Ivana Ručigaja pripravili številni tehnični sodelavci:

Vinko Železnik, Ivan Ručigaj, Tomaž Habe, Franc Veider, Peter Pelan, Helena Ogorelec, Matjaž Franjič, Darinka in Janez Grad, Branka Pirnat, Joži Solce, Martin Voglar, Vlado Lubi, Janez Sočak in Andrej Perne.

V številnih vlogah pa so nastopili: Mimi Cotman, Andreja Virk, Maja Rakun, Sonja Verbič, Branka Pirnat, Franci Kurent, Jana Ručigaj, Janko Cotman, Janez Kavčič, Jože Dolinar, Helmut Verbič, Rajko Podobnik, Matjaž Kmetič, Vlado Lubi, Jelka Moravec, Jane Mušič, Helena Perne, Barbara Pivk, Irena Rihter, Andrej Ručigaj, Tina Smrekar, Mici Perne, Renato Kostešič, Peter Čičerov, Srečko Pozvek, Matevž Ogorelec, Edi Fetah ter še drugi v vlogah vil, plesalk in junakov.

Ob izrednem ustvarjalnem naporu gre do vsem iskrene čestitke.

B.

Večeri
v knjižnici

Torek, 31. marec, ob 19. uri
PLEČNIKOVA LJUBLJANA
otvoritev razstave fotografij
ŠKD OŠ Matija Blejca-Matevža Mengeš

Četrtek, 2. april, ob 17. uri
VIKI GROŠELJ
pogovor z alpinistom ob izidu njegove
nove knjige

Petek, 10. april, ob 20. uri
G. Strniša: ŽABE
gledališka predstava skupine Slovanske
knjižnice

Četrtek, 23. april, ob 19. uri
dr. ANTON TRSTENJAK
pogovor o ustvarjalnosti
otvoritev razstave VERE TERSTENJAK-JOVIČIČ

Bralce v Moravčah obveščamo, da bo tamkajšnja knjižnica zaradi ureditvenih del zaprta do 5. maja 1987.

Olga Hlebec

Na Trojanah so dejavni

Druženopolitične organizacije in krajevna skupnost Trojanje so letos že tretjič zapored pripravile v počastitev mednarodnega praznika žensk prireditev, ki se je udeležilo izredno veliko obiskovalcev te krajevne skupnosti.

V kulturnem programu so uspešno nastopili naši najmlajši, malčki oddelka cicanove šole na Trojanah, ki so se pod vodstvom tovarišice Zvonke predstavili predvsem svojim mamicam in jim tako za praznik tudi najlepše čestitali.

Tudi osnovnošolci podružnične šole v Blagovici so se zelo potrudili in v svojem

nastopu prikazali lutkovno igrice, peli, plesali in recitali.

S priložnostnim recitalom so prireditev obogatili tudi mladinci osnovne organizacije ZSMS na Trojanah, za prijetno vzdušje pa je poskrbel tudi harmonikar Branko.

Seveda v KS Trojanje nobena prireditev ne mine brez nastopa Moškega pevskega zbora LIPA Trojanje, ki se je tudi tokrat uspešno izkazal. V nagovoru predsednika Krajevne konference SZDL Trojanje Janeza Kušarja je bilo poleg čestitk ženam, dekletom, materam izrečenih tudi precej misli o današnjem ekonomskem, političnem in družbenem položaju zlasti delav in kmečkih žensk, ki jih je v KS Trojanje mno-

go. Zlasti za najmlajše udeležence prireditve je bil zanimiv tudi nastop čarovnika Haska.

Kot popestritev in novost je bila za samo izvedbo kot tudi celotno snemanje prireditve uporabljena video tehnika, posnet film pa bo ostal sodoben arhivski dokument Krajevne skupnosti Trojanje.

Po končani prireditvi je sledila skromna pogostitev udeležencev, v organizaciji Restavracije z garni hotelom Pri Konšku pa je bil zvečer tradicionalni ples, na katerem je za razvedrilo in dobro voljo skrbel ansambel Tineta Stareta.

Kulturni dinar premajhen — kljub temu veliko storjenega...

V programu za lansko leto so bile zajete akcije na mnogih področjih kulturnega delovanja. Ker v potrebah vlagan skoraj dve tretjini pomenijo potrebe za investicije, prihaja do tega, da zbrani denar ne more zadoščati izjemno hitro povečujočim oz. naraščajočim stresom. Samo papir se je denimo lani podražil za 700 odstotkov.

V tej nedoumljivo veliki zagati med naraščajočimi stroški in denarjem, ki je na voljo — je kulturna skupnost prisiljena del programov prelagati na naslednja leta (obnova kulturnih spomenikov, kulturnih domov in drugih objektov). Izvajalci programa so za lansko leto pripravili poročilo kaj je bilo na področju kulture opravljenega. To poročilo so obravnavali tudi že delegati na zadnjem zasedanju Skupščine kulturne skupnosti ...

V letu 1986 je Kulturna skupnost s svojimi sredstvi omogočila izid publikacije Ljudsko frontni shod nad Ihanom, izid likovnega kataloga akademskega slikarja Maria Petriča in katalog velike oblikovalke ameriške retušerke Bernarde Zajec. Že plačani so tudi stroški za izid brošure Partizanske tiskarne in ciklostilne tehnike v kamniškem okrožju, ki bo katalog za muzejsko zbirko na Krumpkeru. Skupnost je sfinancirala tudi izdajanje Občinskega poročevalca, tiskanje vabil in ljubiteljskih publikacij ter podobno.

Občinska (pogojno matična) knjižnica Domžale je v letu 1986 izvajala svojo dejavnost v Domžalah, Mengšu in Moravčah ter izposojevališčih: Radomlje, Trojane, Krašnja, Dob, Ihan.

Ocenjujejo, da so načrte glede nalog, ki so si jih zastavili za lansko leto uresničili v predvidenih okvirjih. Nekaj podatkov govori dovolj zgovorno o tem:

- Lani so planirali nakup 3500 knjižnih enot, kupili pa 4116 enot
- Lani so planirali izposoj 90.000 knjig, obični pa so si jih izposodili več — 106.047

- Planirali so število obiskovalcev 40.000, obiska pa je bilo nekaj več — 40.865 ljudi.

- V cicibanovih uricah, pripovedovanj zgod, risanjih je sodelovalo 790 otrok
- V obiskih iz VVZ in šol je sodelovalo 1500 otrok

- Predstavitvah, krožkih, videoprojekcijah je sodelovalo 3000 oseb
- Obiski skupin male šole so šteli 210 otrok

- Letni počitniški program si je ogledalo 500 otrok

- Kvizi, računalništvo, videoprojekcije idr., zimski počitniški programi so pritegnili 800 otrok

- V mesecu knjige je sodelovalo 1.000 oseb

- V tednu otroka si je pravljicne ure, filme ogledalo 800 otrok

- Videoprojekcije je videlo 3.000 otrok
- Računalništvo 100 otrok

- Obisk ilustratorja Kosa 250 otrok
- Igrajte se z nami — obiskalo je 200 otrok

- Tematske razstave si je ogledalo 800 otrok
- Priložnostne razstave pa 300 otrok

KJE BO SKLADIŠČE

Knjižnica se je konec leta 1986 preselila v nove, prenovljene prostore na Ljubljanski cesti (stara šola Vencija Perka), kar zagotavlja ustrezne razmere za tekoče delo. Zelo problematičen pa postaja problem skladiščnih prostorov. Trenutno ima knjižnica 1 prostor na Kolodvorski 8 (približno 10 m²) ter v zaklonišču OŠ Vencija Perka, kar se je izkazalo za neustrezno. Knjige so deponirane v škatlah, naloženih do stropa. Adaptacija podstrešja v novi knjižnici pa po mnenju strokovnjakov ni možna.

Aktivnosti knjižnice poskušamo usmeriti k uresničevanju nalog, ki jih opredeljuje zakon o splošno-izobraževalnih knjižnicah, za kar pa je pogoj zadostno število ustreznega kadra. Potrebe po delavcih so čedalje bolj občutne. Ob izredno povečanem obisku in dejavnostih že zaostaja delo in hkrati cilj, ki so si ga zastavili: urediti katalogov, domoznanskega gradiva itd., kar je eden od pogojev, da do leta 1990 postanemo matična knjižnica.

V letu 1987, zlasti v prvih dveh mesecih, pričakujemo večje stroške pri zaključku investicije, večje materialne stroške (ogrevanje, vzdrževanje), administracija. Sredstva za nakup knjižnega fonda pa so zaradi zgoraj navedenih stroškov nezadostna. Nakup knjig so morali januarja zmanjšati na najmanjšo možno mero (85 milij. na mesec). Ob stalnih podražitvah knjig bi knjižnica potrebovala še enkrat več sredstev za nakupe.

VARSTVO KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE

V muzejski dejavnosti v Kamniškem muzeju, ki opravlja naloge za občino Kamnik in Domžale, trenutno dela arheolog, umetnostni zgodovinar in zgodovinar. Po normativih in standardih mora imeti medobčinski splošni muzej kustose za

vsa muzejska področja, za kar bo moral muzej izpolniti še sledeče vrzeli; kustos etnolog, kustos pedagog, dokumentalist, galanist, restavrador in preparator.

Kustos umetnostni zgodovinar je lansko leto začel intenzivno delo za razstavo, ki naj pokaže javnosti nekatere najkvalitetnejše umetnine iz svojih depojev, najprej s pregledom kartotečnega in fototečnega gradiva, nato natančnim pregledom vseh depojev, izborom umetnin in njihovim fotografiranjem. Izdelan je bil razstavni katalog in spremni tekst zanj.

Zgodovinar-pravnik se je od septembra vključil v raziskavo Partizanske sanitete na kamniškem in domžalskem območju in v Podvolovjeku. V okviru te raziskave poteka iskanje podatkov in dokumentov o ameriških padalcih, ki so pristali na kamniško-savinjskem področju. V depo arheoloških predmetov je bilo prevzeto gradivo z arheoloških lokalitet: Gorišča, Mengeš—VVZ, Mengeš—Seme—Sadike, Gradišče nad Lukovico.

Med tekočimi spremljevalnimi deli je potekalo izpolnjevanje dokumentacije kartotek, hemerotek in negativov. Na novo je bilo v začetku leta inventariziranih sto knjig in katalogov.

Muzej je v letu 1986 oddal v restavriranje nekoliko več gradiva kot si ga je določil v letnem planu vzdrževanja premišnih kulturne dediščine. To je bilo potrebno zaradi priprave razstave iz depojev kamniškega muzeja, ki bo delovno počastil 25-letnico muzeja. Najbolj ogrožene in obenem najbolj kvalitetne slike so bile odane Republišnemu restavratorskemu centru v restravracijo.

Stalne muzejske razstave

Grad Krumpker: Rezultat skupnih prizadevanj Kulturne skupnosti Domžale, KC — Kamniškega muzeja, Muzeja revolucije SRS in drugih sodelavcev, je bila postavitev stalne razstave Partizanske tehnike in tiskarne na Kamniškem, v septembru 1986. Za razstavo je prispeval muzej originalno gradivo iz svojega bogatega arhiva.

Moravče: Kulturnozgodovinska podoba Moravške doline.

Arhivska dejavnost: arhivsko dejavnost za našo občino opravlja Zgodovinski arhiv iz Ljubljane, deponija pa je na gradu Krumpker. V letu 1986 so bili prevzeti in v večini primerov tudi urejeni tehnično opremljeni in popisani s strani arhiva naslednji fondi:

- Občinski ljudski odbor — Skupščina občine Domžale, (1948) 1952—1982, 11 tm

- Osnovna šola Trzin, (1886) 1928—1975, 0,2 tm

Opravičena je bila inventura arhivskega gradiva v depoju Krumpker. Glede evidence prevzetega arhivskega gradiva se tekoče dopolnjujejo register fondov in dokumentacija o strokovni obdelavi arhivskih fondov in zbirki.

Za raziskovalne namene je bilo 22 uporabnikov, za uradne in poslovne namene pa 50 strank.

Arhivska čitalnica v Ljubljani, ki so jo obiskovali tudi uporabniki in stranke za območje občine Domžale, je imela 1385 obiskov.

Nadaljevalo se je delo na pripravi publikacije Bibliografije imenikov in kart za upravne strukture v Notranjih avstrijskih deželah.

Sodelovali smo tudi pri sestavljanju računalniškega programa za uporabo v arhivu.

Aktivno smo sodelovali kot soorganizatorji in referenti na več zborovanjih.

Spomeniškovarstvena dejavnost: Navodil, priporočil in soglasij je bilo izdanih za področje občine Domžale: 31 zadev s 156 dopisi (v letu 1985 33/104).

Dokumentacija zavoda s področja kulture in naravne dediščine se je v letu 1986 dopolnila za:

- fototeka — 2110 negativov
- diateka — 500 diapozitivov
- planoteka — 96 enot s 399 listi

Izdelan je bil osnutek odloka o razglasitvi območja Arboretuma Volčji potok za spomenik odlikovane narave.

Za zazidalni načrt naselja Moravče je bila na terenu dopolnjena dokumentacija in

preverjena evidenca naravne in kulturne dediščine in dane smernice za dopolnitev zazidalnega načrta.

Za melioracijo območja Radomlje med Dobom in Lukovico je bila izdelana dokumentacija in strokovne osnove s smernicami za varovanje naravne dediščine in krajinsko ureditev.

Zbrani so bili franciscejski katastri za izdelavo spomeniškovarstvene dokumentacije za naselja in lokalitete gradov: Moravče, Češnjice, Drtija, Belnek, Križate, Želeče in Radovljica.

Izdelan je bil seznam padlih borcev, talcev in žrtev fašističnega naselja v občini Domžale.

Izdelan je bil program razvoja Spomeniškega parka revolucionarnih tradicij občine Domžale, ki ga je sprejela občinska skupščina.

Izdelana sta bila dva geodetska posnetka arheoloških lokalitet na Gradišču pri Lukovici in Goričici nad Zg. Preskarjem. Izdelana je bila tudi celotna grafična dokumentacija najdišča in najdb z Goričice (izkopavanje 1984), material pa izročen Muzeju Zaprice v Kamniku.

Opravljen je bil zaščitni arheološki poseg na gradišču VVZ v Mengšu (odkrit še en antični bivalni objekt) in izdelan večji del grafične dokumentacije najdb in najdišča (ki je bilo odkrito leta 1985). Vse najdbe so bile popisane in odposlane v hrambo Muzeju Zaprice v Kamniku.

Opravičena je bila druga faza arheološke topografije Črnege grabna. V okviru tega je bilo na terenu pregledano območje (preko 30 naselij), izdelana fotografska dokumentacija in naročen geodetske izmere za monumentalno prazgodovinsko gradišče na Krajnem brdu. V okviru raziskav terena v letu 1986 so bile odkrite tri nove arheološke lokalitete.

Ker je godzna cesta domala uničila poznoantično naselbino na Grebenu nad Podsmrečjem pri Blagovici (brez vednosti in soglasja zavoda), je bilo GG Domžale in Kamnik dogovorjeno za postopek obveščanja in sodelovanja z zavodom. V ta namen so bile izdelane karte z označenimi arheološkimi lokacijami.

Na spomenikih NOB v Krašnji in na Krtini so bila izvedena obnovitvena dela po konservatorskem programu zavoda.

V okviru sanacije in prezentacije požgane zaselka Oklo — spomenika ljudske revolucije v spominskem parku OKLO so bila izvedena obsežnejša zemeljska in gradbena dela za ureditev okolice obstoječega spomenika in ureditev dostopa.

Zavod je strokovno sodeloval pri prezentaciji partizanske tiskarne v kletnem prostoru vzhodnega oglednega stolpa na gradu Krumpker.

Za grajski park na Kolovcu je bil izdelan geodetski posnetek kot osnova za nadaljnje ureditvene posege. Izdelane so bile tudi arhitektonske izmere objektov vrtnih arhitekture (grajska kapela, vrtni paviljoni idr.) in načrt za njihovo obnovo. Opravljen je bil tudi delni popis vegetacije za načrt prenove parka. Pripravljeni so tudi predračuni za gradbena in krovsko tesarska dela na kapeli in obeh paviljoni.

Na cerkveni baročni arhitekturi v Grobljah je bila izvedena zahtevna gradbena in statična sanacija stavbe s kupolami. Izdelano je bilo novo ostrešje, novo prekritje strehe in vsa krovsko kleparska dela.

Zaradi nadaljevanja obnovitvenih del na fasadah so bila izvedena sondiranja in izdelan ureditveni predlog obnove fasad.

Zaradi obnove cerkvenega stolpa — nekdanjega obrambnega stolpa v Mengšu, so bile sondirane fasade in ugotovljene arhitekturne poslikave in freske. Rekonstruirani so bili slikani šivani robovi in odkrite in restavrirane freske poznogotskih stolpnih ur.

Izdelane so bile arhitektonske izmere in dokumentacija kvalitetne zgodnjearočne (17./18. stoletje) domačije in znamenja Mošeniku pri Moravčah.

Na fasadah stanovanjske stavbe so bile ugotovljene baročne freske in poslikave.

Obnovljen je bil in prekrit z novo streho klasiistični vrtni paviljon v parku gradu Čemešenik.

Kulturnoumetniške dejavnosti

V letu 1987 je ZKO uspešno povezovala dejavnost krajevnih in šolskih kulturnih društev in se vklapljala v celotno kulturno življenje v občini. Sodelovala je s kulturnimi skupinami v delovnih organizacijah, z družbenopolitičnimi organizacijami in kulturno skupnostjo občine Domžale. Aktivno se je vključila v delovanje ZKO Gorenjske.

V preteklem letu je zveza namenila pozornost predvsem razvoju likovne dejavnosti, medtem ko ji na gledališkem področju ni uspelo izpeljati zastavljenih načrtov. Seveda se je zavzemala za ustrezno in enakomerno razvijanje vseh dejavnosti, s tem, da se je nenadoma okrepila klubska dejavnost, ki je zahtevala in vnesla nove oblike kulturnega delovanja. Zveza se je zavzela za dostojno obeležitev jubilejev društev in obletnic pomembnih kulturnih delavcev in umetnikov iz domžalske obci-

ne. Vzpodbujala je k izobraževanju strokovnih sodelavcev in članov društev na vseh področjih in se zavzemala za kvaliteto rast dejavnosti društev.

Organi zveze so bolj ali manj uspešno razreševali problematiko ljubiteljske dejavnosti. Glede na zahteve in potrebe po aktivnem kulturnem življenju v naši občini je bila v preteklem letu zveza organizator številnih kulturnih prireditev, kar je seveda vplivalo tudi na vsebinsko delovanje organov zveze. Kljub temu sta predsedstvo in sekretariat uspešno delovala, organizirani so bili tudi strokovni programski posveti, odbori so spremljali razvoj in delovanje posameznih dejavnosti. Najmanj se je morda dogajalo na področjih plesne in filmske dejavnosti v širšem pomenu besede, kajti edini filmski klub Mavrica je svoj program izpolnil.

V naši občini je lani delovalo 28 kulturnih društev v krajevnih skupnostih. V okviru teh društev je delovalo 40 skupin. V okviru delovnih organizacij je delovalo 5 skupin. Razen enega so bila vsa kulturna društva vključena v ZKO, kakor tudi šolska kulturna društva, ki jih je 10 na osnovnih in po eno na srednjih in glasbeni šoli. V občini so do delovale naslednje skupine: simfonični orkester, tri godbe na pihala, štirje mešani pevski zbori, šest moških zborov, štirje ženski oz. dekliški zbori, trije oktet, tamburaška skupina, harmonikarski orkester (ki trenutno miruje), 15 dramskih in 1 lutkovno skupino, folklorno skupino in skupino majoret, likovno in literarno društvo. V okviru ŠKD je delovalo 24 pevskih zborov, 20 dramskih, recitacijskih in lutkovnih skupin, 7 instrumentalnih skupin, 11 folklornih in plesnih skupin in na vseh šolah likovne in literarne skupine. V odraslih skupinah je bilo vključenih preko 1200 članov, v šolskih kulturnih društvih pa čez 3500 članov.

V zadnjem času narašča zanimanje za ljubiteljsko kulturno dejavnost, na kar kaže nastanek novih društev in stalna rast števila aktivnih članov društev. Mladi se, kar je vsekakor zelo razveseljivo, radi vključujejo v ljubiteljsko kulturno delo.

V organizaciji ZKO, društev, družbenopolitičnih in drugih organizacij je bilo v letu 1986 organiziranih približno 210 pomembnejših kulturnih prireditev. Od tega je ZKO organizirala oz. soorganizirala 100 prireditev. Po posameznih področjih je skupno število pomembnejših prireditev naslednje: glasbeno — 48, gledališko — 84, likovno — 23, literarno — 9, folklorno — 1, fotofilmsko — 4, proslav in kulturno zabavnih prireditev je bilo 20. Poleg tega je bila še vrsta nastopov ob raznih priložnostih.

Glasbena dejavnost

Odbor za glasbeno dejavnost je spremljal delo glasbenih skupin in bil tudi sicer najaktivnejši strokovni odbor. Izvedel je zastavljeni program. Sprejel ni le meril za financiranje glasbenih skupin, ker se ta problematika rešuje na republiškem nivoju. Zveza je izvedla 6 instrumentalnih koncertov v Grobljah, revije otroških in mladinskih zborov, občinska srečanja oktetov, odraslih, proslave in proslavo v počastitev 400-letnice Trubarjeve smrti. Zveza je skupaj z DKD Svoboda Mengeš uspešno izpeljala gorenjsko srečanje odraslih pevskih zborov v Mengšu. Bila pa je tudi soorganizator srečanja ljudskih godcev na Homcu. Glasbene skupine iz naše občine so se udeležile področnih srečanj pevskih zborov, tabora pevskih zborov v Sentvidu, republiške revije mladinskih in otroških zborov v Zagorju, mladinskega pevskega festivala Kurirček v Mariboru, gorenjskega srečanja pihalnih orkestrorov in malih vokalnih skupin. Za mladino je zveza organizirala gostovanja šestih predstav Kovičeve poezije v Igasbi Jerka Novaka z Neco Falk — Maček Muri.

SPET DEBEVČEVA MODNA REVIIJA

Mojster Ivan Debevc vsako leto v zimskem času pripravi modno revijo, na kateri prikaže nekaj modnih novosti, rad pa se postavi tudi z lepimi poročnicami, večernimi in nasploh oblekami za oba spola za vse priložnosti. Ivan Debevc je ta čas ponovno ves v ognju za letošnjo modno revijo. Potekala bo 4. aprila v mengeškem Kulturnem domu. Ker vedno ob tem pripravi tudi odlični zabavni program, ki ga navadno vodi Metka Šišernik, tudi mojstrica svojega posla, Ivan Debevc pa se tudi letos noče izneveriti tradiciji. Tako bo v Mengeš prišla Jasna Zločki, večkratna zmagovalka Splitskega festivala, posebno poznana pa je kot izvajalka ene izmed najlepših splitskih pesmi Skitnica — potepuhinja. Vse, ki jih zanima nova in stara moda, Debevčevi modni domisleki, dober estradni program, lepe manekenke in še kaj vabimo torej v začetku aprila v Mengeš. Vstopnice bodo po 2000 din, ker sicer ni malo, toda takšne paše za oči, ki bo tudi letos, ne vidimo vsak dan, posebno pa v Mengšu, na domačem odru, ne.

I. S.

Gledališka dejavnost

Odbor za gledališko dejavnost je spremljal delovanje skupin in razpravljal o načinu financiranja gledališke dejavnosti. Ugotovil je, da ne moremo imeti univerzalnih meril glede na različnosti v naših dramskih skupinah. Večje gledališke projekte bo moral odbor posebej obravnavati.

Zveza je lani organizirala oz. soorganizirala številne priredive, sedmo srečanje slovenskih igralcev v monodramah in komornih gledaliških igrah (8 predstav za odrasle in 18 predstav za šolsko mladino), gostovanje predstave Profesor iluzije z Miranom Čanakom za vse učence osnovnih šol v občini, gledališka gostovanja na odrih društev, občinsko srečanje Naša beseda 86. Naše skupine so sodelovale na področnih srečanjih Naša beseda in gledaliških skupin ter ena na republiškem srečanju mladinskih gledaliških skupin.

Na razpis seminarja, ki ga je poslal odbor za gledališko dejavnost vsem društvom in režiserjem, se tako rekoč nihče ni (uradno) odzval, tako da seminar ni bil izveden. Kljub nekaj sredstvom, ki so bila v preteklem letu namenjena za odsko opremo, pa še vedno nismo na večini odrov uspeli zagotoviti vsaj minimalnih pogojev za kvalitetno delo skupin, gostovanja gledališč pa lahko sprejmemo le, če prinesejo vso tehniko s seboj.

Likovna dejavnost

Program likovne dejavnosti ni bil izveden, kot je bil zamišljen, ker ni bilo predvidene otvoritve nove galerije v predverju hale v Domžalah. Del razstav je bil tako izpeljan v novem razstavnem prostoru v domžalski knjižnici, del pa v Likovni galeriji Janez Repanšek na Rudniku. Člani likovnega društva so sodelovali na področni razstavi v Kamniku. Ustanovitev občinskega ex-tempora ni bila navedena.

Folklorno-plesna dejavnost

Delo odbora za folklorno in plesno dejavnost ni zaživel, zato pa je toliko bolj uspel programski posvet. Poleg odrasle folklorne skupine v Mengšu imamo v občini še šest mladih skupin, eno skupino majoret in nekaj skupin izraznega plesa na šolah. Življenje na folklornem področju je bilo pisano, naše skupine so sodelovale na številnih srečanjih izven občine (predvsem odrasla), imeli pa smo tudi nekaj gostovanj drugih folklornih skupin, med drugim iz Avstralije. Občinskega srečanja folklornih skupin nismo organizirali, ker je bilo premalo prijav.

Filmska in klubska dejavnost

Odbor za filmsko in klubska dejavnost ni zaživel, kot tudi ni zaživel v programu zastavljeno filmsko gledališče. Člani FKK Mavrica so sodelovali na številnih srečanjih in festivalih izven občine. Fotografske razstave v Domžalah ni bilo, ker ni primerenega prostora.

V društvih se je začela razvijati klubska dejavnost, rezultati tega zblževanja članov društev pa so razni družabni večeri, kjer prikazujejo svoje ljubiteljsko delo.

Literarno-knjižna dejavnost

Z ustanovitvijo matične knjižnice so bili ustvarjeni pogoji, da je malo bolj oživila tudi ta dejavnost, tako da je bil izveden zastavljeni program.

Arhivsko dokumentacijska dejavnost

Zveza je skrbela za stalno dokumentiranje kulturnih dogodkov (foto-arhiv). Seminar ni bil organiziran, brošura o ljubitelstvu v naši občini pa je v pripravi.

Ostala dejavnost

Za izvajanje zastavljenega programa zveze je skrbela strokovna služba. Poleg priznanj ZKO zaslužnim kulturnim ljubiteljem je zveza podelila priznanja tudi društvom, skupinam in posameznikom ob svečanih priložnostih oz. obletnicah in jubilejih.

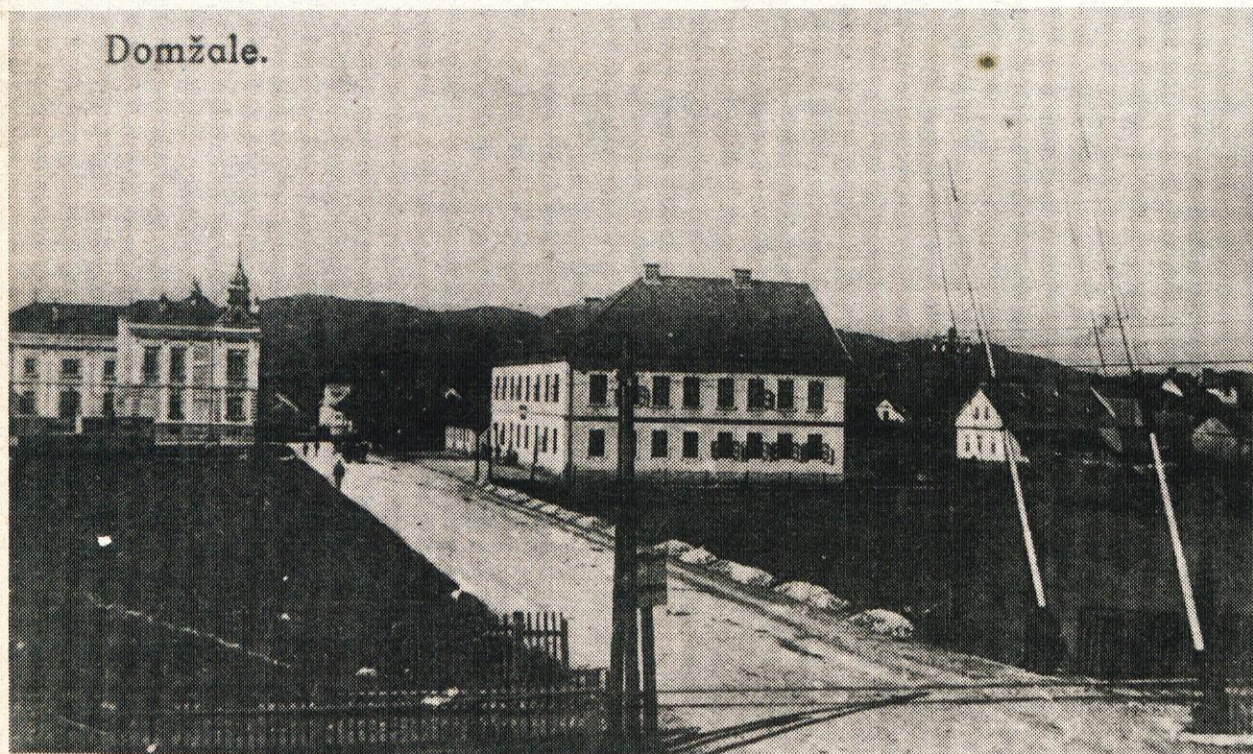
Vzdrževanje in oprema kulturnih domov

Za vzdrževanje kulturnih objektov so bila porabljena vsa planirana sredstva in obnovitvena dela v skladu s programom opravljena.

Investicije

Dokončna je bila gradnja kinodvorane v Domžalah in obnova knjižnice Domžale, s katero pa finančna situacija še ni zaključena.

STARE RAZGLEDNICE PRIHAJAJO

Prve razglednice starih pogledov za naše kraje že prihajajo. Danes objavljamo pogled na nekdanjo šolo (danes Knjižnico Domžale) kot so jo v začetku stoletja (okrog 1908) videli iz stavbe današnje občinske skupščine. Akcija teče, na-grade čakajo...

Pred izidom knjige:

Noč v hotelu Park

Aprila letos bo pri Založbi Borec izšla nova knjiga Jožeta Vidica **NOČ V HOTELU PARK**. Gre za blejski hotel, v katerem so bili med vojno osrednji uradi gestapa za Gorenjsko; gestapovske niti z Bleda so segale tudi v Ljubljano, na Koroško, na Dolenjsko in na Primorsko. V tem hotelu se je odločalo o usodi mnogih ljudi, o življenju in smrti. Tu so sestavljali sezname ljudi, ki so za usmrtitvi, za izpustitvi iz zapora ali za poslati v taborišče. Semkaj so se stekala vohunska poročila, tou so se kovala zarote proti NOV in POS in organizaciji OF.

V tem hotelu se dogaja ena od dvajsetih resničnih zgodb, ki jih pisec opisuje v knjigi. Naslovov ni katerih drugih zgodb se glasijo: Kurir Bohun, Sest partizanskih patrulj na vrhu Triglava, Čez Prekletje v Albanijo aprila 1941, Pričevanje o izdaji partizanske bolnišnice Svoboda, Spomini ubežnika z železnega morišča, Litjska policija nas je odkrila v bunkerju, Mehanizem bolnišnice Franja je deloval kot najboljša ura, Molitev za mojega sina, O Vrba, srečna draga vas domača...

Lani je J. Vidic praznoval šestdesetletnico in je zato v prvem poglavju te knjige opisal svoje spomine od rane mladosti do konca minule vojne.

Za občane Domžal so zanimivi trije dogodki: opis nemškega zločina v naselju Dolenje pri Radomljah. Ko je domačin te vasi Franc Stegnar, ki je tedaj stanoval in delal v Domžalah, zvedel, da se je v vasi nekaj hudega zgodilo, ga je v popolnoma uničenem naselju »pozdravil« le pes. Tedaj se je rešila samo Vida Stopar, ki živi v Loki pri Mengšu.

Zgodba: Beg zapornic iz begunjskega zapora, zadeva spomine dveh aktivistk, Mihaele Kokalj-Dragicke, poročene Kolenc iz Brda pri Ihanu in Anice Vidic-Bronje, poročene Testen z Rodice. Pisec podrobno opisuje, kdaj, kje, kako so policisti aretirali Dragico, kako so Nemci požgali Goropeče in Jernačevo domačijo. Anica-Bronja pa je šla z vaščanko Jelko Perko-Vesno proizvedovat v Oklo, koliko je tam padlo borcev, koliko so jih policisti postrelili in kam so se borci umaknili. Na tej poti so jo policisti aretirali in odpeljali v kamniški zapor.

Pred leti je pisec že v časopisih, zdaj pa bo še v knjigi, objavil, kako so gestapovci na Količevem ugrabili Lojzeta Bevka, brata pisatelja F. Bevka. Gre za izredno redek primer med vojno na Gorenjskem in zato sodi v knjigo, kajti časopisi se hitro porazgubijo.

Knjiga **NOČ V HOTELU PARK** bo obsegala preko 400 strani, na katerih bo 121 fotografij in dokumentov. Cena še ni določena.

Knjigo lahko naročite na naslov: Založba Borec, 61000 Ljubljana, Miklošičeva 28.

Naši ljubi otroci

V soboto, 14. marca, smo vsi zbrani v Kulturnem domu na Viru doživeli prijetno presenečenje. Dramska skupina Kulturnega društva »Franc Bukovec« je imela premiero komedije »Naši ljubi otroci« italijanskega dramatika Nicola Manzarija.

Ustvarjalci predstave, ki jo je režiral Milan Stante, so v svoj gledališki list zapisali: »Komedije Nicola Manzarija so večinoma lahkotne — takšna je tudi ta — prikazujejo muhavost in tegobe današnjega sveta, vse pa je odeto v šarm prisrčnosti, neposrednosti, včasih tudi malce pretiravanja; toda še vedno v okvirih možnega in resničnega. Osnovna misel v tej komediji je živa tudi še danes in bo takšna ostala, kajti gre za razkorak med starši in otroki. Mnogi starši namreč vidijo v svojih odrasčajočih še vedno malčke, ki jih je treba voditi, razvajati, to pa se njim pogosto upre in prav zaradi tega krenejo včasih na lastna, celo nevarna pota.

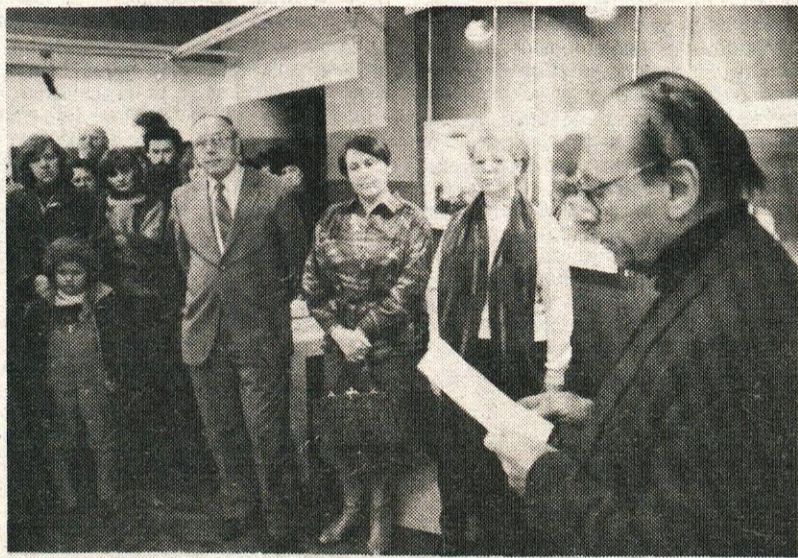
Tokrat pa gre le za »igro v igri«, ko se dva mlada in še eden, ki je v igri neviden, s svojimi starši poigrava. Polno je komičnih preobratov pa tudi duhovitih dialogov.

Zares. Mladi igralci — polovica od njih se je tokrat prvič srečala z odrskimi de-

skami — so svojo nalogo dobro opravili. V predstavo so vnesli dovolj vedrine in ne puste, da bi se gledalci dolgočasili. Marinko, ki je po poklicu advokat in prav nič manj poklicna histerična mama, je zaigrala Lili Jazbec, njenega sina Rika, ki pri svojih 16 letih ne ve, kam bi z vso energijo, Maks Kovač, umirjenega preskrbnega očka in inženirja Pavle Nahtigal. Posebna pohvala gre mladi igralki Neni Radmelič v vlogi Grazie, ki je igrala z dušo in telesom. Predsednik sodišča, Janez Hafner, je v zadnjem dejanju odlično odigral pogovor po telefonu s svojim sinom. In nenazadnje naj pohvalim še Ani Kepec v vlogi hišne Julke, ki je preprosto in odkritosrčno dekle s podeželja in pravi kontrast mestnih, študiranih meščanov in njihovih otrok brez vsakih predsodkov.

Verjetno bo uspeh te predstave članom društva vzpodbuda za nadaljnje delo. Gledališče zahteva kontinuirano delo. Zato pričakujemo, da se bodo mladi Virjani želeli povzpeti še kakšno stopnico višje v amaterskem gledališču, čeprav so že zdaj prvo stopnico pustili daleč pod seboj.

M. R.

Na razstavi domžalskih likovnih ustvarjalcev (razstavo so odprli ob 8. marcu), je spregovoril o njihovem ustvarjalnem delu dr. Mirko Juteršek.

Moški pevski zbor Lipa Trojane

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ OBČINE DOMŽALE IN MOŠKI ZBOR DU JANEZ CERAR DOMŽALE

vabita na

SREČANJE PEVSKIH ZBOROV V DOMŽALAH

v soboto, 28. marca 1987 ob 19.30 v Osnovni šoli Šlandrove brigade v Domžalah.

Sodelovali bodo:

Moški zbor DU Janez Cerar, Domžale
Ženski zbor TOKO, Domžale
Mešani zbor dr. Tineta Zajca, ZD Domžale
Ženski zbor društva upokojencev Domžale
Moški zbor LIPA, Trojane
Dekliški zbor ŠKD J. B. TITO, Domžale
Mešani pevski zbor Domžale

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ OBČINE DOMŽALE IN PROSVETNO DRUŠTVO JOŽEF VIRK DOB

vabita na

SREČANJE PEVSKIH ZBOROV V DOBU

v petek, 27. marca 1987 ob 19.30 v Osnovni šoli Martina Koželja v Dobu.

Sodelovali bodo:

Mešani pevski zbor PD J. Virk, Dob
Moški zbor KUD J. Kersnik, Lukovica
Moški pevski zbor, Radomlje
Dekliški zbor KUD T. Kos, Moravče
Moški zbor KUD T. Kos, Moravče
Komorni moški zbor LEK, Mengeš
Mešani pevski zbor DKD Svoboda, Mengeš

Zveza kulturnih organizacij Domžale vas vabi na predstave IV. občinskega srečanja mladinskih in otroških lutkovnih in gledaliških skupin **NAŠA BESEDA 87**, ki bodo:

v sredo, 25. marca, ob 16. uri v veliki dvorani glasbene šole, ob 18. uri v domžalski knjižnici
v četrtek, 26. marca, ob 11.30 v Partizanskem domu v Moravčah

v petek, 27. marca, ob 16. uri v veliki dvorani glasbene šole
Od 7. do 10. aprila pa bo v Domžalah potekalo tudi področno srečanje Naše besede.

15-letnica mešanega pevskega zbora DKD Svoboda Mengeš:

Jubilej mingeških pevcev

V naši občini deluje mnogo pevskih zborov, oktetov in drugih vokalno-glasbenih skupin. Med njimi je dosegel visoko kakovostno raven mešani pevski zbor DKD Svoboda Mengeš, ki v letošnjem letu praznuje 15-letnico svojega uspešnega delovanja.

Zbor, ki ga ves čas vodi prof. Tomaž Habe, se na jubilejno sezono in praznovanje temeljito pripravlja, saj načrtuje 10. aprila svečan koncert ob prazniku. Program so oblikovali posebej glede na jubilej in zajema vse zvrsti glasbene vztrajnosti.

Koncert bo sinteza vsega delovanja petnajstih let, prikaz ustvarjalnih naporov na glasbenem področju, tako da se obeta zanimiv in kakovosten glasbeni dogodek. Kot vedno doslej pričakujejo ugoden odmev in množičen obisk praznika petja v Mengšu.

Pogovor s pisateljico Mimi Malenkovo je vodil v knjižnici Domžale Marjan Gujتمان.

Predstavljamo športnike

Barbara — naša smučarska prihodnost

Očitno je, da se naša ženska smučarska prihodnost imenuje Barbara. Ob tem, da se piše Brlec, je za naše občinske razmere razveseljivo predvsem to, da je članica smučarskega društva Domžale. Ob zadnjih uspehih na Črnem vrhu za pokal Škofje Loke in na tekmovanju Monte Bondone je 24. februarja priredil zanj, za njeno mamo in za njenega trenerja Toma Virka sprejem predsednik izvršnega sveta Milan Marolt.

Barbara Brlec je za svojih petnajst let visokoraslo dekle, najstnica, ki je morala svoje življenje že zgodaj posvetiti športu. Mama in oče Peter Brlec sta kotalkarska in drsalna strokovnjaka; ob prihodu v Domžale sta dolgo premišljevala, kam naj usmerita športno aktivnost svojih dveh otrok. Zaradi očitne dobre organiziranosti dela v smučarskem športu sta se starša

odločila, da se bosta mlajša Barbara in njen starejši brat Tadej poskusila v smučanju.

Morda je bilo pomembno tudi dejstvo, da so v smučarskem klubu Domžale že leta 1982 odločili za strokovno delo, saj so ustanovili strokovni svet in nastavili dva profesionalna trenerja.

PRISPEVEK STARŠEV K USPEHU

Sicer pa je treba že na samem začetku povedati, da brez največje možne obremenitve staršev ne gre. Enako je bilo tudi v Barbarinem primeru, saj obseg dela, zahtevnost pristopa do treningov in tekmovalni zahtevata veliko angažiranost tudi od staršev.

RESNO DELO V KLUBU

V Domžalah delajo v smučarskem klubu resno. Strokovno delo trenerja Toma Virka je pri Barbari in tudi pri drugih že obrodilo vidne sadove. Pri Barbari toliko bolj, ker je pripravljena opraviti vse treninge v predpisanih številih in predpisani količini. To pa pri vseh tekmovalcih ni ravno primer. Vrhunski to hočejo — in zmorejo...

TRENING IN ŠE ENKRAT TRENING

Tudi sicer se je ob sprejemu pri Milanu Maroltu beseda veliko sukala okrog besede »trening«. Tačas ga tekmovalci približno dve tretjini opravi v klubu, eno tretjino pa v reprezentanci. Sčasoma, ko se tekmovalci »stara«, pa se to razmerje spreminja. V Domžalah delajo dobro, tudi obseg klubskih treningov presegajo.

Naša obetavna smučarka Barbara Brlec na sprejemu pri predsedniku skupščine občine.

Kot je v razgovoru večkrat poudarjeno, vsi vrhunski smučarji presegajo obseg predpisanega treninga; delajo pač več kot drugi. Tudi Barbara dela tako, uspehi pa tudi kažejo na njen resen pristop do športa, kažejo na njeno odgovornost, ki jo ima do kluba, trenerja, staršev...

NEKAJ O BARBARI...

Barbara Brlec je mlada gimnazijka. Vsaj tako bi rekli včasih. Obiskuje 1. letnik naravoslovno-matematične smeri v Kamniku, koder imajo za njeno športno kar precej razumevanja. Brez težav seveda ne gre, vendar skušajo Brlečevi biti uspešni na obeh »frontah«: šolski in tekmovalni. Ko smo se pogovarjali v prijetnem klepetu, se je Barbara ravnokar vrnila iz kraja Monte Bondone v Italiji — spet so bili uspehi: vrnila se je z drugim in šestim mestom. Nekaj dni prej pa je naše državne barve zelo uspešno zastopala med starejšimi pionirkami na tekmovanju za pokal Škofje Loke.

Barbara je šele na začetku svoje poti, prepričani smo uspešne poti vrhunske smučarke. Zato ji naj na tem začetku zaključimo z mislijo iz naslova: Srečno, Barbara, naše smučarske prihodnosti...

MAB

Na renoviranem kegljišču v Domžalah je vrgel prvi lučaj Franc Avbelj-Lojko. Z nanovo preurejenim kegljiščem se za ta šport kažejo lepši obeti.

Barbara Brlec s svojim trenerjem Tomom Virkom (na njeni desni), v ospredju pa letos osvojene kolajne.

Naša smučarska prvenstva

ZTKO DOMŽALE je v sodelovanju z **SD Domžale**, ter **SK Ihan** organizirala in izvedla naslednja tekmovanja:

- **22. 2. 1987** — občinsko prvenstvo **DŠI** — **VSL** — **Velika planina**
- **26. 2. 1987** — občinsko prvenstvo **ŠŠD** — **VSL** — **Velika planina**
- **28. 2. 1987** — občinsko prvenstvo v smučarskih **tekah** — **Ihan**
- **1. 2. 1987** — odprto občinsko prvenstvo **VSL** — **Velika planina**

REZULTATI — DŠI — VSL

— ženske D — 1. ERŽEN SLAVKA, LEK 44,90; 2. VODNOV JOŽI, TOK 46,17; 3. REVEN ANICA, NAP 46,68
— ženske C — 1. MILOVEC MARINKA, LEK 36,95; 2. VRHOVNIK MAJDA, IND 39,23; 3. LAVRINC DANICA, ZSD 40,21
— ženske B — 1. MAKOVEC PAVLA, IND 38,78; 2. PANČUR SAŠA, HEL 40,13; 3. ZAVRŠNIK ZDENKA, AS 41,53
— ženske A — 1. ŠIMENC MOJCA, TRA 33,28; 2. PIMENC IRENA, TRA 35,45; 3. ŽUN MILENA, LEK 36,52
— moški E — 1. SLADIČ ANTON, LEK 40,34; 2. PREDALIČ SLAVKO, AS 40,67; 3. RADEJ BOGO, AS 41,07
— moški D — 1. VESEL STANE, NAP 35,86; 2. BREMEC DUŠAN, LEK 36,93; 3. BAKŠIČ TONE, TER 38,58
— moški C — 1. BIŽJAK VINKO, AS 41,97; 2. KLEŠNIK JANEZ, NAP 42,57; 3. SEDUŠAK BORIS, PAP 43,01
— moški B — 1. IGLIČ RADO, IND 39,36; 2. POLJANŠEK JANEZ, AS 40,44; 3. AUBELJ STANKO, LEK 42,26
— moški A — 1. MAVER IZTOK, LES 42,56; 2. VODNIK ROBERT, PAP 43,06; 3. KOS MATJAŽ, LEK 43,26

MOŠKI EKIPNO: 1. LEK MENGEŠ, 2. AVTOSERVIS DOMŽALE, 3. HELIOS DOMŽALE

ŽENSKO EKIPNO: 1. LEK MENGEŠ, 2. INDUPLATI JARŠE, 3. HELIOS DOMŽALE

REZULTATI OBČINSKEGA PRVENSTVA ŠSD VSL

— cicibanke — 1. KABAJ URŠKA — OŠ ŠB 53,94, 2. KMETIČ VANJA OŠ EK 57,27, 3. HAMERŠAK BARBARA — OŠ ŠB 1:00,99
— cicibani — 1. JERE ŽIGA — OŠ MB 47,64, 2. VOLČINI KLEMEN — OŠ JBT 48,30, 3. KOSEC KLEMEN — OŠ MB 49,90
— mlajše pionirke — 1. KOŠIR TINA — OŠ EK 45,53, 2. PLIBERŠEK LEJA — OŠ ŠB 47,07, 3. POČIVAVŠEK TINA — OŠ ŠB 48,41
— mlajši pionirji — 1. FLORJANC ROK — OŠ EK 43,96, 2. MUROVEC MIHA — OŠ EK 45,03, 3. VRHOVNIK ROK — OŠ MB 47,18
— star. pionirke — 1. JANUŠ DUŠAN-

KA — OŠ MK 52,72, 2. BUH BARBARA — OŠ EK 53,99, 3. ROBNIK MATEJA — OŠ ŠB 55,14

— star. pionirji — 1. CIJAN MITJA — OŠ ŠB 45,83, 2. JERAN TOMAŽ — OŠ MK 46,86, 3. JUHAN EDO — OŠ JBT 47,44

KONČNI REZULTATI ŠSD — EKIPNO

1. ŠSD OŠ ŠLANDROVE BRIGADE — 513, 2. ŠSD OŠ EDVARD KARDELJ — 498, 3. ŠSD OŠ JOSIP BROZ TITO — 403, 4. ŠSD OŠ MATIJA BLEJCA — 383, 5. ŠSD OŠ MARTIN KOŽELJ — 274, 6. ŠSD OŠ JANKO KERSNIK — 235, 7. ŠSD OŠ VENCILJA PERKA — 224, 8. ŠSD OŠ OLGE AVBELJ — 69, 9. ŠSD OŠ JURIJ VEGA — 53

REZULTATI ODPRTEGA OBČINSKEGA PRVENSTVA V VSL

— ženske D — 1. RODE JUSTI, 2. VRE-NJAK MARIJA; — ženske C — 1. SEDUŠAK FRANČIŠKA, 2. JANEŽIČ VIDA; — ženske B — 1. ZAVRŠNIK ZDENKA, 2. KALTENEKER IRMA, 3. ŠRAJ DANKA; — ženske A — 1. PUSTOTNIK IRENA, 2. JAGARINEC TATJANA, 3. PUNGARTNIK ALENKA; — moški E — 1. ČESNIK JOŽE, 2. ANDREJKA SILVO; — moški D — 1. LIMOVŠEK BORIS, 2. ZUPAN TONE, 3. VESEL STANE; — moški C — 1. BIŽJAK VINKO, 2. JUVAN KRISTJAN, 3. SEDUŠAK BORIS; — moški B — 1. HRIBAR ROMAN, 2. POLJANŠEK JANEZ, 3. ŠRAJ BRANE; — moški A — 1. TEKAVEC IGOR, 2. LAVRIČ ALEŠ, 3. GRILJ ANDREJ

REZULTATI OBČINSKEGA PRVENSTVA V SMUČ. TEKIH

— moški A — 1. PATERNOSTER JAN-KO, 2. STARBK ŠTEFAN, 3. KOVIČ BO-JAN; — moški B — 1. ŠARF TOMO, 2. PIBERNIK PETER, 3. HOMAR TOMAŽ; — moški C — 1. KAVKA FRENK, 2. PUKL JANEZ, 3. GOROPEČNIK JANEZ; — moški D — 1. VRANKAR NIKO, 2. ČERNIVEC LADO, 3. ŠALAMON SLAVKO; — ženske A — 1. NAHTIGAL STANKA, 2. PATERNOSTER SIMONA, 3. VODNJOV ERNA; — ženske B — 1. PREMOŽE MARIJA, 2. PUKEL MARIJA, 3. BOLKAR MARIJA; — ženske C — 1. ŠALAMON JULKA, 2. JAS-SENC ANA, 3. DOLAR MAJDA

Telesnovzgojno društvo Partizan Domžale vabi:

RAZPIS — TEKMOVANJE MIŠIC...

TVD Partizan Domžale razpisuje občinsko prvenstvo v body-buildingu, ki bo v četrtek, 14. maja 1987 v hali KC v Domžalah ob 20. uri.

Tekmovalo se bo v dveh disciplinah:

1. V moči

a) vlečenje ročke — uteži od tal

b) dvigovanje uteži iz počepa

c) potisk na klopi (benč)

2. V telesni oblikovanosti

Sodil bo mednarodni sodnik Edo Kolar iz Ljubljane.

K tekmovanju se lahko prijavi vsakdo, ki ima stalno bivališče v Domžalah.

Tekmuje se lahko v eni ali pa v obeh tekmovalnih disciplinah.

Prijave pošljite najkasneje do 31. aprila 1987 na naslov: TVD Partizan Domžale

poštni predal 78

61230 Domžale

V prijavi navedite: ime in priimek, naslov in tekmovalno disciplino.

Predsednik:

Stane Omahna,
l. r.

VABILO

Telesno-vzgojno društvo Partizan Domžale vljudo vabi vse občane na javno predstavitev svojega dela, ki bo v

četrtek, 2. aprila ob 18. uri v hali Komunalnega centra v Domžalah.

Zakaj smo se pri TVD Partizan odločili za tak na-stop? Naj navedem samo dva najvažnejša razloga. Prvi je ta, da pokažemo javnosti, da so sredstva, ki jih dobiva društvo za svoje delo od družbe dobro naložena v zdravje ljudi in drugi, da pomnožimo svoje vrste z rednimi in podpornimi člani.

Prikazali ne bomo nobenih vrhunskih stvaritev, saj za to nimamo ne materialnih pogojev in ne vadiateljskega kadra za delo z vrhunskimi športniki, ampak le tisto, kar delajo pri vsaki vadbi cicibani in cicibanke, pionirji in pionirke, člani in članice.

Imamo tudi karate sekcijo, ki bo pokazala nekaj osnovnih veščin obrambe.

Tudi privrženci odbojke bodo prišli na svoj račun, saj bodo strokovno demonstrirane prvine te igre, ki znova postaja zelo popularna. Namen vsake vaje bo posebej pojasnil naš znani dolgoletni športni delavec Franc Košak.

Naši vadiatelji bodo zadolženi za odgovore na vsa vprašanja občanov s področja telesne kulture.

Pridite in se sami prepričajte, če delo z ljudmi ustreza tudi vam. Če se boste odločili, da se nam pridružite, vas bomo nadvse veselili.

Na občnem zboru nogometnega kluba Domžale so se nedavno dogovorili o prihodnosti uspešnega športnega kolektiva.

KARATE

JUBILEJNA PRIREDITEV S SKUPINO AGROPOP
V SOBOTO 4. 4. 1987 V HALI KC OB 19. URI

Karate klub Domžale organizira zabavno prireditev ob 12-letnici delovanja društva. Po uvodnem delu bo zabavni večer s skupino Agropop v karatejskem stilu. Igrali pa bodo vse od narodne do ostale zabavne glasbe.

Vmes bodo manjše zabavne točke, v baru pa video filmi.

Vabimo vse, ki so že bili člani našega kluba, da se udeležijo te prireditve.

Vabimo tudi vse ostale občane ne glede na spol in starost, saj se bomo prav imenitno in živahno zabavali. Za pijačo, jedajo in seveda red bo poskrbljeno.

Izvršni odbor!

Mali oglasi

Izdelava vseh vrst papirnatih škatel.
Se priporoča Papirna galanterija, Ljudmila Rajšek, Aškrčeva 33, Domžale; tel.: 723-052

Od avgusta dalje iščeva za enoletnega sina skrbno varstvo na vašem domu v okolici Mengša ali Domžal. Cenjene ponudbe na telefon: 737-711. HRIBAR

Inštruiram matematiko, fiziko in osnove elektronike. Tel.: 737-278

Iščemo za svoja dva delavca sobo. Najamemo tudi starjšo hišo — možno popravilo. Dipl. ing. Ludvik Jug, Mengeš, Kidričeva 53

Izgubila sem dolgo verižico z medaljonom in sliko otroka v njem. Zgodilo se je 20. februarja na poti po Savski do Veleblagovnice. Poštenega najditelja lepo prosim, da mi proti visoki nagradi vrne, saj mi je drag spomin na mamo. Naslov dobite v uredništvu

ZAHVALA

Solze, žalost, bolečina te zbudila ni, tiha, nema je gomila, kjer počivaš ti.

V SPOMIN

FRANCU PANČURJU

Mineva tretje leto od tistega usodnega dne, odkar si v neenaki bitki s kruto smrtjo izgubil svoj poslednji boj. Odpovedalo je tvoje izmučeno srce, ki se je preveč razdajalo za nas. Kruta smrt te je iztrgala iz naše sredine, vendar pa ne iz naših src, kjer boš vedno živ.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega draga moža, atija, brata in strica

ANTONA ŽARGIJA iz Mengša

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanecem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Hvala vsem, ki ste denarno prispevali v kakršne-koli namene. Zahvaljujemo se gasilcem, tov. Francu Blejcu za poslovljene besede ob odprtem grobu in nosilcem praporov. Posebna zahvala pevcem ter g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Prezgodaj nas je zapustila naša draga žena, mami, babica in prababica, sestra in teta

ANICA MAV roj. Svetlin iz Rafolč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Za vso pomoč najlepša hvala dobrim sosedom. Iskrena hvala dr. Marku Pippu za skrb in Janezu Bernotu za poslovljene besede. Posebna hvala delovnim kolektivom Stot Kamnik, Papirnici Količev, Osnovni šoli Janko Kersnik Brdo in Centru za socialno delo Domžale. Lepa hvala tudi pevcem KUD J. Kersnik Lukovica in župnikom za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste jo tako številno spremljali na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ŠTEFANA ZVERA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za nesebično pomoč in tolažilne besede v naših najtežjih dneh. Posebno se zahvaljujemo DO Napredek Domžale, dr. Pavlinovima iz Golnika in g. župniku iz Doba za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in za darovano cvetje.

Žalujoci: žena Danica, sinova Marjan in Stefan z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega draga moža, očeta, brata in strica

JOŽETA ZUPANČIČA iz Loke pri Mengšu

se zahvaljujemo za izkazano pomoč, za izrečeno sožalje, darovano cvetje, poslovljene besede njegovih sodelavcev iz Varnosti in Drame Ljubljana ter za tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi pevcem, Gasilskemu društvu Trzin za spremstvo in gospodu župniku iz Trzina za lepo opravljen pogrebni obred.

VSI NJEGOVI

V SPOMIN

Mineva leto dni, odkar si nas zapustila ti, naša ljuba sestra in teta

FRANČIŠKA PIR iz Gradišča

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem grobu in prižigate svečke.

Vsi njeni

Sonce je dalo vse, kar je imelo, nobene bilke zase ni poželo.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše dobre in skrbne mamice, zlate babice, dobre sestre, tete in sestrične

SLAVKE PETEK roj. Mušič iz Trzina

se iskreno zahvaljujemo za vsa izražena sožalja vsem sorodnikom, številnim znanecem, sosedom, njenim zvestim prijateljicam, ki so jo imele tako rade. Zahvaljujemo se vsem, ki ste našo mami Slavko tako številno spremlili na njeni zadnji poti in s prelepim cvetjem okrasili njen poslednji dom in darovali še v druge namene. Posebna zahvala še tov. Matiji Blejcu za organizacijo pogreba in predstavniku tovarne Trak Mengeš za v srce segajoči poslovljeni govor in mengeški godbi za spremstvo na njeni zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo zdravnikom za dolgotrajno skrb za njeno zdravje ter gospodu župniku iz Trzina za lepo opravljen obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: hčerka Martina, sin Jože, sestra Emica in Fanika ter brat Nace z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega draga moža, očeta, starega očeta

VALENTINA KLINARJA iz Trzina

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem za podarjeno cvetje, izraze sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Mojci Zajčevi za nesebično pomoč v času njegove bolezni. Hvala tudi pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti našega draga moža, brata in strica

FRANCA CERARJA Bvancnevega Franceta iz Krašč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, organizacijam Zveze združenj borcev NVO, društvu upokojencev in čebelarskemu društvu Moravče, ki ste nam izrazili ustna in pisna sožalja, mu darovali cvetje ter ga pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala za zdravniško skrb dr. Ivo Pevcu. Hvala za pomoč Danilu Cerarju, Stanetu Urbaniju in sosedom. Zahvaljujemo se za poslovljene besede vaščanov, organizaciji zveza združenj borcev NOV, čebelarskemu društvu Moravče in gospodu župniku za opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi

Ne morem iz zemlje, med nami je krsta lesena med nami je grob teman. Tišina... prsti, le sreča ljubezni tebi gori.

V SPOMIN

13. marca je minilo žalostni dve leti, odkar nas je mnogo prerano zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, sin in brat

IVAN KOS iz Moravč

Spomin nate bo večni, kot je večna zemlja, ki te prekriva. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoci: vsi, ki smo te imeli radi

V SPOMIN

25. marca mineva 10 let, odkar nas je nepričakovano in za vedno zapustil ljubi mož, skrbni ata in stari ata

STANKO SKOK iz Domžal

Tvoj korak je obstal, tvoj lep glas je onemel, zdaj v grobu mirno spiš, ali v naših srcih za vedno živiš. Hvala vsem, ki mu prinašate cvetje in prižigate svečke.

S tiho bolečino v srcih žena Lojzka in vsi njegovi

In memoriam:

ALOJZIJ MIKULUŽ

Na ljubljanskih Žalah so se 19. februarja 1987 zadnjič poslovili od Alojzija Mikuluža, znanega domžalskega, javnega in družbenopolitičnega delavca, borca za severno mejo, komunističnega delavca.

Alojzij Mikuluž se je rodil pred skoraj 88 leti v Mariboru, kjer je hodil tudi v gimnazijo. Življenjska pot ga je vodila v Ljubljano, kamor je kot begunec pribežal leta 1917. V letih od 1918—1919 je kot borec za severno mejo deloval na Korškem, med okupacijo pa je bil najprej simpatizer OF, za njene cilje pa se je začel organizirano boriti leta 1943. Po končani vojni je bil član številnih družbenopolitičnih organizacij. Deloval je v Domžalah in Kamniku. Bil je odbornik krajevnega ljudskega odbora v Domžalah,

predsednik sveta za socialno varstvo, član upravnega odbora zdravstvenega doma, član občinskega nadzornega odbora SZDL ter član šolskega odbora.

V kamniški občini je bil poverjenik okrajnega socialnega skrbstva. Nekaj časa je bil celo predsednik ljudskega odbora mestne občine Domžale, torej domžalski župan. V težkih povojnih letih je od leta 1953—1970 vodil Dom počitka v Domžalah. Tudi sicer je kot človek vse svoje delo posvetil socialni varnosti ogroženih prebivalcev. Bil je pošten, odkrit, vseskozi skromen in vseh svojih ravnanjih.

Delavcem Doma upokojencev Domžale je v svojem dolgoletnem delu na področju domskega varstva zapustil dragoceno zapuščino strokovnih izkušenj in primer pravega odnosa do socialno ogroženih in pomoči potrebnih.

V imenu DPO in krajevnih skupnosti mesta Domžal sta se mu za njegovo delo ob slovesu zahvalila tov. Marjan Vodnik, v imenu doma upokojencev pa Franc Gostinčar.

Z Alojzijem Mikulužem je odšel človek, ki je dal znaten pečat razvoju naše občine in ki je mnogo prispeval v najtežjih letih k njenemu napredku. V Domžalah cenimo ta njegov prispevek in mu ob slovesu kot delavcu, komunistu in človeku izrekamo iskreno zahvalo.

m.

TOZD INŽENIRING TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM MENGEŠ, ROPRETOVA 16, TEL. 737-395

Graditelji: obveščamo vas, da imamo na zalogi:

- modularna opeka 29/29/19
- modularna opeka 29/19/19
- opeka poroli 395/120/245
- apno hidrirano v vrečah
- armaturne mreže 10/6
- armaturne mreže 9/6
- armaturne mreže 4.2/4.2 za tlake

in ostale gradbene materiale: vse vrste izolacijskih materialov, keramiko, cementi, maltit strešnike, razne opečne izdelke, betonsko železo v palicah, silikatno opeko in druge vrste gradbenih materialov po ugodnih cenah!

Za obisk se priporočamo.

REPOVŽ ROMAN
Kidričeva 11
Domžale
tel.: 721-083

Popravila vseh vrst barvnih in črno belih TV aparatov, HI-FI komponent itd.

ODPRTO:

ponedeljek, sredo, petek
torek, četrtek

od 8. do 12. ure
od 16. do 19. ure

(Vhod iz ulice Veljka Vlahoviča pri skladišču Marketinga)

KOVINSKO IN STROJNO PODJETJE

hidrometal

MENGEŠ, GORENJSKA CESTA

Kovinsko strojno podjetje
HIDROMETAL MENGEŠ

Komisija za delovna razmerja objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

1. VEČ KLJUČAVNIČARJEV
2. ČISTILKE

Pogoji:

- pod 1. IV. stop. strok. izobrazbe strojne smeri,
1 leto delovnih izkušenj, 2 mesečno poskusno delo
- pod 2. osnovna šola
1 mesečno poskusno delo, možnost zaposlitve v
dopoldanskem času

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev v 8 dneh po objavi na naslov Kovinsko podjetje Hi-
drometal Mengeš, splošno kadrovski sektor.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po konča-
nem roku za prijave.

IMP DO OGREVANJE — VODOVOD RAZPISUJE ŠTIPENDIJE ZA IV-STOPNJO

20 štipendij — monter ogrevalnih instalacij
20 štipendij — monter vodovodnih instalacij

Izobraževalni program se izvaja v Centru srednjih šol
v Domžalah, v Škofji Loki in v Murski Soboti — glede na
prebivališče kandidata.

Kandidati se lahko prijavijo na naslov IMP DO OGRE-
VANJE — VODOVOD, Pot k sejmišču 30, 61231 Črnuče ali
na telefon 061/374-747.

SGP »GRADITELJ« Kamnik

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

KV MIZARJA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje
pogoje:

- končana šola IV. stopnje zahtevnosti, lesne smeri,
- 6 mesecev delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, posku-
sno delo 90 dni. Osební dohodek je določen skladno z določili
Pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za DO in SP
in znaša 165.000.— din.

Kandidati naj pošljejo vloge s kratkim življenjepisom in
opisom dosedanjih delovnih izkušenj ter dokazila o izpolnjeva-
nju pogojev kadrovski službi v osmih dneh od dneva objave,
(informacije tel. 831-237).

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi.

mlinostroji

ZPS DO MLINOSTROJ, tovarna strojev
Študijska 5
DOMŽALE

**Komisija za delovna razmerja objavlja dela in nalo-
ge:**

1. KADROVSKEGA REFERENTA — za nedolo-
čen čas

Pogoji: višja izobrazba družboslovne smeri, 5 let delovnih
izkušenj pri podobnih delih in nalogah, zaželjene
izkušnje za delo na območju SLO in DS

2. LIČARJA — za nedoločen čas

Pogoji: poklicna šola — smer ličar, 3 leta delovnih izkušenj

3. DELAVCA — ČISTILCA — za nedoločen čas

Pogoji: končana osnovna šola, enomesečne delovne iz-
kušnje

4. TEHNIČNEGA RISARJA — za določen čas
4 mesece

Pogoji: nižja strokovna izobrazba ali tečaj tehničnega risa-
nja

5. SNAŽILKE — za nedoločen čas

Pogoji: končana osnovna šola, enomesečne delovne iz-
kušnje.

Pisne prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o
izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh, po
objavi na naslov: ZPS DO MLINOSTROJ, Tovarna strojev,
Študijska 5, Domžale

sgp graditelj

SGP »GRADITELJ« p.o.
sedišče: 14005 a. tel. 6.
81 240 Kamnik, 515
Mestna 7, telefon
061-831 237, 831 228
Iste telefon SSK Kamnik
50140 - 601 - 32230

TOZD KEMIJA,
proizvodnja kemičnih izdelkov, r. o., Mengeš,
Kolodvorska 27

objavlja prosta dela in naloge:

DELAVEC HIGIENIK

za čiščenje poslovnih, pisarniških in pomožnih prostorov ter
opreme

- Pogoji: — osnovna šola
— 6 mesecev delovnih izkušenj
— delo je popoldansko
— poskusno delo 30 dni

VOZNIK VILIČARJA

za prestavljanje in prevažanje paletiziranega blaga

- Pogoji: — končana poklicna šola oz. osnovna šola
— 1 leto delovnih izkušenj
— tečaj za viličarista
— poskusno delo 60 dni

VARNOSTNIK GASILEC

za zaščito premoženja in nadzorovanje objektov

- Pogoji: — končana triletna poklicna šola
— 1 leto delovnih izkušenj
— zaželen tečaj za poklicne gasilce
— poskusno delo 60 dni
— delo je izmensko.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave sprejema
8 dni po objavi kadrovsko-pravni sektor delovne organizacije
LEK Ljubljana, Ljubljana, Verovškova 57.

**NAPOTKI ZA VARNO DELO S PLINSKIMI NAPRAVAMI
V GOSPODINJSTVU**

Plin se vedno bolj uporablja v gospodinjstvu (plinski
štedilniki, peči, bojlerji in svetila). Pri uporabi plina pa
moramo biti previdni. Zmes plina in zraka namreč v ustreznem
sorazmerju že pri najmanjši iskre eksplodira. Neprevidno rav-
nanje s plinom je tako privedlo do hudih nesreč. Zato bomo
v tem sestavku podali nekatere koristne napotke za varno delo
s plinom. Kako pa bomo ukrepali v primeru požara na plinskih
napravah pa bomo pisali v prihodnji številki Poročevalca.

Količina plina

V gospodinjstvu smejo biti shranjene največ 3 jeklenke po
10 kg plina ali 2 jeklenki po 15 kg plina. V prostoru, kjer je trošilo
za kuhanje ali ogrevanje sme biti ena sama jeklenka do 15 kg
plina. Poleg navedene količine plina je dovoljeno imeti še eno
jeklenko za 2 kg plina za razsvetljavo.

Uporaba plina

- plinskih jeklenk ne postavljamo v kletne prostore,
spalnice in kopalnice
- skrbno prečitajmo navodila o uporabi plinskih naprav
- jeklenka se ne sme segrevati niti zmrzovati
- prostor naj bo vedno dobro prezračen
- plinske naprave in napeljave moramo nenehno stro-
kovno nadzirati
- tesnost plinskih naprav kontroliramo z milnico in v
primeru najmanjšega suma takoj zamenjajmo tesnilo ali gumi-
jasto cev
- izrabljene dele plinskih naprav in priključkov moramo
tako zamenjati
- jeklenke naj bodo vsaj 1,5 m oddaljene od toplotnega
vira.

Kako prižgemo in ugasnemo plinski gorilnik

Plinski gorilnik prižgemo po naslednjem vrstnem redu:

1. odpremo ventil na jeklenki
 2. pred ustjem gorilnika prižgemo vžigalnik
 3. odpremo ventil gorilnika
- Plinski gorilnik ugasnemo po naslednjem postopku:
1. zapremo ventil na jeklenki
 2. zapremo ventil na gorilniku.

PAVLI NATAŠA
USNJENI IZDELKI
Ljubljanska 91, Domžale

Foto Repanšek
Mengeš

Lokal imam odprt vsak dan od
14. do 19. ure, ob sobotah od 8.
do 12. ure.

Ob večjih naročilih nudim po-
sebne storitve.

Se priporočam!

Tone Ravnikar:

Domžalska domača — vulgo imena

. nadaljevanje

**Stob št. 27 — vulgo ime Pri
Rodetu.** Tu je bil nekaj grunt in pol, ki je nekaj spa-
dal pod Lambergov kanonikat. Kako je nastalo domače
vulgo ime, mi ni znano. V letu 1929 je ta domačija zapi-
sana kot Ljubljanska cesta št. 40, od leta 1955 dalje pa
kot Ljubljanska cesta št. 49. Prvotni lastnik te domačije
po statusu animarum župnije Mengeš iz leta 1811 je bil
Miha Colnar in njegova žena Jera Navžit. V zakonu so
se jima rodili otroci: Polona, rojena 1800, Janez rojen
1802, Mica rojena 1804, ki se je leta 1841 poročila z
Martinom Lovše, Marjana rojena 1807, Gasper rojen
1810, ki se je leta 1833 poročil s Heleno Rak, rojeno
1804, Mihael rojen 1814, Katarina rojena 1817, ki se je
leta 1838 poročila z Alojzom Okornom rojenim 1815 iz
Stoba št. 44. Tu je živel tudi oče gospodinj Jere Navžit
Gasper Navžit rojen 1745.

Ker je bila tu velika kmetija so tu živeli tudi številni
hlapci in dekle: Tina, Mica, Alenka, Špela, Mihael Kra-
mar, Janez.

Gasper Colnar, ki se je leta 1833 poročil s Heleno
Rak, rojeno 1804 na Homcu. V zakonu so se jima rodili
otroci: Marija rojena 1834, ki se je leta 1856 poročila z
Janezom Ložarjem iz Trzina št. 45, Lucija rojena 1835,
Helena rojena 1837, ki se je poročila v Vidmu št. 18, Mi-
ca, rojena 1838, Reza rojena 1839, Franciška rojena
1840, Jakob rojen 1842, Jakob rojen 1844, ki je živel v
Trzinu št. 45, Marjana, rojena 1846, ki je živela v Trzinu
in se leta 1870 poročila s Francem Habjanom-Simenko-
vim iz Stoba št. 14 in Franciška rojena 1848, ki se je le-
ta 1876 poročila s Francem Habjanom — Habjanovim iz
Stoba 21. Od leta 1850 so zopet živeli v Stobu št. 27.
Marjana je imela sina Ingnača rojenega 1867, Franciška
pa sina Franca rojenega 1871.

Franciška, rojena 1848 se je leta 1876 poročila s
Francem Habjanom-Habjanovim iz Stoba št. 21. Od ta-
krat dalje je bil tu Habjanov rod. Francu in Franciški ro-
jeni Colnar so se v zakonu rodili otroci: Franciška roje-
na 1877, ki se je leta 1902 poročila z Avsec Jakobom
rojenim 1875 v Baričevem št. 15.

Franc rojen 1878, Ivana rojena 1880, ki se je leta 1909
poročila z Valentinom Šlibarjem rojenim 1881 v Stobu
št. 10, Ivan rojen 1881, Karel rojen 1882, Vincenc rojen
1884, Valentina rojena 1886, ki se je leta 1915 poročila z
Jožetom Kuraltom iz Zgornjih Domžal št. 1, rojenim
1878, Vincenc rojen 1888, ki se je leta 1920 poročil s
Franciško Leonardi iz Doba št. 48 in si v Zgornjih Dom-
žalah št. 101 ustvarili svojo družino. Ana rojena 1893, ki
je imela sina Metoda rojenega 1895 in se je leta 1921
poročila z Egidijem Beno in Stude št. 24. Novi gospo-
dar nekdanje Rodetove domačije je postal leta 1929
Anton Bregar iz Drtije št. 8 rojen 1872, ki se je leta 1908
poročil z Alojzijo Jemec iz Vrha sv. Nikolaja, župnije
Moravče rojeno 1882. V zakonu so se jima rodili otroci:
Anton rojen 1908, ki je postal v partizanih leta 1943, Al-
bina rojena 1910 in še ena Albina rojena 1912, ker je pr-
va po štirih mesecih umrla. Albina je bila rojena v Vrhu
sv. Nikolaja vsi drugi so pa bili rojeni v Drtiji št. 8. Leta
1940 se je poročila z Maksimilijanom Smolnikarjem iz
Gorjuse, Alojzija rojena 1913, ki se je leta 1940 poročila
z Martinom Bergancem Angela rojena 1915, ki se je le-
ta 1946 poročila z Janezom Majdičem, Pavla rojena
1917, Ana rojena 1919, ki se je 1963 poročila z Ivanom
Ferličem, Ferdinand rojen 1922, ki se je leta 1956 poročil z
Vido Lešnik, Franc rojen 1923, Ludovik, ki je bil rojen
leta 1925 in Marija Magdalena, ki je bila rojena 1927 in
se je leta 1960 poročila z Andrejem Severjem. V zakonu
so se jima rodile hčerke: Andreja, Alenka in Pika.

Prvi gospodar te Rodetove domačije, ki ga nasledim
v zemljiški knjigi sodnije Domžale je bil na podlagi izro-
čilne pogodbe in sklenitve zakonske zveze Franc Hab-
jan in to leta 1877, temeljem izročilne pogodbe iz leta
1911 je postal lastnik Franc Habjan mlajši, temeljem
notarske kupne pogodbe iz leta 1927 je postal lastnik
Jože Kuralt iz Zgornjih Domžal št. 52, temeljem kupne
pogodbe iz leta 1928 je bila lastninska pravica vključe-
na za Jakoba Pogačarja posestnika na Rodici št. 36,
v sled usodnega sklepa iz leta 1929 zaznamo, da se je
Pogačar Jakoba postavil za začasnega pomočnika Ves
Štefan posestnik na Rodici, istega leta pa se je izbr-
sala zaznamba začasnega pomočnika oziroma pomo-
čnice. Temeljem kupne pogodbe iz leta 1929 se je
vključila lastninska pravica za Ivana Mavriča in Nibrant
Viktoria iz Črnuč vsakega do tretine in Križnič Antona,
trgovca v Ljubljani do ene tretine. Na temelju kupne
pogodbe iz leta 1929 se je vključila lastninska pravica
na posestnika Antona Bregarja iz Drtije št. 8 in njegovo
ženo Alojzijo Bregar rojeno Jemc iz Drtije št. 8 vsakega
do polovice. Po sodnem sklepu o dedovanju iz leta
1956 se pri Bregar Antonu lastni polovici tega zemljišča
vključila lastninska pravica na osebo z imenom Bregar
Alojzija, Domžale Ljubljanska cesta do ene polovice.
Sedaj je lastnik te domačije družina Andreja Severja.

Mala domžalska kronika

12. 2. 1987

Občan M. M. s Kamniške ceste v Domžalah je ob 8.15 skušal v samopostrežni trgovini Veleblagovnice ukrasti pločevinko prešanega mesa, vendar so mu to preprečili prodajalci. Hrano bo dobil... — saj se ve kje...

14. 2.

V dopoldanskem času je v Zgoranjem Prekarju razgrajal vinjeni Š. J. Ženo in otroke je podil iz hiše. Ker je razgrajal že dva dni, je preživel dan v prostoru za pridržanje na postaji milice. Iztresnil se je že, malo ga bo po pomirili tudi sodnik za prekrške...

Ob 15. uri je prišlo do preprirov na Poti Rašiške čete v Trzinu. Občan I. D. je nadlegoval K. M. zaradi neporavnanih dolgov za kupljeno stanovanje. Pri tem je I. D. snel vrata stanovanja. Po prihodu miličnikov se je pomiril, vrata so tudi že nasajena; I. D. se je nasadil tudi sam — treba bo odgovarjati...

15. 2.

Okrog 22. ure sta v Trzinu na Bergantovi ulici razbijala luči ulične razsvetljave 19-letni F. G. in 22-letni O. B., oba doma iz Trzina. Razbila sta 5 stekel, enega pa sta namerala odnesti domov, a so jima to preprečili miličniki. Mladeniča sta bila izročena staršem, napisana pa bo tudi kazenska ovadba zaradi povzročitve škode. Trzinci pa sedaj lahko pojejo... »Men pa lunca sveti...«

16. 2.

V bifeju Florjan na Kolodvorski cesti v Domžalah je okrog 22. ure vinjeni D. F. prišel v spor z lastnico. Ker mu ni hotela postreči s pijačo zaradi vinjenosti je razgrajal in razbijal steklenino ter bil grob tudi do lastnice. Tudi ob prihodu miličnikov se ni pomiril, ampak je bil še naprej agresiven in je bil pridržan do iztreznitve. Malo ga bodo streznili tudi stroški...

17. 2.

V samskem domu na Cesti talcev 19/c v Domžalah je spal neprijavljen občan S. A., stalno bivač v Banja Luki. Ugotovljeno je bilo, da je pred časom v istem domu že stanoval, ker pa trenutno nima bivališča, prenočuje pri znanih oz. se znajde na opisan način. Zaradi neprijavljenega prenočevanja brez dovoljenja upravljalca doma, bo prijavljen sodniku za prekrške. Ko bo imeli hotel, bo S. A. iz Banja Luke imel kje spat...

V popoldanskem času je na postaji milice prijavil občan H. P. tatvino dirkalnega kolesa na 10 prestav. Kolo je prejšnji dan v večernem času »parkiral« na Žnidaršičevi ulici na Viru, a ga ni zaklenil. Neznanec se je s kolesom odpeljal. Zime še konec ni, ta pa že trim zganja...

18. 2.

V noči iz 17. 2. je H. D. na dvorišču na Prešernovi ulici v Mengšu v parkiranem kombiju pustil v kovčku harmoniko. Zjutraj je našel samo še kovček, medtem ko mu je harmoniko neznanec odnesel. Kmalu je bilo ugotovljeno, da je storilec tega dejanja 22-letni M. D. iz Mengša. Pri njem je bila najdena harmonika in vrnjena oškodovancu, ugotovljeno pa je tudi bilo, da ima navedeni še več ukradenih predmetov. Mengšan je Mengšanu ukradel harmoniko in potrdil znano trditev iz mengeške himne... »saj v Mengšu je harmonika doma...«

19. 2.

Občanka Š. H. iz Utika je parkirala v večernem času svoj osebni avtomobil v bližini župnišča v Mengšu. Ko se je okrog 21.30 vrnila do vozila, je opazila, da je v tem času

neznanec odnesel ženski dežnik z lesenim držalom belo-modre barve ter iz torbice 16.500 din. Pa ne, da bogatim jemljejo, revežem pa dajejo...

Okrog 22.30 je prišlo do prepira in pretepa v gostilni Jalšovec v Mengšu. 25-letni J. I. iz Komenske Dobrave je izzval 32-letnega Š. B. iz Most pri Komendi s tem, da mu je zbil kapo in polil pijačo. Navedeni mu je to vrnil tako, da ga je s pestjo udaril v obraz. Zoper oba bo zaradi tega napisan predlog sodniku za prekrške, enako pa tudi zoper natakario, ki jima je postregla s pijačo. Ona sicer ni bila tepena, bo pa udarjena po žepu...

20. 2.

Ob robu pločnika tik ob zgradbi na Ljubljanski 85 v Domžalah je bil nezavarovan jašek brez pokrova. Zaradi tega je občanka M. B. zdrsnila v odprtino okrog 18. ure. Pri tem si je poškodovala koleno in si razbila očala. Očitno je jašek nevaren za pešce; za avtomobile ni, ker tako majhnega še ne izdelujejo...

21. 2.

Ob 21.10 je v stanovanjskem bloku na V. Vlahoviča 3 razgrajal občan I. A. V vinjenem stanju se je prepiral in pretepal s stanovalci ter v svojem stanovanju povzročal škodo. Ob prihodu miličnikov se je tudi uprl, da so ga morali obvladati s silo. Pri razgrajanju je dobil manjšo poškodbo, zaradi česar mu je bila najprej nudena zdravniška pomoč, nato pa je bil pridržan do iztreznitve. Tako kratka noč, pa toliko hudega je treba preživeti...

22. 2.

Okrog 19. ure je prišlo do prometne nezgode s hujšimi posledicami pri bencinski črpalki v Moravčah. 20-letni R. I. s Hriba nad Ribčami je vozil pod vplivom alkohola in nenadoma zavil na nasprotni voznik pas ter zaprl pot nasproti vozečemu vozniku tovornega avtomobila 32-letnemu S. A. iz Homca. Pri nezgodi je voznik R. I. dobil le manjše poškodbe, nastala pa je materialna škoda v višini približno 400.000 din. Glede na cene bo to le manjša »poškodba« denarnice R. I. s Hriba...

23. 2.

V gostilno KEBER je popoldne prišla P. M. iz Domžal. Naročila je klobase, pečenko, vino in pivo. Vse navedeno je spravila v cekar in odšla, še prej pa je povedala, da je zaposlena v bližnji zgradbi in navedene artikle rabijo zaradi neke prireditve. Tudi račun naj bi poravnal Center srednjih šol. Ker se je domačim zdela sumljiva, so kmalu obvestili postajo milice, pred tem pa tudi na Centru srednjih šol ugotovili, da neznanka tam ni zaposlena. Na podlagi osebnega opisa je bila storilka kmalu dobljena, tako da vseh dobrot še ni uspela pospraviti, »uničila« pa je že precejšnjo količino vina. Ker so jo dobili, ji bo ta objava uničila tudi živce...

V popoldanskem času je delavec Filca iz Mengša na cesti našel večjo število pregrinj za krste in sicer skupno 21. Ugotovljeno je bilo, da so prte zgubili delavci Menine Kamnik. Postaja milice je predmete podjetju vrnila, pri tem pa ugotovila, da je bilo prtov še več (okrog 50) in da so izginili neznankam. Nekdo sedaj lahko vsak večer preizkuša, s katerim prtom se bo ob odhodu v raj prekril...

24. 2.

V noči iz 23. 2. je bilo vlomljeno v stanovanjsko hišo v Trzinu, last K. I., ki je na začasnem delu v tujini. Neznanci so v notranjost splezali skozi okno in odnesli več oblačil, posode, orodja... Pridni ljudje: še delati nameravajo poleg kraje...

26. 2.

Dopoldne je v stanovanju na Ljubljanski cesti v Domžalah (tepla sta se mož in žena T.) mož R. v prepiru ženo F. udaril po vratu z desko za rezanje mesa tako, da je obležala v nezavesti in ji je bila nudena zdravniška pomoč. Počakajte ravanšo: valjar je pa žensko orožje...

27. 2.

Ob 21.10 je v lokalu 1000+1 na Ljubljanski cesti razgrajal vinjeni U. B. iz Domžal. Nadlegoval je goste in se zaletaval v vhodna vrata. Natakari je poskušal narediti red s fizično silo. Zoper povzročitelja pa tudi zoper natakario, ki je nastopil preveč agresivno, bo napisan predlog sodniku za prekrške. Popustil je najpomembnejše: vrata so se razbila...

1. 3.

Že ob 8. uri je vinjeni L. Z. s Kamniške ceste v Domžalah poškodoval osebni avtomobil last O. J. iz Trzina. L. Z. je prikorakal iz bifeja »Vrtinec« ter se sprehotel po pokrovu prtljajnika in po strehi osebnega avtomobila Z-750. Pri tem je nastala le manjša škoda. Kaj bi bilo če bi fička pohodil, zacokljaj...

3. 3.

V dopoldanskem času je občanka J. E. iz Mengša na avtobusu na relaciji Domžale—Mengeš—Radomlje, pozabila torbico, v kateri je imela dokumente in 35.000 din. Kmalu potem se je pogovorila z voznikom avtobusa, pa o tem ni nič vedel. Ker je očitno, da je potnik, ki je torbico našel, nepošten, je zadevo prijavila postaji milice. Do sedaj se najditelj še ni javil. Lepo vas prosim — ali se za 35.000 sploh še splača hoditi na PM...

5. 3.

Na parkirnem prostoru zraven samopostrežne trgovine oz. AS bara v Dobu je že dalj časa počen pokrov jaška kanalizacije. Ker odprtina ni zavarovana, je nevarna za pešce pa tudi za morebitne voznike. Opozorila očitno ne zaležejo, saj odgovorni v KS niso zagotovili, da bi bil jašek zavarovan. Tudi v komunalnem podjetju niso takoj ukrepali, saj je bil kljub trikratnemu urganju delavcev postaje milice jašek nezavarovan tudi še nekaj naslednjih dni. Očitno bodo morale posledice pokazati, kje je odgovornost. Eno je očitno: to, kje je neodgovornost!

6. 3.

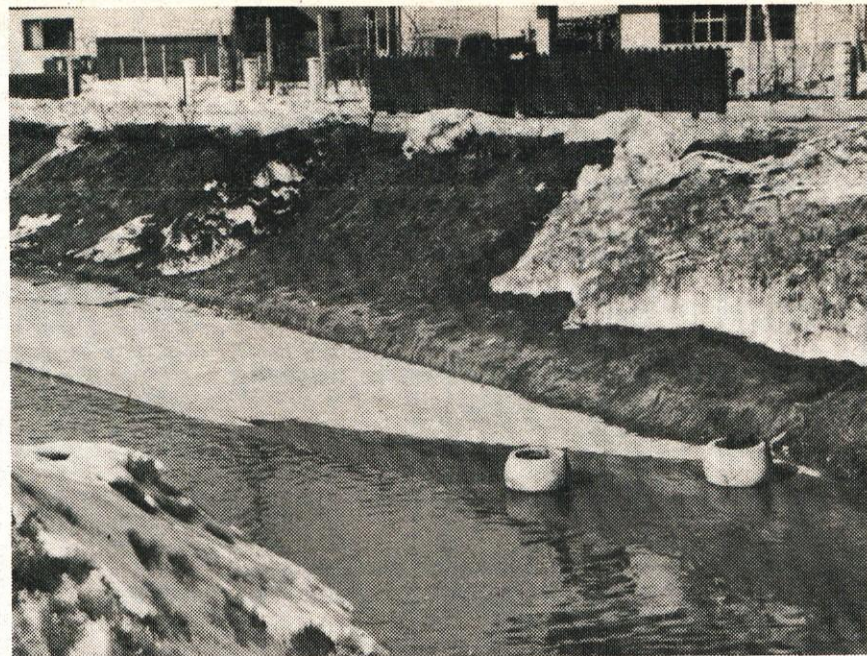
Ob 13.30 je občan J. A. prijavil, da mu je nekdo vdrl v nedograjeno hišo v Mačkovcih in poškodoval vodno črpalko centralne kurjave. Na kraju je bilo ugotovljeno, da je napeljava zmrznila zaradi odprtih oken in vrat, kar je povzročilo materialno škodo. Očitno možakar še ni ustrezno osveščen: ko bo nekajkrat nasankal, bo zapiral okna in vrata...

8. 3.

Ob 19.40 je bilo na Limbarsko goro poslano reševalno vozilo ZD Domžale. Pri spravi koruznice na gospodarsko poslopje je občanu U. B. padla na glavo opeka. Pomoč mi je bila nudena v Kliničnem centru v Ljubljani; verjetno ne bo hujših posledic. Za opeko jih ni bilo: ostala je cela...

9. 3.

Okrog 1.30 sta se na Dobu na Finžgarjevi ulici sporekla mož in žena O. Po končanem proslavljanju dneva žena je zaradi vinjenosti prišlo do nesoglasja, pri čemer je mož vrgel kozarec ob tla. Posebne ogrožanja pri tem ni bilo, oba sta bila opozorjena. To je bilo v ponedeljek, »mučenci« so bili v torek. O tem pa naslednjič...

Cvetličnjake učijo plavati... Kje: v Mengšu! Kdo: komunalci!!! Čigave: tuje! Ti nemarni cvetličnjaki! Sneg je že zdavnaj odplaval po razbremenilniku Pšate, ti nemarneži pa se nočejo in nočejo naučiti!!!

Utrinek:

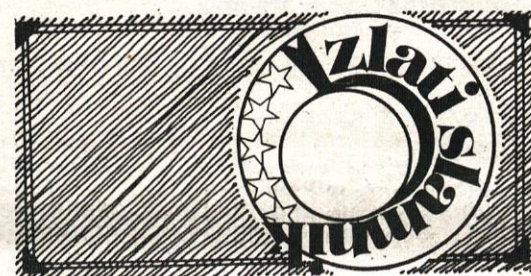
Gremo v oštarijo...

Planica je slovenski praznik. Pravzaprav je že kar cilj desetisočev popotnikov — romarjev, ki se v dneh poletov zapodijo proti Gorenjski; bodisi v svojih avtomobilih, bodisi v avtobusih.

Tako se je seveda zgodilo, da je tudi iz naše občine podalo na pot nekaj avtobusov. V Planici je bilo — kot je bilo — imenitno, sproščujoče, veselo... Nazaj grede pa so se v enem od avtobusov stvari zaostrile: Približno polovica izletnikov je hotela na vsak način v »oštarijo«;

kakršnokoli in kamorkoli, druga pa je želela domov. Avtobus se je ustavljal povsod. Neznansko zasedeno! Smola pa taka! Drugim, ki so želeli domov, je bilo pa prav to sila všeč. Vsaj ne bodo posedali po gostilnah! Prepri v avtobusu je bil glasen — ENI: gremo v oštarijo!!! DRUGI: gremo domov!!! Še preden se je prepri razpletel, je bil avtobus že v Domžalah, izletniki (oboji!!!) pa slabega razpoloženja. Kdo je bil upravičeno jezen?

J. F. K.

Uredniški odbor se je na svoji seji dne 10. marca 1987 odločil, da podeli priznanje Zlati slamec KNJIŽNICI DOMŽALE za kontinuirano, organizirano skrb pri zagotavljanju kvalitetnih kulturnih prireditev in za animiranje kulturnega življenja v občini.

Grajo »Gorjača rokovnjača« namenjamo tokrat pristojnim organom v občini, ki niso poskrbeli, da bi dobsko podirajočo sramoto

to (ki je med drugimi tudi zelo nevarna za udeležbo v prometu) odstranili.

(Glej fotografijo!)

Kopirni center Žiko

Odgovor na članek

KOPIRANJE TAKO ALI DRUGAČE...

V Občinskem poročevalcu št. 4 z dne 6. marca 1987 je na 12 strani izšel članek »Fotokopiranje tako ali drugače«. V zvezi s tem člankom smo dolžni dati nekaj pojasnil.

Čenjeni stranki M. R. se opravičujem za slabšo izkazano vljudnost, glede cene 20 din — kolikor naj bi stalo fotokopiranje

pred Veleblagovnico, pa lahko rečem takole: Po 20 din za kopijo računaš lahko le, če dobiš barvo in papir zastonj...

Ker materialni stroški za izdelavo ene kopije znašajo cca 20 din, delajo v omejenih fotokopirnicah praktično brez zasluga, se pravi zastonj. Mi zastonj ne moremo...

Glede mape, ki jo je tovarišica M. R. dobila v fotokopirnici pred Veleblagovnico, pa pripominjam tole: Kadar bo M. R. naslednjič prišla v našo fotokopirnico — prejme — če že želi nekaj prejeti — dobi ob vsakem obisku dve mapi. Lahko bi se pa zmenili tudi za 10 dkg kave...